ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ

ಮದಿಪು

ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲುದ ಬರವುದ ಕೋಪೆ
ಅಕ್ಟೋಬರ್ - ನವಂಬರ್ - ಡಿಸೆಂಬರ್ 2020
ಸಂಪುಟ-26 ಸಂಚಿಕೆ-2 ಪುಟಗಳು : 80

ಮುಡಿ ಲಳ

ಬೆಲೆ ರೂ. 30

ತುಳು ಭವನೊದ ಸಿರಿ ಚಾವಡಿಡ್ ನಡತಿನ ಚಾವಡಿದ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಸಾಧಕೆರೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ

'ತುಳು ಯಕ್ಷಜಾತ್ರೆ' ಚಾವಡಿದ ಲೇಸ್

ಸಿರಿ ಚಾವಡಿಡ್ ನಡತಿನ 'ಸಂಸ್ಕಾರ ಭಾರತಿ'ದ ಚಾವಡಿದ ಲೇಸ್

ಮದಿಪು

ಬೊಂತೆಲ್-ಜಾರ್ದೆ-ಪೆರಾರ್ದೆ

ಮುಡಿ 84

ಮಾನಾದಿಗೆದ ಸಂಪೊಲ್ತಿನಾರ್
ದಯಾನಂದ ಜಿ. ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್

ನಡಪಾದಿಗೆದ ಸಂಪೊಲ್ತಿನಾರ್
ರಾಜೇಶ್ ಜಿ.

ಸಂಪೊಲ್ತಿನಾರ್
ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಂತಿ ಶೆಟ್ಟಿ
ಶ್ರೀ ಕಡಬ ದಿನೇಶ್ ರೈ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳು ಭವನ, ಅಶೋಕನಗರ ಅಂಚೆ
ಮಂಗಳೂರು – 575 006

Madipu
Tulu Quarterly
Vol - 26, Issue - 2
Month :
October - November - December 2020
Pages : 80
RNI No. KARTUL / 2015 / 63563
Price : Rs. 30/-

ಮದಿಪು

ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲುದ ಬರವುದ ಕೋಪೆ

Published & printed by
Rajesh G.
on behalf of
Registrar,
Karnataka Tulu Sahithya Academy

© Karnataka Tulu Sahithya Academy

Published at
Karnataka Tulu Sahithya Academy
Tulu Bhavana, Ashok Nagar Post,
Mangaluru-575 006,
Dakshina Kannada, Karnataka.

Cover Photo : **Satish Ira**
Cover Design : **Kallur Nagesh**

Printed at
Aakrithi Prints
Light House Hill Road, Mangaluru.

Managing Editor :
Rajesh G.
on behalf Registrar
Karnataka Tulu Sahitya Academy
email : tulu.academy@yahoo.co.in
Phone : 0824 2459389

ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನ ಮದಿಪು

ತುಳುವಪ್ಪೆ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಮೋಕೆದ ಮದಿಪುದ ಚಂದಾದಾರೆರೆಗ್ ನಿಕ್ಲೆನ ಮೋಕೆದ ದಯಾನಂದ ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್ ಮಲ್ಲ ಸೊಲ್ಮೆಲೆನ್ ಸಂದ್ಯೆತ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆ. ಬಾರಿ ಸಂತೋಷ ಆಪುಂಡು ಮದಿಪುದ ಪ್ರಕಟಣೆ ನಮ ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ದ್ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ. ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಲೇಖನ, ಅಂಕಣ ಪೂರ ನಮಕ್ ಕಡಪುರ್ದು ಕೊರೊಂದುಲ್ಲರ್. ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮಕ್ ಬರ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ, ಏಪೊಲೊರ್ದು ಬರ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ರೀತಿಡ್ ಒಂತೆ ಅಂಕಣ, ಲೇಖನೊಲು ಪೂರ ಕಡಿಮೆ ಬರೊಂದುಂಡು. ಬತ್ತಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಯನಂಚಿತ್ತಿನ ಲೇಖನ ಅಂಕಣೊಲೆನ್ ಪೂರ ನಮಕ್ ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ನಂಕ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪರೆ ಅವಕಾಶ ಆಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚ ನಿಕುಲು ಕಡಪುರ್ದು ಕೊರೊಡು.

ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ನಿರಂತರವಾದ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಪನ್ನ ಆವೊಂದುಂಡು. ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗ್‌ಲಾ ವಿಶೇಷವಾಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಒತ್ತು ಕೊರೊಂದುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಮೂಲು ಪ್ರಕಟ ಆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಲೇಖನೊಲೆಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಮೌಲ್ಯೊನು ಕೊರ್ಪಿನವೆನ್ಲಾ ಒಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಇಂಚ ಪೂರ ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ನಿರ್ಣಯೊಲೆಗ್ ನಿಕ್ಲೆನ ಪೂರಾ ಸಹಕಾರ ಇಪ್ಪಡ್. ದುಂಬುದ ದಿನೊಕುಲೆಡ್ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚ ಲೇಖನ, ಅಂಕಣೊಲೆನ್ ಪುರ ಕಡಪುರ್ದ್ ಕೊರ್ಲೆ. ಅವುಲೊಂತೆ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕವಾದ್ ಇತ್ತ್‌ಂದಾಂಡ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆ ಪನ್ಪುನವೆನ್ ಯಾನ್ ನಿಕ್ಲೆನ ಎದುರು ದಿಡ್ಡೊನುವೆ. ಬೊಕ್ಕ ಸಾಧಕೆರೆನ ಪರಿಚಯೊಲು ಚುಟುಕುಡು ಬತ್ತ್‌ಂಡ, ಸ್ಥಳ ನಾಮಧೇಯೊಲು ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆ ಪನ್ಪುನವು ಒಂತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮಡ ಉಂಡು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಬತ್ತಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಅನುದಾನೊಡು ಎಂಕುಲು ಗರಿಷ್ಠ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ. ಈ ಮುಖೇನ ನಿಕ್ಲೆನ ವಿನಂತಿ ಮಲ್ಪುನು, ಏರಾಂಡಲ ಲೇಖಕೆರ್ ನಿಕುಲು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕವಾಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ, ಅನುವಾದ ಕೃತಿಕುಲು ಒವ್ವಾಂಡಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ದ್ ಖಂಡಿತ ಅವೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಯೋಜನೆ ಪಾಡೊಂದ. ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಪ್ರಕಟಣೆಗ್ ನಿಕುಲು ಕಡಪುರ್ದ್ ಕೊರಿಯರ್ಡ ಅವೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪುವ.

ನಮಕ್ ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ಇಪ್ಪುನಗ ತೃತೀಯ ಐಚ್ಛಿಕ ಭಾಷೆಯಾದ್ ತುಳು ಅನುಷ್ಠಾನಗ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಎಂ.ಎ ವರೆ ಮುಟ್ಟಲಾ ತುಳು ಬುಳೆದ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಅಕಾಡೆಮಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪಂಡ ಸರಕಾರದ ನಿಬಂಧನೆದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಡ್ ಅವೆನ್ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಲ್ಪುನ ಮಾತ್ರ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕೆಲಸ. ಬೊಕ್ಕ ಅವೆನ್ ದುಂಬು ನಡಪಾವೊಂದು ಪೋಪುನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಯಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗ್ ಇಪ್ಪುನವು, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗ್ ಇಪ್ಪುನವು. ಆಂಡಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ದ್ ಅತಿಥಿ ಶಿಕ್ಷಕೆರೆಗ್, ತುಳು ಭಾಷೆ ಕಲ್ಪಾಪುನ ಶಿಕ್ಷಕೆರೆಗ್ ಏತ್ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು, ಎಂಕಲ್ನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಡ್ ಗರಿಷ್ಠವಾಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಸಹಕಾರೊನು ಮಲ್ತೊಂದು ಬೈದ. ದುಂಬುದ ದಿನೊಕುಲೆಗ್ಲಾ ಆ ಶಿಕ್ಷಕೆರೆಗ್ ಏತ್ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು ಆತ್ ಸಹಕಾರ ಎಂಕುಲು ಮಲ್ಪುವ. ನೆತ್ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಒಂಜಿ ತುಳು ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಲಾಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ನಿಕುಲು ದಯಮಲ್ತ್‌ದ್ ತುಳುವಪ್ಪೆಗೊಂಜಿ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊರ್ಪಿನಲ್ಕ ಈ ತುಳು ಶಿಕ್ಷಕೆರೆಗ್ ನಿಕುಲೆರ್ಡ್ ದಾದಾನ್ಲಾ ಕೊರೊಡು ಪನ್ಪಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಮನಸ್ಸ್, ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡಾಂಡ ದಯಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿಕ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಅವಕಾಶ ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ದ್ ಉಂಡು. ಅವೆನ್ ನಮ್ಮ ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ದ್

ಬರ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತೊನುವ. ನಮ್ಮ ತುಳು ಶಿಕ್ಷಕೆರೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಬಡವೆರ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಕ್ಲೆಗ್ ನಮ ಸಹಕಾರ ಮಲ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು. ನೆಕ್ಕ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಯೋಜನೆಲೆನ್ ಪಾಡ್ದ್. ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವೆರೆಡ್ಲಾ ಪಾತೆರ್ದ್, ನೇರ್ದ್ ದುಂಬುದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವೆರೆಡ್ಲಾ ಪಾರೆತ್ದ್. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಲೆಡೆಲಾ ಪಾತೆರ್ದ್. ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಮನವಿ ಕೊರ್ಪಿನಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ, ಖುದ್ದು ಅಕ್ಲೆನ ಕೈತಲ್ ಪೋದು ನಮ್ಮ ತುಳು ಶಿಕ್ಷಕೆರೆನ ಬಗೆಟ್ ಯಾನ್ ವಿಶೇಷವಾಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಬಿನ್ನಪ ಮಲ್ತ್‌ದೆ. ಆತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ 42 ಶಾಲೆಲು ಓಲು ಪುರ ಉಂಡಾ, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಶಾಸಕೆರೆಡ ಯಾನ್ ಖುದ್ದು ಪೋದು ಬಿನ್ನಪ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸಹಕಾರ ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೇಡಿಕೆ ದೀಡ್ದೊಂದೆ. ಅಕುಲ್ಲಾ ಭರವಸೆನ್ ಕೊರೊಂದು ಬೈದೆರ್. ಒಂಜಾತ್ ಶೀಘ್ರವಾದ್ ಅನುಷ್ಠಾನ ಬರ್ಪುನ ನಿರೀಕ್ಷೆಡ್ ಎಂಕುಲ್ಲಾ ಉಲ್ಲ. ಅಂಚಾದ್ ಅತೀ ಶೀಘ್ರವಾದ್ ಸರಕಾರೊಲಾ ಕಣ್ಣ್ ಬುಲವೊಡು. ನಮ್ಮ ಶಾಸಕೆರ್‌ನಕುಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಮಲ್ಪಡ್. ಒಂಜಾತ್ ಶಿಕ್ಷಕೆರ್‌ನ ಒಂಜಿ ಭವನೆ ಅವು ದೂರ ಆವಡ್ ಪನ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ಆಶಯದೊಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಕಣ ಕೊರ್ನಕ್ಲೆಗ್, ಸಂಪೊಲ್ತಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಂತಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಕಡಬ ದಿನೇಶ್ ರೈ ಮೊಕ್ಲೆಗ್, ಅಂಚೆನೇ ವಿಶೇಷವಾದ್ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಮುದ್ರಣ ಮಲ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡು ಮುಖಪುಟ, ಬೆರಿಪುಟೊನು ಪೊರ್ಲುಡು ಮೊಡೆದ್ ಕೊರಿನ ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿಡ್ ಸಹಕಾರ ಕೊರ್ನಕ್ಲೆಗ್ ಯಾನ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿನ ಕೃತಜ್ಞತೆದ ಸೊಲ್ಮೆನ್ ಸಂದೈತ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆ.

ದಯಾನಂದ ಜಿ. ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್

ದಿನೊ: 28.12.2020

ಗುರ್ಕಾರ್ರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

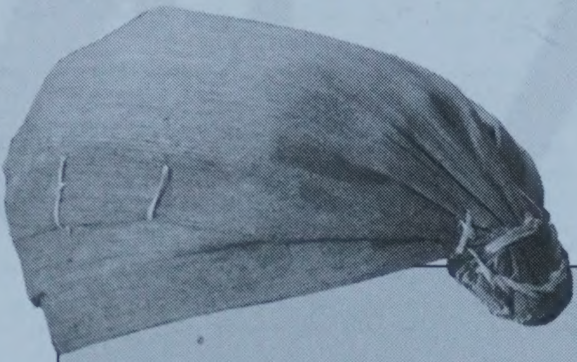

ಮೋಕೆದ ಸಹೃದಯಿ ಬಂಧುಲೇ,

ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲ್‌ಗೊರ ಅಕಾಡೆಮಿರ್ದ್ ಪ್ರಕಟ ಆದ್ ತುಳುವೆರ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಚಾತುರ್ಪುನು ತುಳುವೆರೆಗೆತ್ತಾವುನ 'ಮದಿಪು'ದ ಸಂಪೊಲಿಪುನ ಜಬಾದಾರಿ ಎನ್ನವು ಆಯಿನ ಎನ್ನ ಭಾಗ್ಯ. ಈ ಉಸುಲು ಸೋಂಕೆಲೆ (ಕೊರೋನಾ) ಸೀಕ್‌ದರ್ದ್ ಅನುದಾನದ ಕೊರತೆರ್ದ್ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಒಂತೆ ತಡ ಆದ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನಪುನಲ್ಕ ಆಯಿನೆಕ್ಕ್ ವಿಷಾದ್ ಎಂಕಲ್ಡ ಉಂಡು. ಆಂಡ ವಾ ಕಾರಣೊಗ್ಲಾ ಉಂದು ಬಾಕಿ ಆಯರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪುನವು ಎಂಕಲ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ನ ಸಹಿತ ಇಡೀ ಕೂಟದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಂಚಾದ್ 6 ತಿಂಗೊಳ್ಗೊಂಜಿಂದ್ ಒರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತಡಲಾ ಬೊರ್ಚಿ ಅವೆನ್ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಮಲ್ಪುಗ ಒಂಜಾತ್ ಬರವುದಕ್ಲೆಗ್ ಅವಕಾಶ ಆಪುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಈ ತಂಚಿನ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನಬೈದ. ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಮಾತ ವಿಭಾಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಾ ಕೊರೋನಾ ನಿಯಮಾವಳಿನ್ ಪಾಲನೆ ಮಲ್ಪುನೆತ್ತೊಟ್ಟಿಗೆ ನಡಪಾವೊಂದು ಅಸಂಖ್ಯ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಅವಕಾಶ ಕೊರೊಂದುಡು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲಾ

ದಾಖಲೆ ಚಿತ್ರೊಲು ನಮ್ಮ ಈ ಬೂಕುಡು ತೂವೊಲಿ. ಅಂಚಾದ್ ಮಾತ ತುಳು ಕಲಾವಿದೆರ್ ಸಾಹಿತಿಲು ನಿಕ್ಲೆ ಉಡಲ ದುನಿಪುನು ಬರವುಗು ಜಪುಡಾದ್ ಅವು ಅಂಕಣ, ಕಬಿತೆ, ಕತೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ಕಡಪುಡುದು ಕೊರಿಯರ್ಡ ಅಯಿಕ್ ಅಕಾಡೆಮಿರ್ದ್ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊರ್ಪ (ಅವು ಅಕಾಡೆಮಿದ ನಿಯಮಾವಳಿದನ್ವಯ) ಮಾತ ತುಳುವೆರ್ಲಾ ಈ ಒಂಜಿ ಮದಿಪುದ ಚಂದಾದಾರೆರಾಯರ್ಡ ನಿರಂತರವಾದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಿಕ್ಲೆನ ಗಮನೊಗು ಬರ್ಪುಂಡು, ಅಕಾಡೆಮಿರ್ದ್ ವಾವಾ ರೀತಿದ ಸಹಕಾರ ಉಂಡು ಅವು ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಉಂದೊಂಜಿ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ಗ್ ನಮ್ಮ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆ. ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲಲ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಉಂದೆನ್ ಓದುನಲೆಕ ಆಪುಂಡು. ಜಗತ್ತ್‌ದ ರಡ್ಡರೆಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ತುಳುವೆರ್ ನಮ ಉಲ್ಲ ತುಳು ಭಾಷೆಗ್ ತಿಕ್ಕೊಡಾಯಿನ ಮಾನ್ಯತೆದ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪರೆ ಉಂದು ಒಂಜಿ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಂಪು ಪಾಡಿಲೆಕ್ಕ. "ಪತ್ತ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಮುತ್ತು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಪತ್ತ್ ಕೈ ಸೇರಾದ್ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪುಗ. ಒಂಜಾತ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆನ್ನಿ ಮಲ್ಪುಗ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನೊಂದು ಈ ಮದಿಪುಡು ಬರವು ಕಡಪಾಯಿನಕ್ಲೆಗ್, ನೆತ್ತ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪೊಲಿಗೆದಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆಗ್, ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ನ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ರೆಗ್ ಮಾತ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆರೆಗ್ ಮುದ್ರಣ ಮಲ್ತಿನ ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್‌ದಕ್ಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ

ನಿಕ್ಲೆಡ ಎನ್ನ ಒಂಜಿ ಮದಿಪು ನಿಕುಲು ಮಸ್ತ್ ತುಳುವೆರ್ಡ ಮದಿತ್‌ದ್ ಮದಿಪುದ ಚಂದಾದಾರೆರಾಪಿಲೆಕ ಅಂಕಣ ಕಡಪುಡುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುಲೆ ಉಂದು ಸಮಸ್ತ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಎತ್ತಡ್ ಪನ್ಪಿನಆ ಸೆದೊಟ್ಟುಗು ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ದಿನೊ: 23/12/2020

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಂತಿ ಶೆಟ್ಟಿ
ಸಂಪೊಲ್ತಿನಾರ್ತ್

ಪುಟನೋಟ

ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನ ಪಾತೆರ		3
ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಪಾತೆರ		6
ಬದ್‌ಕೊಂಜಿ ಪೊರುಂಬಾಟ	ಆನಂದ ಸಾಲ್ಯಾನ್ ಮೈರ	11
ಊರುಗೊಂಜಿ ಪುದರ್ – ಸ್ವಾರಸ್ಯದಿಂಜಿನ ಕತೆಕುಲು	ರಘು ಗುರುಪುರ	12
ಪೊಣ್ಣು ಕಂಡನಿಲ್ಲದ ತುಡರ್	ಪುಷ್ಪಾ ಜೋಗಿ	17
ಅಮ್ಮ ಎನ್ನಮ್ಮ	ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ.	20
ದಾಯೆಗ್ ಇಂಚಾಂಡ್ ...???	ನಾರಾಯಣ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ	21
ಉಜ್ಜೆರ್‌ದ ಪೆಟ್ಟ್	ಗೀತಾ	23
ರಂಗ್ ರಂಗ್‌ದ ಉಜ್ಜಲ್	ಅನಿತಾ ಪಿ ಪೂಜಾರಿ ತಾಕೊಡೆ	29
'ಪರಪು'ದ ಮದಪು	ಮೂಲ:- ಡಾ. ಸರಸ್ವತಿ ಕುಮಾರಿ ಅನು:- ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು	31
ಬಾಲೆ ಕೃಷ್ಣ ಲೀಲೆ ನಿನ್ನ...	ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ	41
ಕೊರೋನ ಕೆರ್ನಗ	ಕೆ.ಎ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕುಂಜತ್ತೂರು	42

ಕಬಿತೆ		44
ಪಾಲೆಡ್ ಬಾಲೆದ ಪಾಲ್	ರಾಜಶ್ರೀ ಟಿ. ರೈ ಪೆರ್ಲ	46
ಮೂಜಿ ಕಬಿತೆಲು	ಪ್ರಶಾಂತಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಇರುವೈಲು	52
ಕರಪತ್ತಾವುನಿ	ಕುವಿಕು ಕಣ್ವತೀರ್ಥ	56
'ದೈ-ದೇವೆರ್'	ರಾಜೇಂದ್ರ ಕೇದಿಗೆ	59
ಬದುಕ್‌ಡೊಂಜಿ ಮರಿಯಾಲ	ಸುಭಾಷಿಣಿ	61
ತುಳು ವೈದ್ಯಜ್ಞಾನ	ಶ್ಯಾಮ್‌ಪ್ರಸಾದ್	62
ಪೊಸ ವರ್ಷದ ಪಚ್ಚ ತೆಗ್‌ರ್	ದೇಜು ಪೆಜತ್ತಿಮಾರ್	65
ಬಿರಿಯಾನಿ	ಮೂಲ:ಸಂತೋಷ್ ಎಚ್ಚಿಕಾನಂ ಅನು: ಚಂದ್ರಹಾಸ ಕಣಂತೂರು	66

ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆಗ್ ಲೇಖನ ಬರೆಪಿನಕಲೆಗ್ ಸೂಚನೆ

- ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅಧ್ಯಯನ, ಮದಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್, ಕತೆ/ ಕಬಿತೆ/ ಪರ ಪೊಸ ಬೂಕುದ ಪೊಲಬು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಕಡಪುಡೊಲಿ.
- ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಲೆಕ್ಕ್ ಸಮ್ಮಂದ ಪಡೆಯಿ ಲೇಖನೊಲೆಗ್ ಅದ್ಯತೆ.
- ಲೇಖನೊಲು ತುಳು ಭಾಷೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಕೈ ಬರವುದು ಆಂಡ ಮೂಜಿ ಪುಟತ್ತವು ಅದಿತ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜೇ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ಬರೆತಿನವು ಆದಿಪ್ಪೊಡು. ಟೈಪ್ ಮಲ್ತಿನವು ಆಂಡ ರಡ್ಡ್ ಪುಟತ್ತ ಮಿತಿ ಉಪ್ಪಡ್.
- ಒಲಾಂಡಲಾ ಪ್ರಕಟ ಆತಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಕಡಪುಡಡೆ.
- ಟೈಪ್ ಮಲ್ತ್ ಕಡಪುಡುನಕುಲು ನುಡಿ ಫಾಂಟ್‌ಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಈಮೈಲ್ ಪತ್ತೆಗ್ ಕಡಪುಡ್ಲೆ.
- ಲೇಖಕೆರೆ ಪುದರ್, ಪತ್ತೆ ಇಜ್ಜಂದಿ ಬರವುಲು ಸ್ವೀಕಾರ ಆಪುಜಿ.
- ಪೊಸ ಬೂಕು ಬರೆಯಿನಕುಲು ಐತ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ಪುರೆ ರಡ್ಡ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಕೊರ್‌ಂಡ ಬೂಕುದ ಪೊಲಬುನು ಮದಿಪುಡು ಮಲ್ಪುವ.
- ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆದ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 100/–

  ಆಜೀವ ಚಂದಾ ರೂ. 1000/–

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪತ್ತೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

“ತುಳು ಭವನ”, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು

ದೂರವಾಣಿ : 0824 2459389

tulu.academy@yahoo.co.in

ಬದ್‌ಕೊಂಜಿ ಪೊರುಂಬಾಟ

ಆನಂದ ಸಾಲ್ಯಾನ್ ಮೈರ

ಬದ್‌ಕೊಂಜಿ ಪೊರುಂಬಾಟ
ವಿದ್ಯೆ, ಬುದ್ದಿ, ಬೇಲೆ,
ಪೊಣ್ಣು-ಮಣ್ಣ್, ಪಣವು
ಪದ್ದೆಯಿಗಾದ್ ॥

ಬದ್‌ಕೊಂಜಿ ಪೊರುಂಬಾಟ
ದೇಸ, ಬಾಸೆ, ಊರು, ಕೇರಿ
ಇಲ್ಲ್ ಬಿತ್ಲ್‌ಗಾದ್ ॥

ಬದ್‌ಕೊಂಜಿ ಪೊರುಂಬಾಟ
ದೇವೆರ್, ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ-ನೀತಿ
ಪೂಜೆ, ನೇಮ, ಕೋಲ, ಜಾತ್ರೆಗಾದ್ ॥

ಬದ್‌ಕೊಂಜಿ ಪೊರುಂಬಾಟ
ಮೇಳ್, ಕೀಳ್, ಬಡವೆ-ಸಿರಿವಂತೆ
ಓಟು ನೋಟುಗಾದ್ ॥

ಬದ್‌ಕೊಂಜಿ ಪೊರುಂಬಾಟ
ಗಂಜಿ, ಬಂಜಿ, ಮಜೂರಿ,
ಕಟ್, ಜುಗಾರಿ, ಲಾಟರಿ,
ಕಲಿ, ಗಂಗಸರ, ಮೀನ್ ಮಾಸೊಗಾದ್ ॥

ಬದ್‌ಕೊಂಜಿ ಪೊರುಂಬಾಟ
ಪಿರಿತಿ, ಮೋಕೆ, ಅಂಕಾರ
ಪಗೆ, ಮಚ್ಚರ, ನೆರಡೆ, ಪೆಟ್ಟ್
ಕಂಡುನ, ಕೆರ್ಪುನ, ಅನಾಚಾರ
ಅತ್ಯಾಚಾರೊಗಾದ್ ॥

ಊರುಗೊಂಜಿ ಪುದರ್ – ಸ್ವಾರಸ್ಯದಿಂಜಿನ ಕತೆಕುಲು

ರಘು ಗುರುಪುರ

ಊರು ಪನ್ನಗ ನೆನೆಪಾಪಿನಿ ನಮ್ಮ ಪುಟ್ಟಿನ ಊರು. ಎಲ್ಲಿಪ್ಪುನಗ ನಮ ಕಳೆಯಿನ ನೆನೆಪುಲು ನಮ ದೂರದ ಊರುಡಿತ್ತ್ಂಡಲಾ ಕುಡ ಕುಡ ನಮ್ಮ ಮಂಡೆಡ್ ತಿರ್ಗೊಂದೇ ಉಪ್ಪುವ. ಊರುದ ಮಲ್ಲ ಕಂಡದ ಮೂಲೆಡಿತ್ತಿನ ಕುಕ್ಕುದ ಮರಕ್ ಕಲ್ಲ್ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರಿನ ಕಸ್‌ಕಾಯಿ ಕುಕ್ಕುನು ಉಪ್ಪು ಪಾಡ್ದ್ ತಿಂದಿನವು, ಇಷ್ಟೆರೆನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಣ್ಣಮುಚ್ಚಾಲೆ, ಜಿಬಿಲಿ, ಲಗೋರಿ, ಕುಟ್ಟಿದೊಣ್ಣೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಗೊಬ್ಬುಲೆನ್ ಊರುದ ಬಾಕಿಮಾರ್ ಕಂಡೊಡು ಗೊಬ್ಬೊಂದು ಕಳೆಯಿನವು ಏಪೊಗುಲ ನಮ್ಮ ನೆಂಪುದ ಓಡೊಡು ತಿರ್ಗೊಂದುಪ್ಪುನವು ಸತ್ಯ. ಪುಟ್ಟಿನ ಊರುದ ನೆನೆಪುದ ಒಯಿಲ್ ನಮ್ಮ ಉಡಲ್‌ನ್ ಅಡೆಗ್ ಒಯಿತೊಂದೇ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಕನ್ನಡದ ಮಾಮಲ್ಲ ಕವಿ ಪಂಪೆ ತನ್ನ ಪುಟ್ಟಿನ ಊರು ಬನವಾಸಿದ ಬಗೆಟ್ "ಆರಂಕುಶವಿಟ್ಟೊಡಂ ನೆನೆವುದೆನ್ನ ಮನಂ ಬನವಾಸಿ ದೇಶಮಂ" ಪನ್ದ್ ಪನೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ನರಮಾನ್ಯಗ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಊರು, ದೇಶ ಬೊಕ್ಕ ಪೆದಿಯಪ್ಪೆ ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಸ್ವರ್ಗೊಡ್ದು ಮಿತ್ತ್‌ಗೆ. ಊರು ಪನ್ನಗ ನೆನೆಪೊಡು ನಮ್ಮ ಊರುದ ಪುದರ್. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಊರುದ ಪುದರ್‌ದ ಚರಿತ್ರೆದ ಪುಟೊನು ಮಗ್‌ತ್‌ದ್ ತೂನಗ ಅವೆಟ್ ಅವ್ವೇ ಪುದರ್‌ಗಾದ್

ಸ್ವಾರಸ್ಯದಿಂಜಿನ ಕೆಲವು ಕತೆಕುಲು ನಡತ್ ಪೋದಿಪ್ಪುನವು ನಮಕ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಇತ್ತೆ ನಮ ಕೆಲವು ಊರುದ ಪುದರ್‌ದ ಪಿರವುಡಿತ್ತಿನ ಕತೆಕುಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಒಂತೆ ದೃಷ್ಟಿ ದೀಕ.

ಗುರುಪುರ : ಉಂದು ಎನ್ನ ಪುಟ್ಟಿನ ಊರು. ಇಕ್ಕೇರಿ ರಾಜೆರ್ನ ಕಾಲೊಡು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯಿನ ಊರು. ಮೂಲು ಜಂಗಮ (ವೀರಶೈವ) ಗುರುಕುಲು ದಿನ ಕರಿಪುನ ಜಂಗಮ ಮಠ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ 'ಗುರುಪುರ' ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಇಡೆಗ್. ಮುಲ್ಪ ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ್ ಬ್ರಿಟಿಷೆರ್ನ ಕಾಲೊಡು ತನ್ನ ಜೀವ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಮಲ್ದಿನ ಗುರುಪುರ ಅಣೆ ಉಂಡು. ಮುಲ್ಪ ಪರಪುನ 'ಫಲ್ಗುಣಿ' ಸುದೆಕ್ ಗುರುಪುರ ಸುದೆ ಪನ್ಪ್‌ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್.

ಗಂಜಿಮಠ : ಗುರುಪುರ ಜಂಗಮ ಮಠೊಕು ಅಜಿಪತ್ತನಾಲ್ ಶಿಷ್ಯ ಮಠೊಕುಲು ಉಂಡು. ಅವೆಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ 'ಗಂಜಿಮಠ'. ಇಕ್ಕೇರಿ ರಾಜೆರ್ನ ಕಾಲೊಡು ಗಂಜಿದ ಒಣಸ್ ಇತ್ತಿನ ಛತ್ರ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ ಇಡೆಗ್ 'ಗಂಜಿಮಠ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರಾಂಡ್. ಮುಲ್ಪ ಇತಿಹಾಸಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಉಂಡು.

ಕುಡುಪು : 'ಕೇದಾರೆ' ಪನ್ಪಿನಾಯೆ ಕದಲೀವನತ ಮದ್ಯೊಡಿತ್ತಿನ 'ಭದ್ರಾ ಸರಸ್ವತಿ' ತೀರ್ಥೊಡು (ಇತ್ತೆ ಕುಡುಪುಡುಪ್ಪುನ ಕೆರೆ) ಮೀದ್ ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾದ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವೆರೆನ್ ತಪಸ್ ಮಲ್ತಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಆಯನ ಬೊಡೆದಿ ಉಚ್ಚುದ ಮೂಜಿ ತೆತ್ತಿಲೆಗ್ ಆಶ್ರಯ ಕೊರ್ಯೆಲ್. ಈ ತೆತ್ತಿಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ತೆತ್ತಿಲಾವಂದೆ, ಮಹಾಶೇಷ, ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಬೊಕ್ಕ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನ ಅವತಾರೊದ ಅಂಶೊಲು ಪನ್ದ್ ತೆರಿದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ದೇವೆರೆ ಸಂಕಲ್ಪದಲೆಕ ಕೇದಾರೆ ಆ ತೆತ್ತಿಲೆನ್ ಭದ್ರಾ ಸರಸ್ವತಿ ತೀರ್ಥದ ಕೈತಲಿತ್ತಿನ ಗುಟ್ಟಾಯಿನ ಜಾಗೆಡ್ ಬೂರುಡು ಮೊಡಯಿನ ಕುಡುಪುಡು ದೀದ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗು 'ಕುಡುಪು' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರಾಂಡ್‌ಗೆ.

ಅದ್ಯಪಾಡಿ : ಶಿವಲಿಂಗ ಇತ್ತಿನ ಜಾಗೆಗ್ ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡೊರ್ತಿ ಕಾಡ ಪೊಂಜೊವು ಬೂರು ಕೆತ್ತೆರೆ ಪೋದು, ಅಲೆನ ಕತ್ತಿ ಶಿವಲಿಂಗೊಗು ತಾಗಿನ ಪೊರ್ತು ನೆತ್ತೆರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಉಂದೆನ್ ತೂದು ಪೋಡಿನ ಪೊಂಜೊವು ತನ್ನ ಮಗನ್ "ಓ ಮಗಾ! ಅದ್ದ!" ಪನ್ದ್ ಲೆತ್ತಲ್‌ಗೆ. ಅವೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅದ್ದನ ಪಾಡಿಯಾದ್ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ 'ಅದ್ಯಪಾಡಿ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಪಡೆಂಡ್. ಇತಿಹಾಸಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆದಿನಾಥೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮೂಲು ಉಂಡು.

ಇಂಚೆನೆ 'ಕರಿಂಜವು' ಪನ್ಪಿನ ಕಾಡಪೊಂಜೊವುಗು ಶಿವಲಿಂಗ ತಿಕ್ಕಿನ ಕ್ಷೇತ್ರನೇ 'ಕಾರಿಂಜ'. ಕೊಡ್ಯಮಲೆತ ಬರಿಟ್ ಮೆರೆಪಿನ ಈ ಊರು ಕಾರಿಂಜೇಶ್ವರನ ಮಾಮಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆದುಂಡು.

ಕದ್ರಿ : ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥೊಲೆಡ್ 'ಕದರಿಕಾ', 'ಸುವರ್ಣ ಕದಳೀ ಕ್ಷೇತ್ರ' ಪಂಡ್‍ದ್ ಕ್ಷೇತ್ರೊನು ಲೆತ್ತ್‌ದೆರ್. ಸ್ಥಳಪುರಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ಮುಲ್ಪ ಪರಶುರಾಮನ ಕಾಲೊಡು ಕದಳೀ ಬಾರೆದ ದೈಕುಲೆ ಪುಂಡು ಇತ್ತ್ಂಡ್‍ಗೆ. ಉಂದೆತ್ತ ಪರ್‌ಂದ್ ಬಂಗಾರ ಬಣ್ಣೊಡು ಮೆನ್ಕೊಂದಿತ್ತೆನೆಡ್ದಾವರ ಇಡೆಗ್ 'ಸುವರ್ಣ ಕದಳೀ ಕ್ಷೇತ್ರ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರಾಂಡ್. ಕದಳೀವಣ, ಕದಳೀ, ಕದರಿಕಾ ಇತ್ತಿನವು ಕ್ರಮೇಣ ತುಳುಟು 'ಕದ್ರಿ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಪಡೆಂಡ್.

ಬೆದ್ರ (ಬಿದಿರೆ) : ವೆಂಕಟಪುರ, ಮೂಡುಬಿದಿರೆ, ವಂಶಪುರ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಗುರುತಿಸಾವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್ ಈ ಜಾಗೆ. ಬೆದ್‍ರ್ (ಬಿದಿರು) ಜಾಸ್ತಿ ಬುಳೆವೊಂದಿತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ ಈ ಜಾಗೆ ತುಳುಟು 'ಬೆದ್ರ' ಆಂಡ್. ಮೂಡು ಪನ್ಪಿನವು ದಿಕ್ಕ್ ಸೂಚಿಸಾಂಡ 'ಬೆದ್ರ' ಪನ್ಪಿನವು ದೈನ್ ಸೂಚಿಸಾವುಂಡು. ಅಂಚ ಉಂದು ಮೂಡುಬಿದ್ರೆ. ಉಂದೆತ್ತ ಲೆಕ್ಕನೇ ನಮ 'ಪಡುಬಿದ್ರೆ' ಪನ್ಪಿನ ಜಾಗೆನ್ ದೆತೊನೊಲಿ.

ಮಂಜೇಶ್ವರ : ಇತ್ತೆದ ಮಂಜೇಶ್ವರೊಗು ಪಿರಾಕ್‍ಡ್ 'ಸಂಕಮಲೆ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್‍ಂದ್ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲು ಬರೆತೆರ್. ಮಂಜೇಶ್ವರ ದೇವೆರ್ ನಿಲೆ ಉಂತಿನೆಡ್ದಾವರ ಈ ಊರುಗು 'ಮಂಜೇಶ್ವರ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರಾಂಡ್‍ಗೆ. ಇಂಚೆನೇ 'ಕೊಡಿಯಾಲ', 'ಕುಡ್ಲ' ಪಂಡ್‍ದ್ ಇತ್ತಿನ ಊರು ಮಂಗಳಾದೇವಿನ ದೇವಸ್ತಾನೊಡ್ದಾವರ 'ಮಂಗಳಾಪುರ', 'ಮಂಗಳೂರು' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಪಡೆಂಡ್‍ಗೆ.

ಪಿರಾಕ್‍ಡ್ ತುಳುನಾಡ್‍ದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದಿತ್ತಿನ ಬಾರಕೂರು, ಬಾರಹಕನ್ಯಾಪುರ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಮೆರೆಯೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್‍ಗೆ. ಉಂದೆಕ್ ಯಕ್ಷಗಾನೊಡು ಬರ್ಪಿನ 'ಚಾರುಬಾರ್ ಕನ್ಯಾಪುರ ನಿಲಯ' ಪನ್ಪಿನ ಗಣಪತಿ ಸ್ತುತಿ ಪುಷ್ಟಿ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಬಾರಹಕನ್ಯಾಪುರ ಪುದರ್‌ಗ್ ಕಾರಣ ಪದ್ರಾಡ್ (ಬಾರಹ) ಕನ್ಯೆಯೆರ್‌ನಕ್ಲು ಬಾರಕೂರುದ ರಾಣಿವಾಸೊಡು ಇತ್ತ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನಕ್ಲುಗೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಬಾರಹಕನ್ಯಾಪುರ ತುಳುಟು 'ಬಾರಕೂರು' ಆದ್ ಮೆರೆಂಡ್.

ಸುಳ್ಯಪದವು (ಶೂಲಪದವು) : ಪೂಮಾಣಿ ಕಿನ್ನಿಮಾಣಿ ಪನ್ಪಿನ ಅರಸು ದೈವೊಲು ಗಟ್ಟ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಬನ್ನಗ 'ಅಂಬೇರಿಪದವು' ಪನ್ಪಿನವ್ಲು ಕುಲ್ಲೆರೆಂದ್ ಮನಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆ ಜಾಗೆಡ್ ತನ್ಕುಲು ಪತ್‍ದಿನ ಶೂಲ ಊರ್ಯೆರ್‌ಗೆ. ಅವೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆ ಜಾಗೆ 'ಶೂಲಪದವು' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಪಡೆಂಡ್. 'ಶೂಲಪದವು' ಕ್ರಮೇಣ ಜನಕ್ಲೆನ ಬಾಯಿಡ್ 'ಸುಳ್ಯಪದವು' ಆಂಡ್.

ವಾಮಂಜೂರು : ಕುಂಬಳೆ ಸೀಮೆದ ರಾಜ ಮನೆತನದ ಒಂಜಿ ಗೆಲ್ಲ್

(ಶಾಖೆ) ಮಂಗಳೂರುದ ಉಳಾಯಿಬೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಮೊದ 'ಅರಂತಕೋಡಿ' ಪನ್ಪಿನವ್ಲು ಅರಮನೆ ಕಟ್‌ದ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಕಾಲೊಡು ಅರಸು ಆದಿತ್ತಿನ ರಾಮಂತರಾಯಗ್ ಕೃಷ್ಣವರ್ಮ ಬೊಕ್ಕ ರಾಮವರ್ಮ ಪನ್ಪಿನ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಅರುವತ್ತಲ್ಲು ಇತ್ತೆರ್. ಕೃಷ್ಣವರ್ಮೆ ತಿರುವೈಲು ಗ್ರಾಮದ 'ಪರಾರಿ' ಪನ್ಪಿನಲು, ರಾಮವರ್ಮೆ ಉಳಾಯಿಬೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದ 'ಇಡ್ಮಪರಾರಿ' ಪನ್ಪಿನಲ್ಲು ಅರಂತಡೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮೊಕ್ಲೆನ ಕುಲದೇವೆರಾದ್ ಉಳಾಯಿಬೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಮೊದ 'ಸಾಲೆ' ಪನ್ಪಿನವ್ಲು ಮಹಾಗಣಪತಿ ಬೊಕ್ಕ ವಿಶ್ವನಾಥ ದೇವೆರ್ನ ದೇವಸ್ಥಾನ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಈ ದೇವಸ್ತಾನೊದ ಬಡಕಾಯಿಡ್ ಫಲ್ಗುಣಿ ತುದೆ ಪರತೊಂದುಂಡು. ರಾಮಂತರಾಯೆ ಜೋಕ್ಲುದಾಂತಿನ ಎತೆಟ್ ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾದ್ ಋಷಿಕುಲೆನ ಮೂಲಕ ಕುಲದೇವೆರ್ ವಿಶ್ವನಾಥನ ಎದುರು 'ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಟಿ' ಯಾಗ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಯಾಗೊದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಅನ್ನದಾನ ಮಲ್ಪೆರೆ ಅನ್ನಶಾಲೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತಿನ ಜಾಗೆನೇ 'ಉಳಾಯಿಬೆಟ್ಟು ಸಾಲೆ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಪಡೆಂಡ್.

ಈ ಯಾಗಶಾಲೆಗ್ ಪೇರ್ ಕನವೊಂದಿತ್ತಿನ ವಾರ್ಡ್‌ಗ್ 'ಪೇರ್‌ಮಂಕಿ' ಅಥವಾ 'ಪೆರ್ಮಂಕಿ' ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ, ಬೆಂಜನ ಕನವೊಂದಿತ್ತಿನ ವಾರ್ಡ್‌ಗ್ 'ಬೆಂಜನಪದವು' ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ, ಫಲಪುರ್ಪ ಕನವೊಂದಿತ್ತಿನ ವಾರ್ಡ್‌ಗ್ 'ಪಡ್ಪು', ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ 'ಪಡು' ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ, ಬೊಂಡ ಕನವೊಂದಿತ್ತಿನ ವಾರ್ಡ್ 'ಬೊಂಡಂತಿಲ' ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಪುದರ್ ಪಡೆವೊಂಡ. ಈ ಪುದರ್‌ದ ಊರುಲು ವಾಮಂಜೂರುದ ಕೈತಲ್ ಇತ್ತೆಲಾ ವಾಡಿಕೆಡ್ ಉಂಡು. ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಟಿ ಯಾಗ ಮಲ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ ರಾಮಂತ ರಾಯಗ್ ಪುತ್ರ ಸಂತಾನ ಆಂಡ್. ಉಂದೆನ್ ತೂದು ಆಯನ ಅರುವತ್ತಲ್ಲು ನಂಜಿಡ್ ತಮ್ಮಲೆಗ್ ತೀರ್ಥೊಡು ವಿಷ ಬೆರೆಸ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪಿಲೆಕ ಪೂಜೆದ ಭಟ್ರೆಗ್ ಪಂಡೆರ್. ಅರಸು ಏಪಲದಲೆಕನೆ ಪೂಜೆದ ಏಲ್ಯೊಡು ವಿಶ್ವನಾಥನ ತೀರ್ಥ ದೆತೊನೆರೆ ಪೋನಗ ತೀರ್ಥ ಕೊರ್ಪಿನ ಭಟ್ರೆನ ಕೈ ನಡ್‌ಗ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆಕ್ ಕಾರಣ ದಾದ ಪನ್ದ್ ಅರಸು ಕೇನ್ನಗ ಅರ್ಚಕೆರ್ ಆಯನ ಅರುವತ್ತಲ್ಲೆನ ಕುತಂತ್ರೊನು ತೆರಿಪಾಯೆರ್. "ಯಾನ್ ಕ್ಷತ್ರಿಯೆ ಆಯಿನೆಡ್ದಾವರ ತೀರ್ಥೊಗು ನೀಡಿನ ಕೈನ್ ಪಿರ ಒಯಿಪಯೆ. ಈ ತೀರ್ಥೊಡುಪ್ಪುನ ವಿಷ ಅಮೃತ ಆಂಡ ಈಶ್ವರ ದೇವೆರೆಗ್ ನನೊಂಜಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕೈತಲ್ಡೇ ಕಟ್ಟಾವೆ" ಪನ್ದ್ ದೇವೆರೆಡ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತೆ. ಈಶ್ವರ ದೇವೆರೆನ ಮೈಮೆಡ್ ಅರಸು ಪರಿನ ವಿಷ ಅಮೃತ ಆಂಡ್. ಅರಸು ಈಶ್ವರ ದೇವೆರೆಗ್ 'ಅಮೃತೇಶ್ವರ' ಪುದರ್‌ಡ್ ನನೊಂಜಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟಾಯೆ. ಏಪಲಾ ಹೋಮ ನಡತೊಂದುಪ್ಪುನ ಈ ಜಾಗೆ 'ಹೋಮಂತ್ಯೂರು'

ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆವೊಂಡು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ತುಳು ಜನೊಕ್ಲೆನ ಬಾಯಿಡ್ 'ವಾಮಂಜೂರು' ಪನ್ದ್ ಲೆಪುಡಾವೊಂಡು. ಇಂಚೆನೇ ಉದ್ದಾಲಕ ಪನ್ಪಿನ ಋಷಿ ತಪಸ್ ಮಲ್ದಿನ ಜಾಗೆ 'ಉದ್ಯಾವರ' ಆಂಡ್. ಅಲ್ಪ ಅರಸು ದೈವೊಲೆನ ಮಾಡ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ 'ಉದ್ಯಾವರ ಮಾಡ' ಆಂಡ್. 'ಉಡುಪ' ಪಂಡ ನಕ್ಷತ್ರೊಲೆನ ರಾಜೆ ಚಂದ್ರೆ ತಪಸ್‌ಗ್ ಕುಲ್ದಿನ ಜಾಗೆ 'ಉಡುಪಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಂಡ್.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕುದ ಬೊಳ್ಳೂರು ಗ್ರಾಮೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಕಾವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಅತಿ ಕಾರ್ನಿಕೊದ ಜಾಗೆ ಪನ್ಪಿನೆಟ್ಟ್ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರ ಇಜ್ಜಿ. ಮಾಮಲ್ಲ ಬೊಲ್ಲ ಬತ್ತಿ ಸಮಯೊಡು ಜನೊಕುಲು ಪೋಡಿದ್ ಕಂಗಾಲಾಯೆರ್. ಕಾವಗುಡ್ಡೆಗ್ ಮಿತ್ತರ್ದ್ ಕಾವೇಶ್ವರನ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಬೊಲ್ಲ ಪೂರ ಜತ್‌ದ್ ಪೋಂಡು. ಊರುಗು ಬೊಲ್ಲ ಬತ್ತಿನ ಊರು 'ಬೊಲ್ಲೂರು' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. 'ಅಂಚೆನೇ 'ಉಳ್ಳಾಲ' ಪನ್ಪಿನವು ಉಳ್+ಆಲ. ಉಳ್ = ಉಲಯಿ, ಆಲ = ಸುದೆ, ನೀರ್ ಪನ್ಪಿನ ಅರ್ಥ. ಉಂದು ಸಮುದ್ರ ಬೊಕ್ಕ ಸುದೆತ ಕರೆಬರಿಟುಪ್ಪುನ ಊರು ಆದಿತ್ತ್‌ದ್ ಸುದೆನೀರ ಕೈ ಈ ಜಾಗೆದ ಉಲಯಿ ಪೋಯಿನೆಡ್ದಾವರ ಉಂದು 'ಉಳ್ಳಾಲ' ಪನ್ದ್ ಡಾ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ ತನ್ನ ಉಳ್ಳಾಲದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೇಖನೊಡು ಬರೆತೆರ್.

ಪುರಲ್ : ಕರವೀರ ಪುರತ ಸುರಥ ಮಹಾರಾಜೆ ಸುಮೇಧ ಋಷಿನ ಅನು ದೆತೊನ್ದು ಫಲ್ಗುಣಿ ಸುದೆತ ಪುಳಿ ಬತ್ತಿನ ಮಣ್ಣ್‌ದೊಟ್ಟಿಗೆ ಪುಂಚದ ಮಣ್ಣ್ ಸೇರ್ಸಾದ್ ಪಾಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೇವಿ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿನ ಮಣ್ಣ್‌ದ (ಮೃಣ್ಮಯ) ಮೂರ್ತಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ ಈ ಜಾಗೆ ಪುಳಿನಾಪುರ, ಪೊಳಲ್, ಪೊಳಲಿ ಆದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಂಡ್. ತುಳುವೆರೆನ ಬಾಯಿಡ್ ಕ್ರಮೇಣ 'ಪೊಳಲ್' 'ಪುರಲ್' ಆದ್ ವಾಡಿಕೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಇಂಚ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಊರುಗುಲಾ ತುಳುತ ಪುದರ್‌ದೊಟ್ಟಿಗೆ ಅವತ್ತವೇ ಆಯಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಯನ ಕತೆಕುಲು ದೆಂಗ್‌ದುಪ್ಪುವ. ಈ ಕತೆಕ್‌ಲೆನ್ ನಮ ತೆರಿದ್ ಅರ್ತ ಮಲ್ತೊನಿನಲ್ಲು ಆ ಜಾಗೆಲೆಗ್ ನನಲಾತ್ ಮಹತ್ವ ಬರ್ಪಿನವು ಸತ್ಯ. ನನಲಾತ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಊರುಲೆನ ಕತೆಕುಲೆನ್ ತೆರಿಯೊನೆರೆ ನಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪುಗ.

ಪೊಣ್ಣು ಕಂಡನಿಲ್ಲದ ತುಡರ್

ಪುಷ್ಪಾ ಜೋಗಿ

'ಪೊಣ್ಣು ಕಂಡನಿಯನ ಇಲ್ಲದ ತುಡರ್' ಆವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೆದ್ದಿನ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಆಸೆ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಅವೆನ್ ಈಡೇರಿತ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪುನಾಲ್ ಮಗಳ್.

"ತುಳುನಾಡ್‌ದ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಮಟ್ಟೆಲ್ಡ್ ನಮ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಇನಿ ಜೀವನ ಕರಿತೊಂದುಲ್ಲ. ಈ ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವುನಕ್ಲು ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದೇ ಎಡ್ಡೆಪುದ ಕಜ್ಜೊನು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪುದರ್‌ನ್ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಕೊನದೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಮ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ತೆರಿಯೊಂದುಲ್ಲ.

"ಪೊಣ್ಣು ಪೆದಿ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಏಪೊಲಾ ಮಗಲ್‌ನನೇ ಚಿಂತೆ ಉಪ್ಪುಂಡು. ತರೆಟ್ ಒಂಜಿ ದುನ್ನೊದ ಪುದೆ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು. ಪೊಣ್ಣಗ್, ಮಣ್ಣ್‌ಗ್, ಬಂಗಾರ್‌ಗ್ ಪವಿತ್ರವಾಯಿನ ಬಿಲೆ ಉಂಡು.

ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬೊಡು ಪೊಣ್ಣನ್ ತಾತ್ಸಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬೊಡು ಪೊಣ್ಣನ್ ಶ್ರೇಷ್ಟವಾಯಿನ ಬಿಲೆ ಕೊರ್ದು ಅಲೆನ್ ಗೌರವಿಪುವೆರ್. ವಾ ಇಲ್ಲಡ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವೊಡು, ಕೊಂಡಾಟೊಡು ತೂದು ಬತ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣನ್ ತನ್ನ ಮಗಲ್‌ಲೆಕೊನೆ ಪಂಡ್‌ದ್, ಮರ್ಮಲೆನ್ ತೂಪೆರಾ ಅಲೆನ ಇಷ್ಟ ಕಷ್ಟೊನು ಬೇನೆ ಬೆಸರ್‌ನ್ ತೆರಿವೊಂದು, ಅಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಸ್ಥಾನಮಾನೊನು ಕೊರ್ದು ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊರ್ಪೆರಾ ಆ ಇಲ್ಲ್ ನಿಜವಾದ್ ಬೆಳಗುಂಡು ಉಂದು ಖಂಡಿತಾ.

ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಪೋಯಿನ ಇಲ್ಲಡ್ ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ಮಾಮಿ ಇಲ್ಲ್ ಒಂಜಿ ಸಮಸ್ಯೆದ ಇಲ್ಲಾದುಪ್ಪುಂಡು. ಪುಲ್ಯ ಕಾಂಡೆರ್ದ್ ರಾತ್ರೆ ಮುಟ್ಟ ಬೆನ್ಪಾವೆರ್. ಕತ್ತೆದಲೆಕ ಚಾಕ್ರಿ ಮಲ್ಪಾವೆರ್. ಪೊಣ್ಣನ್ ಕಣನೀರ್‌ಡ್ ಯೇರ್ ಕೈ ದೆಕ್ಕಾವೆರಾ ಆ ಇಲ್ಲ್ ಬರ್‌ಕತ್ತಾಪುಜಿ. ಖಂಡಿತಾ ಏಳಿಗೆನೇ ಆವಂದ್.

ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಪೊಣ್ಣುಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಎಲ್ಯೆಡ್ದೇ ಎಡ್ಡೆಪುದ ಗುಣನಡತೆನ್ ಕಲ್ಪಾವೊಡು. ಹಿರಿಯೆರ್‌ನಕ್ಲೆನ್ ಎಂಚ ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ಪೊಡು? ಮದಿಮೆ ಆದ್ ಪೋಯಿನ ಇಲ್ಲಡ್ ಮಾಮಿ, ತಮ್ಮಲೆ, ಬಾವೆರ್, ಮೈತಿದಿ, ಮೈತ್‌ನೆ, ಅಕ್ಲೆನ್ ಅಂಚ ಆದೆರಿತೊಂದು ಪೋವೊಡು? ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯೊನು ಸರಿಯಾದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊರೊಡು. ಅಪಗ ಮಾತ್ರ ಮಾಮಿ ಇಲ್ಲಡ್ ದಿನ ಗೆಪ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು. ಇಲ್ಲಡಿತ್ತಿ ಮಾತೆರ್‌ನಲಾ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಗೆಂದೊಂದು ಬರೊಡು.

ಕಂಡನಿಲ್ಲದ ಕೈಪೆ ಸುದ್ದಿಲೆನ್ ಏರೆಡಲಾ ಪನಂದೆ ಉಪ್ಪುನವೇ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಗತಿ. ದಾಯೆಂದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಕೇನ್‌ವರಾ? ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ವಿಷಯ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಅಯಿಕ್ ಕೆಬಿ, ಕಾರ್ ಸೇರ್ದ್ ಮಲ್ಲ ರಾದ್ಧಾಂತನೇ ಆಪುನ ಕತೆನ್ ಏತೋ ಕೇನ್ವ.

ಪೊಣ್ಣುಲು ಮದಿಮೆ ಆದ್ ಪೋಯಿನ ಕಂಡನಿಲ್ಲನ್, ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲದಾತೇ ಪ್ರೀತಿಡ್ ಗೌರವೊಡು ತೂವೊಡು. ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ದಿಕ್ಕೆಲ್‌ದ ಬೊಣ್ಯ ದೆತ್ತ್‌ದ್, ತೂನು ಪೊತ್ತಾದ್ ಬೆಂದ್‌ರ್ ಕಾಯ್ತ್‌ದ್ ಕಂಡನಿ, ಮಾಮಿ, ತಮ್ಮಲೆಗ್, ಪ್ರಾಯೊದ ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿಗ್ ಮೀಯೆರೆ ಬೆಂದ್ರ ನೀರ್‌ಗ್ ಚಪ್ಪೆನೀರ್ ಬೆರೆತಿದ್ ಹದ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರೊಡು. ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಮೀಯೆರೆ ತಿಕ್ಕುಲೆಕೊ ಆವೊಡು. ಅಂಚೆನೇ ಇತ್ತೆದ ಅಡ್ಪಿಲ್ಲ್‌ಡ್ ಗ್ಯಾಸ್‌ಡ್ ಅಟ್ಟಿಲ್ ಮಲ್ಪುನೇ ಹೆಚ್ಚ ಜನ. ಗ್ಯಾಸ್ ಸ್ಟವ್‌ನು ಪೊರ್ಲುಡು ದೆಕ್ಕ್‌ದ್, ಅಡ್ಪಿಲ್ಲ್‌ನ್ ಅಡ್ತ್‌ದ್ ಒರೆಸ್‌ದ್ ಅಡಿಗೆ ಸುರು ಮಲ್ಪೊಡು. ಅಚ್ಚ್‌ಕಟ್ಟ್‌ದ ತೆನಸ್‌ಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಾಡೊಡು. ಕಂಡನಿ ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆನ ಮಾತ ಸಂಬಂಧಿಕೆರೆನ್ ಪ್ರೀತಿಡ್ ತೂವೊಡು. ಪೊರ್ಲುದ ಪಾತೆರೊ, ಬಿನ್ನೆರೆಗ್ ತಮ್ಮನ ಬಲ್ಮನ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಅಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಬೇನೆ ಆವಂದಿಲೆಕೊ ಸುದಾರಿಪೊಡು. ಹಿರಿಯಕ್ಲು ಬುದ್ದಿವಾದ ಪನ್ನಗ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಸವಾಲ್ ಕೊರಂದೆ, ಅಕ್ಲು ಪಂಡಿ ಬೇಲೆನ್ ತಾಳ್ಮೆಡ್ ಮಲ್ಪೊಡು. ಆ ಇಲ್ಲಡ್ ಲಡಾಯಿ ಬಡಾಯಿ ಬರಂದ್, ಬೇದಭಾವ ಉಪ್ಪಂದ್.

ಕೆಲವೆರ್ ಬೆನ್ನಿ ಸಾಗೋಳಿದ ಇಲ್ಲಡ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಪಿರ ಜಾರುವೆರ್. ಮಾಮಿ ತಮ್ಮಲೆ ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲಡೆ ನಾಲ್-ಐನ್ ಜನ, ತಗೆ ತಂಗಡಿ ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲಡೆಲಾ ಪೊಣ್ಣನ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಕೇನುಜೆರ್. ಪೊಣ್ಣುಲಾ ಐಕ್ ಸೈ ಪಂಡ್‌ದೇ ಕುಲ್ಲುವಳ್. ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಗೆನ್ಪಂದೆ, ವಾ ಕಷ್ಟ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಎದುರಿಸಾವುನ ಗುಣ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಖಂಡಿತಾ ಆ ಪೊಣ್ಣು ಮಾಮಿಲ್ಲಡ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ದಿನ ಗೆಪ್ಪುವೊಲು.

ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆನ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಂಡನಿಲ್ಲಡೆ ಪೊಣ್ಣು ಒಚ್ಚಿದ್ ಕೊರ್ನಗ ಅಲೆಗ್ ಪನ್ಪಿನ ಬುದ್ದಿವಾದೊನು ಸೋಬಾನೆದ ಒರುಟು ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುಡ್ಪೆರ್. ಆ ಬುದ್ದಿವಾದೊನು ಕೇನ್ನಗ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಉಡಲ್‌ಡ್ದೇ ಬೇನೆದ ಗೇನೊ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅವು ದಾದ ಪಂಡ್‌ಂಡ "ಪೋಯಿನ ಇಲ್ಲಡ್ ಎಡ್ಡೆಂತಿ ಪುದರ್ ಕನವೊಡು । ಹಿರಿಯಕ್‌ಲೆನ್ ಬಂಧುಲೆನ್ ತನ್ನ ಪೆದ್ದಿ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಚಾಕಿರಿ ಮಲ್ಪುಲಾ । ಮೈತಿದಿ, ಮೈತಿನನ್ ತನ್ನ ತಗೆ ತಂಗಡಿ ಪಂಡ್‌ದೆನ್ನ್‌ಲ. ಅಕ್ಲೆನ್ ಪ್ರೀತಿಡ್ ಅದೆರ್‌ಪುಲ. ರಡ್ಡ್ ಇಲ್ಲದ ಬೊಳ್ಪುನು ಬೆಳಗಾವೊಡು. ಕಷ್ಟ – ನಷ್ಟ

ಬತ್ತ್ಂಡಲಾ ದೈರ್ಯೊಡು ಜೀವನ ಕರಿಪುಲಾ. ಕಂಡನಿ ಇಲ್ಲದಕುಲೇ ನಿಕ್ಕ್ ದೇವೆರ್. ಕಂಡನಿಲ್ಲದ ದೈವೊನು ಅಭಿಮಾನೊಡು ಆದೆರ್‌ಪುಲ. ಮಗಳೇ, ಕಂಡನಿಲ್ಲದ ಬೊಲ್ಪುನು ಬೆಳಗಾಲ ಮಗಳೇ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಬುದ್ದಿವಾದದ ಪಾತೆರೊನು ಪಂಡ್ದ್ ತನ್ನ ಉಡಲ್ದ ಕುಡಿನ್ ನನೊಂಜಿ ಇಲ್ಲಡೆ ಕೊರೊಂದುಲ್ಲೆರ್ ಅವೇ ಕಂಡನಿಲ್ಲಡೆಗ್.

ಕಂಡನಿಲ್ಲಡ್ ಇಲ್ಲ್ ನಿಲ್ಕೆ ಜನ ಉಪ್ಪಡ್, ಅಕ್ಲೆನ್ ಮೋಕೆಡ್ ನಡಪಾವೊಂದು ಪೋಪುನ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲೆನ ಮಾಮಲ್ಲ ಗುಣ. 'ಹೆಣ್ಣು ಸಂಸಾರದ ಕಣ್ಣು' ಪಂಡ್‌ದ್ ಹಿರಿಯಕ್ಲು, ಜ್ಞಾನಿನಕ್ಲು ಪಂತೆರ್. ನಿಜವಾದ್ ಈ ಪಾತೆರೊ ಸತ್ಯ. ಇಲ್ಲನ್, ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತಿ ಮಾತ ಸಂಸಾರದಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಬೆಳಗಾವೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ಕೆಲಸ ಪೊಣ್ಣನನೇ ಆದುಪ್ಪುಂಡು. ಕಂಡನಿಲ್ಲಡ್ ಏತೋ ಕಷ್ಟ, ಕೈಪೆದ ಅನುಭವೊನು ತಾನೇ ಅನುಭವಿಸೊಂದು ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆಗ್ ಚೀಪೆದ ವಿಷಯೊನು ತನ್ನ ಭಾವನೆದ ಒರುಟು ನಡಪಾವೊಂದು ಬರ್ಪಲ್ ಪೊಣ್ಣು.

ಪೊಣ್ಣನ ಎಡ್ಡೆಪುದ ಗುಣನೇ ಕಂಡನಿಲ್ಲಗ್ ಐಶ್ವರ್ಯ. ಇಂಚ ಒರುತ ಪೊಣ್ಣು ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ಸಾವಿರೊಡು ಒಂಜಿ. ಬೇನೆ ಬೆಸರ್ ತಿಂದೊಂದು, ಬೋಡಾಯಿನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲ್‌ನ್ ಕನ್ನಡಿಲೆಕೊ ಸ್ವಚ್ಚ ದೀದ್ ದಿನಾ ಬಯ್ಯಗ್ ತೊಳಸಿಕಟ್ಟೆಗ್ ದೀಪ ದೀದ್ ದೇವೆರೆಗ್ ಕೈಮುಗಿದ್ ಭಜನೆ ಪನ್ಪುನ ಕ್ರಮೊನು ಮಲ್ತೊಂದು ಬರೊಡು. ಹಿರಿಯಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ದೇವೆರೆನ ಆರತಿ ಕೊರೊಡು. ಈ ಕ್ರಮೊನುಲಾ ಏಪೊಲಾ ಮಲ್ತೊಂದು ಬರೊಡು. ಹಿರಿಯಕ್ಲೆನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರ್ದು ಆಶೀರ್ವಾದ ದೆತ್ತೊನೊಡು. ಕಿನ್ಯ ಜೋಕ್ಲು ಇಲ್ಲಡಿತ್ತ್ಂಡ ಈ ರೀತಿ ರಿವಾಜಿನ್ ತೂದು ಕಲ್ತೊನುವೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಕಂಡನಿಲ್ಲದ ದೀಪೊನು ಬೆಳಗಾವೊಂದು ಪೋಪಿನ ಕರ್ತವ್ಯ ಪೊಣ್ಣನನೇ. ಪಂಡ ಮದಿಮೆ ಆದ್ ಸೇರಿನ ಪೊಣ್ಣು ಕಾರಣ.

ಸಂಸಾರ ಸಾಗರೊಡು ಕಷ್ಟ ಸುಖೊಟ್ಟು ನೀಂದೊಡು. ಅವ್ಲು ಕಳಂಕ್ ಕನಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಇಲ್ಲಡಿತ್ತಿನ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಂಜೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿದ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ದಿನ ದೆಪ್ಪೊಡು. ಅಪಗ ಪೊಣ್ಣು ಕುಟುಂಬದ ಕಣ್ಣ್' ಪನ್ಪಿ ಗಾದೆ ಪಾತೆರೊಗು ಬಿಲೆ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕಂಡನಿಲ್ಲದ ಹಿರಿಯಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಗೆಂದ್‌ದ್, ಮೋಕೆ ವಿಶ್ವಾಸೊಗು ನಂಬಿಗಸ್ಥೆ ಆದ್ 'ಪೊಣ್ಣು ಕಂಡನಿಲ್ಲದ ತುಡರ್' ಆದ್ ಪೆದ್ದಿ ಅಪ್ಪೆನ ಉಡಲ್‌ಗ್ ತನು, ಕುಸಿ ಕೊರೊಡು. ಕಂಡನಿಲ್ಲದ ತುಡರ್ ಏಪೊಲಾ ಬೆಳಗೊಂದಿತ್ತ್‌ದ್, ಆ ಇಲ್ಲಡ್ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ತೆಲಿಕೆ, ನಲಿಕೆ, ವಿದ್ಯೆ, ಬುದ್ಧಿ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಸೌಭಾಗ್ಯೊಡು ನಂದನ ಬನತ್ತೊಲೆಕ ಏಳಿಗೆ ಆದ್ ಉದಿತ್ತೊಂದು ಬರೊಡು.

ಅಮ್ಮ ಎನ್ನಮ್ಮ

ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ.

ಅಮ್ಮನ ಕೈಟಾತಿ ಅಟಿಲ್
ಉನ್ಪು ಕಜಿಪು ಕಜ್ಜಾಯೊಲು
ಕಮ್ಮೆನ ಬರ್ಪುಂಡು ಇನಿಲಾ
ಶಾಲೆಡ್ ಉನ್ತಿ ಬುತ್ತಿದುಣಸ್
ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಉನ್ತಿ ಬುತ್ತಿದುಣಸ್
ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲೆ ಸರಕ್‌ದ
ಪಿನ್ತರಾ ಅವೇತ್ ಪರಕ್‌ದ
ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಅಮ್ಮ ಮೋಕೆದ ಕಡಲ್
ಇನಿ ಆರ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಸ್ಮೃತಿ ಉಡಲ್
ಎನ್ನಮ್ಮ ತನ್ನ ಬೇನೆ ಬೆಸರ್
ಮರ್ಕ ಸಂಕಡ ಜೋಕೆ ಹೆಲ್ಕೆಡೇ
ದೆಂಗಾದ್ ಬಧ್ಕಿನ ದೇವೆರ್
ಅಮ್ಮ ಸನ್ಮತಿ ಸದ್ಗುಣ ಒಸರ್
ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಏಪಲಾ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯೆರ್

ದಾಯೆಗ್ ಇಂಚಾಂಡ್ ...???

ನಾರಾಯಣ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ

ನಮ ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಬಾಲೆಲು....
ಮಣ್ಣ್‌ಡೇ ಪುಟ್ಟುವೊ....
ಮಣ್ಣ್‌ಡೇ ಬುಳೆವೋ...
ಮಣ್ಣ್‌ಡೇ ಮಣ್ಣಾದ್ ಪೋವೊ.......
ಆಂಡಲಾ ಉಡಲ್‌ಡ್- ಒಂಜಿ ಪ್ರಶ್ನೆ....
ದಾಯೆಗ್ ಇಂಚಾಂಡ್??

ನಮನ ತುಳುವ ಮಣ್ಣ್-
ಸಿಂಗಾರೊದ... ಐಸಿರಿ....
ಬಂಗಾರೊದ... ಮೈಸಿರಿ....
ಆಂಡ ಇನಿ-
ಓಲುಂಡು ಆ.... ಐಸಿರಿ...
ಈ....ಮೈಸಿರಿ????
ದಾಯೆಗ್ ಇಂಚಾಂಡ್...??

ಪಚ್ಚೆ-ಪಜಿರ್ ಕಾಡ್-ಬೈಲ್
ತುದೆ ನೀರ ಪಳ್ಳೊಳು...
ಇನಿ ಓಲುಂಡು...??

ಆಟೊ ಕೂಟೊ ನೇಮೊ...
ಕೋಲೊ ತಂಬಿಲೊ....
ಮದೆಕ್ ಸರಿಯೊನೋ....
ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ದಾಯೆಗಾಂಡ್ ವಿಕೃತಿ...???
ನಾಗಾರಾಧನೆ ದೈವಾರಾಧನೆ
ಪೂಜೆ ಕಜ್ಜೊ ನಂಬಿಕೆಲು....
ದೆಂಗ್ ದುಂತ್ಯನಾ....???
ಭಕ್ತಿ ಶಕ್ತಿ ಆಚಾರೊ- ವಿಚಾರೊಲು.. ದಾನೇಂಡ್?
ದಾಯೆಗ್ ಇಂಚಾಂಡ್??

ಏತೋ ಬೇನೆ ಸೀಕ್- ಸಂಕಟೊಲೆನ್ ದೂರ ಪಾರಾಯಿನ ನಂಕಿನಿ-
ಮೋನೆ ಮುಚ್ಚುನ ಕಾಲ ಬತ್ತ್ಂಡೇ.....
ಪುಲಮರ್ದ್ ಮಾತ್ರೆ ಕಷಾಯೊ......
ಬಲೊ ಕೊರ್ಪಿ ಎಣ್ಣೆ...
ಲೇಪೊ.. ಬಲದಾಂತೆ... ಪೋಯೊನೋ....
ಕಾಲ ಕಲ್ಜಿಗನೋ.....
ಮಲ್ತಿ ಕರ್ಮೊನೋ.....
ತೆರಿಯಾಂದೆ ಪೋಂಡೇ...
ಅಂದ್-
ನಮಡ ಮೂಡೊಡು-
ಜನ-ಮನ ಸಮಾಜ ಜಾಗೃತಿ
ಮಾಂತೆಲ್ಲೊರ್ನಜೇ ಪ್ರೀತಿ...
ಆರೋಗ್ಯೊ ಭಾಗ್ಯೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿ......
ದೇವೆರೆಡೊಂಜಿ ಸುಗಿಪು...
ತೆರಿಯಾಂದೆ ಆಯಿಂಚಿ ತಪ್ಪು......
ಒಪ್ಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್...
ಪೊಸ ಬದ್ಕ್ ಕೊರ್ಲೆ ದೇವೆರೇ......
ಆಂಡಲಾ ಒರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂಜೇ....
ದಾಯೆಗ್ ಇಂಚಾಂಡ್ ???

ಉಜ್ಜೆರ್‌ದ ಪೆಟ್ಟ್

ಗೀತಾ

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಮಾನಿ ಧರ್ಮ, ದೈವ, ದೇವೆರ್, ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆಚರಣೆ, ನಂಬಿಕೆ, ಕಸುಬು, ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗ್ ಏತ್ ಮಹತ್ವ ಕೊರ್ಪೆರಾ ಆತೇ ಮಹತ್ವ ಉಣಸ್ ತಿನಸ್‌ಗ್ಲ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಮನುಷ್ಯೆ ಬಡವು, ಬಾಯಿ ರುಚಿಕ್ ಬೋಡಾದ್ ಕೆಲವು ಆಹಾರ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಪಜ್ಜಿ ತಿಂದೆಂಡ, ಕೆಲವು ಆಹಾರ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಬೆಯಿಪಾದ್, ನನ ಕೆಲವುದೆನ್ ಕಡೆದ್ ಅತ್ತುಂಡ ಪೊಡಿ ಮಲ್ತುದ್ ಗಲಸುವೆ. ಅಯಿಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಕೃತಿನ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪುವೆ. ಪ್ರಕೃತಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ವಸ್ತುಲುಲಾ ಮನುಷ್ಯನ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಸಕಾಯವಾದುಂಡು. ಉದಾರ್ಮೆಗ್‘ಕಲ್ಲ್’. ಭೂಮಿಡ್ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ್ ಹಿಕ್ಕುನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಕಲ್ಲ್‌ಲೆನ್ ಮನುಷ್ಯನ ಸಿಂಗಾರಗ್, ಆರಾಧನಾ ಮೂರ್ತಿಯಾದ್, ಆರಾಧನಾ ಕೇಂದ್ರೊಲೆನ ನಿರ್ಮಾಣಗ್(ಬಸ್ತಿ, ದೇವಾಲಯ, ಚರ್ಚ್, ಮಸೀದಿ), ಶಿಲ್ಪಕಲೆಕ್, ಕಲ್ಲಪಾಪು, ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣಗ್, ಗೃಹಬಳಕೆ,ಮರ್ದ್‌ಗ್,ಇಂಚಮಸ್ತ್ ಉಪಯೋಗಗ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ತುಳುನಾಡಂತು ಶಿಲೆ ಕಲ್ಲ್‌ದ ನಾಡಾದುಂಡು. ಬೆಳ್ತಂಗಡಿದ ಗಡಾಯಿ ಕಲ್ಲ್, ಕಾರ್ಲದ ಕರಿಯಕಲ್ಲ್, ಬೆದ್ರದ ಕೊಣ್ಣಕಲ್ಲ್ ಇಂಚ ಸುಮಾರ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಕಲ್ಲುಗುಡ್ಡೆಲುತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯನ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಾವುನತ್ತಂದೆ ಈ ಕಲ್ಲಬಂಡೆಲೆರ್ದ್ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳವಾದುಂಡು.

‘ಬೆಂದ್‌ದ್ ತಿನೋಡು, ತಿಂದ್‌ದ್ ಪನೊಡು’ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರದಂಚ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಬೆಗರ್ ಹೀಂಟ್‌ದ್ ನರಮಾನಿ ಬಾರಿ ಬಂಗ ಬರ್ಪೆ. ತನ್ನ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿಪ್ಪುನ ಸೊತ್ತುಲೆನ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಅಯಿಟ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನನ್ ಅಳವಡಿಸೊಂದು, ತರಾವಳಿದ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಇಡಿಇಡಿಯಾದ್, ನನ ಕೆಲವಯಿನ್ ಕುಟ್ಟುದು, ಬೀಸ್‌ದ್, ಪೊಡಿಮಲ್ತ್‌ದ್, ಕಡೆದ್, ಗುದ್ದುದು, ಅರ್ತ್‌ದ್, ಪೂಂಟುದು, ಬೆಯಿಪಾದ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪುವೆ. ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಬಾರ್ ಮೆದ್ಪರ ಬಾರ್ ಮೆತ್ತುನ ಗುಂಡಿ(ಬರಕಲ, ಬಾರ್‌ಕಳ, ಬಾರ್ಕಳ), ಪೊಡಿ ಮಲ್ಪರ ಬೀಸ್ಕಲ್ಲ್, ಕಡೆಯರ ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್, ಗುದ್ದರ ಮರ್ದ್‌ಕಲ್ಲ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಲ್ಲ್‌ದ ವಸ್ತುಲು ಮಸ್ತ್ ಉಪಯೋಗಗ್ ಬರ್ಪೆದ.

ಬಾರ್ ಮೆತ್ತುನ ಗುಂಡಿ

'ಬಾರ್ ಇತ್ತ್ಂಡ ಅರಿ ಉಂಡು, ಬೇರ್ ಇತ್ತ್ಂಡ ಮರ ಉಂಡು' ಪನ್ಪಿ ಗಾದೆದಂಚ 'ಬಾರ್'ದ ಮಹತ್ವನ್ ತುಳು ಪಾತೆರಲು ತೆರಿಪಾವ. ಅವು ಫಲವಂತಿಕೆದ ಸಂಕೇತ. ಅವೆನ್ ಅಂಚೆನೆ ತಿನರ ಆಪುಜಿ. ಬಾರ್‌ದ ಉಮಿ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಅರಿ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸಗ್ 'ಬಾರ್ ಮೆತ್ತುನು', 'ಬಾರ್ ಅಬೆಪುನು', 'ಬಾರ್ ಎಡ್ಪುನು'ಂದು ಪನ್ಪೆರ್. ದುಂಬುದ ಕಾಲಡ್ ಬಾರ್ ಮೆದ್ಪರ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಕೊಟ್ಯಲೆಡ್ ಪಾದೆ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಗುಂಡಿ ಇಪ್ಪೆದ್‌ಂಡ್. ಅವೆನ್ ಬಾರ್ ಮೆದ್ಪುನ ಕೊಟ್ಯನ್ಪೆದೆರ್. ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ ಒಂತೆ ಉರುಂಟುಡ್ ಅಗೆಲ ಇತ್ತ್ಂಡ ತಿರ್ತ್ ಕೋನಾಕೃತಿಡ್ ಇಪ್ಪುಂಡು ಈ ಸೊತ್ತು. ಅಯಿಟ್ ಗುದ್ದರ ಉಜ್ಜೆರ್ ಪನ್ಪುನ ನಮರ್ದುಗದ್ದದ ಮರತ್ತ ದಂಡ್. ಕೊಡಿಟ್ ಕರ್ಬದರಿಂಗ್(ಕಾಜಿ), ಅಡಿಟ್ ಕೂಲಿ.ಬಾರ್‌ನ್ ಅರಿ ಮಲ್ಪರ ದುಂಬು, ಬಾರ್‌ನ್ ಬೆಯಿಪಾದ್ ಉನ್ಗಾವೆರ್. ಉನ್ಗುದುನ ಬಾರ್‌ನ್ ಒಂತೊತೆನೆ ಈ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಗುಂಡಿಗ್ ಪಾಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಮೆದ್ಪೆದೆರ್. ಮೆದ್ಪುನ ತೂವರ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಗ. ಉಜ್ಜೆರ್‌ಡ್ ಪಾಡುನ ಪೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ಸರಿಯಾದಿಪ್ಪೊಡು. ಒರಿ ಪೆಟ್ಟ್ ಪಾಡ್ನಗ ಬೊಕ್ಕೊರಿ ಉಜ್ಜೆರ್‌ನ್ ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತೊಡು. ಕಾರ್‌ಡ್ ಒರಿ ಬಾರ್‌ನ್ ಪೂಜಿದ್ ಗುಂಡಿಗ್ ಪಾಡುವೆ. ಒಂತೆ ಅತ್ತ್ಂಡಲಾ ಉಜ್ಜೆರ್‌ದ ಪೆಟ್ಟ್ ಕಾರ್‌ಗ್ ಬೂರು. ಅಯಿಕ್ ಒಂಜಿ ಗಾದೆನೇ ಉಂಡು. 'ಆಯ ತತ್ತಿ ಉಜ್ಜೆರ್ ಕಾರ್‌ಗ್ ಬೂರಿಲೆಕ್ಕ' ಪಂಡ್‌ದ್. ಬಾರ್ ಮೆದ್ಪುನಗ ಗುರಿ ತೂದು ಉಜ್ಜೆರ್ ಪಾಡೊಡುಗೆ. ಮುಲ್ಪ ಆಯ ಪಂಡ 'ಗುರಿ' ಪನ್ಪುನ ಅರ್ಥ. ಒಂಜಿ ಚೂರು ಹೆಚ್ಚಿ ಕಡಿಮೆ ಆಂಡಲಾ ಕಾರ್‌ಗ್ ಬೂರಿನ ಉಜ್ಜೆರ್‌ದ ಪೆಟ್ಟ್‌ದಂಚ ಜೀವನದ ಪಜ್ಜೆಲ ಆವುಂದು ದುಂಬುದಕ್‌ಲ್ ಪಾತೆರ ಕಟ್ಟ್‌ದೆರ್. ಉಜ್ಜೆರ್‌ಡ್ ಕುಟ್ಯೆರ ಅಭ್ಯಾಸಲ ಬೋಡು. ಬಾರ್ ಮೆದ್ಪುನಾಯಗ್ ಅಯಿಕ್ ಬೋಡಾಯಿ ಶಕ್ತಿಲಾ ಬೋಡು. ಅಂಚನೆ ಏಪ, ಎಂಚ ಮೆತ್ತೊಡು ಪನ್ಪುನ ಜ್ಞಾನಲಾ ಬೋಡು. ಉಜ್ಜೆರ್‌ದ 'ದಡ್, ಬಡ್' ಶಬ್ದ ಇಲ್ಲಗ್ ಜೀವಂತಿಕೆ ಕೊರೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಬಾಯಿಡ್ ಕಬಿತೆ ಪನ್ಪೆದೆರ್. ಹೆಚ್ಚ್ ಜೋರುಡು ಮೆತ್ತ್ಂಡ ಅರಿ ಪೊಡಿಯಾವು. ಅಂಚಾದ್ ಕುಟ್ಟರ ಸರಿಯಾಯಿನ ಅಂದಾಜ್‌ಲಾ ಬೋಡು. ಸುರುಕು ಉಮಿ ದೆತ್ತದ್ ಆಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕುಡೊರ ಅಬೆಪುವೆರ್. ಪಂಡ ಹೆಚ್ಚ್ ಪೆಟ್ಟ್ ಪಾಡೊಡು. ತೌಡು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಅರಿ ಮಡಿ ಆಪುಂಡು. ಅಯಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮುಡಿಕ್ಕ್‌ಲೆಡ್

ಕಟ್ಟ್‌ದೀಪೆದೆರ್. ಬೆಯಿಪಾದ್ ಉಣಸ್ ಮಲ್ಪರ ಯೋಗ್ಯವಾಯಿನ ಕಜೆ ಅರಿ ತಯಾರಾಪೆದ್‌ಂಡ್. ತೌಡು ಕೈಕಂಜಿದ ಅರ್ಕಂಜಿಗ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್ಡ, ಉಮಿ ಅರ್ಕಂಜಿ ಬೆಯ್ಯೆರ ದಿಕ್ಕೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡೆದೆರ್.ಉಂದು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ಉಪ್ಪಡ್, ಕಜ್ಪುಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಮುಂಚಿನ್ಲ ಈ ಗುಂಡಿಡ್ ಪಾಡ್ದ್ ಬಲವುಡು ಪೊಡಿ ಮಲ್ಪೆದೆರ್. ಕೆಲಸ ಮುಗಿಬೊಕ್ಕ ಉಜ್ಜೆರ್‌ನ್ ಜಂಗದ ಅಡ್ಡಗ್ ಬಲ್ಲ್ ಅಕ್ಕ್‌ಡ್ದ್ ಅಯಿಟ್ ಅಡ್ಡಗ್ ಕಟ್ಟ್‌ದೀಪೆದೆರ್. ಗುಂಡಿಗ್ ಕಾರ್ ಬೂರಂದಿಲೆಕ ಕುಂಟು ತಲ್ಲೆದೆರ್. ಇತ್ತೆ ಕಾಲ ಬದಲಾತ್‌ಂಡ್. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನೊಲು ಬನ್ನಗ ಉಂದು ಪೂರ ಮೂಲೆ ಗುಂಪು ಆಂಡ್. ಅಯಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ 'ಹಲ್ಲರ್' ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪರ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆ ಅಯಿರ್ದ್‌ಲಾ ಸುಲಭ ಮಿಲ್ಲ್‌ಗ್ ಬಾರ್ ಕೊರುಂಡ ಆಂಡ್. ಇಲ್ಲಗ್ ಅರಿ ಬರ್ಪುಂಡು.ಇತ್ತೆದ ಕಾಲದ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಅರಿ ಎಂಚ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪುನ ಜ್ಞಾನಲಾ ತೆರಿಯಂದ್. ಪರ್ಬದಪಗ ಈ ವಸ್ತುಲೆಗ್ ಪೂಜೆಲ ಮಲ್ಪೆದೆರ್. ಅಂಚನೆ ಪುದ್ವಾರ್‌ದ ದಿನ ಉಜ್ಜೆರ್‌ಗ್ಲ ಕುರಲ್ ಕಟ್ಟೆದೆರ್. ಪಾಡ್ದನಡ್‌ಲಾ ಪನ್ಲೆಕ "ನೊಗ ನಾಯೆರ್ ಕಳಸೆ ಬುಡಂದೆ ಉಜ್ಜೆರ್ ಕೊರಲ್ ಕಟುದ್ ಮರ್ಯಾದಿ ಮಲ್ದೆರ್"ಂದ್ ಉಲ್ಲೇಖ ಉಂಡು. ಇಂಚ "ಉಜ್ಜೆರ್‌ದ ಗುದ್ದು" ಬಾರ್‌ನ್ ಅರಿ ಮಲ್ಪೆದ್‌ಂಡ್.

ಬೀಸ್‌ಕಲ್ಲ್

ಬೀಸ್‌ಕಲ್ಲ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಪಾದೆಕಲ್ಲ್‌ದ ಸೊತ್ತು. ಅರಿ, ಉರ್ದು, ಗೋದಿ, ಸಕ್ಕರೆ, ಪದೆಂಜಿ, ಮೆತ್ತೆ ಇಂಚ ಸುಮಾರ್ ನಮೊನಿದ ಧಾನ್ಯಲೆನ್ ಪೊಡಿ ಮಲ್ಪರೆ ಈ ಬೀಸ್‌ಕಲ್ಲ್‌ನ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ಉಪಕರಣಡ್ ಪಿರ್ತ್‌ಡೊಂಜಿ ಉರುಂಟುದ ಪಲಯಿ ಕಲ್ಲ್. ಮಧ್ಯಡೊಂಜಿ ಕುಟ್ಟಿ. ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ್ ನನೊಂಜಿ ಅಯಿತಂಚಿನನೇ ಕಲ್ಲ್. ನಡುಟೊಂಜಿ ಧಾನ್ಯನ್ ಪಾಡ್ಯೆರ ಒಟ್ಟೆ. ಮಿತ್ತ್‌ದ ಕಲ್ಲ್‌ನ್ ತಿರ್ಗಾವರ ಬರಿಟೊಂಜಿ ಮರತ ಕುಟ್ಟಿ. ಈ ಕಲ್ಲ್‌ನ್ ತಡ್ಪೆದ ಮಿತ್ತ್ ದೀಡ್‌ದ್ ಮಧ್ಯಡ್ ಧಾನ್ಯಲೆನ್ ಪಾಡ್ದ್ ತಿರ್‌ಗಾಂಡ ತಿರ್ತ್‌ದ ಕಲ್ಲ್‌ದ ನಡುಟು ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಸುಲಭಡ್ ಧಾನ್ಯ ಪೊಡಿ ಆಪುಂಡು. ಸಾರ್ಣೆಡ್ ಸಾರ್ದ್ ಪೊಡಿ ಆವಂದಿ ಬೇಳೆನ್ ಕುಡೊರ ಪಾಡ್ದ್ ಪೊಡಿ ಮಲ್ಪೆದೆರ್. ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಒರಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಪೊಣ್ಜೊವುಲು ಈ ಬೇಲೆನ್

ಪಾತೆರೊಂದು, ಅಜ್ಜಿಕತೆ, ಪದ ಪನೋಂದು ಬೀಸೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಚಕ್ಕುಲಿ ಮಲ್ಪರ ಅರಿ, ಉರ್ದು, ಕಟ್‌ಮಂಡಿಗೆ ಮಲ್ಪರ ಸಕ್ಕರೆ,ಪೆದ್ಮೆದಿಯರ್ಲೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿ ಮೆತ್ತೆದ ಮರ್ದ್ ಮಲ್ಪರೆ ಮೆತ್ತೆ, ರಾಗಿ, ಗೋಧಿ ಇಂಚ ಪೊಡಿಕ್ಕ್‌ಲೆನ್ ಇಲ್ಲಡೇ ಬೀಸ್‌ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ಬೀಸ್‌ದ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪೆದೆರ್. ಇತ್ತೆ ಕ್ಷಣಾರ್ಧಡ್ ಪೊಡಿ ಮಲ್ಪುತ್ತ ಕೊರ್ಪುನ ಮಿಕ್ಸಿಲೆನ ಬಳಕೆರ್ದ್ ಗತಕಾಲದ ವೈಭವೊಲು ನಮರ್ದ್ ದೂರ ಆತ.

ಕಡೆಪಿ ಕಲ್ಲ್

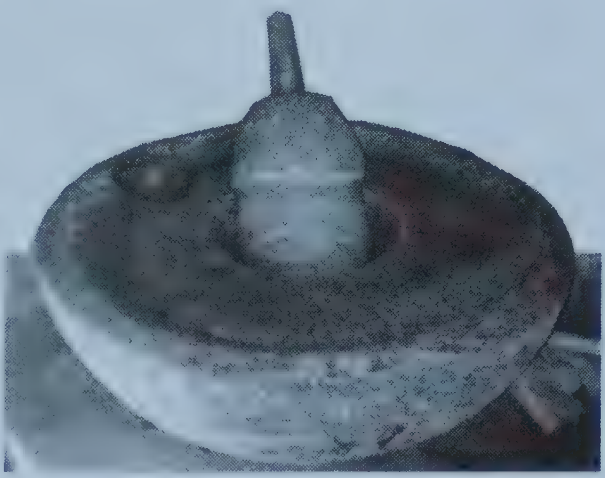

ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ಕಡಂದಕಲ್ಲ್‌ಂದ್‌ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್. ಪ್ರತಿಯೋರ್ಯನಲಾ ಇಲ್ಲಡ್ ಇಪ್ಪುನವು ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಬಾರ್ ಬುಳೆಪಾವೆರ್. ಮುಲ್ಪದಕುಲು ಅರಿತನೇ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೊನಿದತಿಂಡಿ ತಿನಸ್‌ಲೆನ್ ಈ ಕಡೆಪಿ ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ಕಡೆದ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಂಚನೆ ತಾರಯಿಲಾ ಹೆಚ್ಚ್ ಬುಳೆಪಾವೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಪ್ರತಿ ದಿನಲಾ ತಾರಯಿ ಪಾಡ್ದ್ ಕಡೆರ್ದ್‌ನ ಕಜ್ಜು ಉನಸ್‌ಗ್ ಬೋಡು.

ಅಡಿತ ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ನಡುಟೊಂಜಿ ಗುಂಡಿ, ಅಯಿಕ್ ದೀಡ್ಯರ ಮೇಲ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ಕಂಜಿ, ಅಯಿನ್ ಪತೊಂದು ಕಡೆಯರ ಮರತ ಕುಟ್ಟಿ.ಕೆಲವುಇಲ್ಲಡ್ ಅಡ್ಪಿಲ್ಲ್‌ಡ್ ಇತ್ತುಂಡ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲಡ್ ಕೊಟ್ಯಡ್‌ಲಾ ಇಪ್ಪೆದ್‌ಂಡ್. ಕೆಲವು ನೇಲ್ಯ ನೇಲ್ಯ ಕಲ್ಲಂಡ ನನ ಕೆಲವು ಕಿನ್ಯ ಕಲ್ಲುಲು. ಬೋಜನ್‌ಸಾಲೆಗ್ ಆಭರಣ ಇತ್ತಿಲೆಕ ಈ ಕಲ್ಲುಲು. ಒರಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಸೇರ್ದ್ ಕಡೆಪೆರ್. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಉಂತುದು ಕಡೆಪುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ನನ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕುಲ್ಲುದು ಕಡೆಪುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ದತ್ತ ಕೈಟ್ ಕಂಜಿ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಕಡೆಯೆರ್‌ಡ ಬಲತ್ತ್ ಕೈಟ್ ಅರೆಪ್ಪು ಪೂಜುವೆರ್. ಕಂಜಿನ್ ಸರ್ತ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಕಡೆಂಡ ಬೇಗ ಸನ್ನ ಆಪುಂಡುಗೆ. ಅರೆಪ್ಪು ದೆಪ್ಪರ ಲಾಯಿಕ್‌ಡ್ ಪಿರೆಸ್‌ದ್‌ನ ತಿಪ್ಪಿನ್ ಬಳಸುವೆರ್. ಪೊಣ್ಜೋಕುಲು ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಪೊಣ್ಜೊವುಲ್ ಇಲ್ಲದ ಉಲಾಯಿ ಕಡೆಪುನ್ಯೆರ್ದಾವರ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಬಂಧುತ್ವ ಹೆಚ್ಚ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಾತ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪ್ರತೀಕ. ಕಡೆಯರ ಕುಲ್ಲುಂಡ, ಕಷ್ಟ ಸುಕೊನು ಪಟ್ಟೋಂದು ಕಡೆಪುನ ಅನುಭವನೇ ಬೇತೆ. ಏತೋ ಸರ್ತಿ ಪಾತೆರೊಡೇ ಬೂರ್ದು ಕೈ ನರ್ಗಾವೊಂದುನಲಾ ಉಂಡು.

ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಡ್ ಆಣ್ಣೊವುಲು ಕಡೆಪುನಲಾ ಉಂಡು. ಕಡೆಪಿ ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ಕಡೆದ್ ಮಲ್ತ್‌ನ ತಿನಸುಲು ಬಾರಿ ರುಚಿ ಬೊಕ್ಕ ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣವಾಯಿನವು.

ಅಂಚನೆ ಕಡೆಪಿ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್ಲರ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಪನ್ಪೆರ್. 'ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ಕಡೆದೇ ಗೊತ್ತುಗೆ' ಪನ್ಪುನ ಪಾತೆರಲಾ ಉಂಡು. ಅಂಚನೆ 'ಅಪ್ಪೆ ಮಗಳೆ ಕಾರ್‌ಬಾರ್‌ಡ್ ಬತ್ತಿನಕುಲು ಮಾತ ಪೊಡಿ ಪೊಡಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಎದುರುಕತೆತ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಂಡೆರ್ಡ ಅಯಿಕ್ ಉತ್ತರ 'ಕಡೆಪಿ ಕಲ್ಲ್‌ಡಿತ್ತಿ ಅರೆಪು'ಂದ್ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಮನುಷ್ಯಗ್ ಕೈಟ್ಟ್ ಕಡೆಯರ ಬಂಙ ಆನಗ ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಯಂತ್ರದ ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್ (ಗ್ರೈಂಡರ್) ಆದ್ ಬದಲಾಂಡ್.

ಮರ್ದ್‌ದ ಕಲ್ಲ್

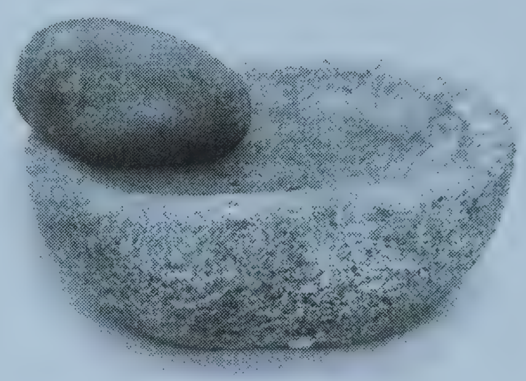

ತುಳುನಾಡ್ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಸಸ್ಯ ವರ್ಗ ಇತ್ತಿನ ಪ್ರದೇಶ. ನಾಟಿ ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿಗ್ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಊರು. ಬೇರ್‌ದ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ದೈತ್ತ ಕೊಡಿ ಮುಟ್ಟ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ದೈಕುಲಲಾ ಮನುಷ್ಯನ ಅಂಚನೆ ಪ್ರಾಣಿ ವರ್ಗದ ಆಹಾರ, ಆರೋಗ್ಯಗ್ ಬೋಡಾಯಿನವ್. ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಜೋಕುಲೆಗ್, ಮಲ್ಲಾಕ್ಲೆಗ್ ಕಾಯಿಲೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಇಲ್ಲ ಬಿತ್ತ್‌ಲ್‌ಡಿತ್ತಿ ದೈಕುಲೆನ ಮರ್ದ್ ಗುದ್ದುದು, ರಸ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪೆದೆರ್. ಅವ್ವೇ ಯಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಹೆಚ್ಚ್ ಜೋರಾಂಡ ಊರುದ ಪಂಡಿತೆರ್ ಇಜ್ಜಿಂಡ ದರ್ಮದ ಆಸ್ಪತ್ರೆದ ಡಾಕ್ಟ್ರ ಮರ್ದ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಯಿಲೆಲು ಇಲ್ಲ ಮರ್ದ್‌ಡೆ ಸುಮರಾವೋಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಮರ್ದ್ ಗುದ್ದರ ಮರ್ದ್‌ಕಲ್ಲ್‌ನ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕೆಲವು ಇಲ್ಲಲೆಡ್ ಮರ್ದಕಲ್ಲ್‌ನ್ ನೆಲಕ್ ಹಾಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್‌ಡ, ನನ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲಲೆಡ್ ಸುದೆತ ಕಲ್ಲ್ ಕೊಣತ್‌ದ್ ಅಯಿಟ್ ಗುದ್ದೆದೆರ್. ಒಂಜಿ ಅರೆಪುನ ಕಲ್ಲ್ ಆಂಡ, ನನೊಂಜಿ ಅಯಿಡ್ ಎಲ್ಯ ಗುದ್ದುನ ಕಲ್ಲ್.

ಶೂಂಠಿ, ತುಳಸಿ, ಕೇಪುಲದ ಪೂ, ಪಂಚಪತ್ರೆ, ಬಜ್ಜೆರೆ, ಸಂಬರಬಳ್ಳಿ ಇಂಚ ಸುಮಾರ್ ನಮೊನಿದ ತಪ್ಪುದ ರಸಟ್ ಚಿಹ್ನೆದ, ಕಣೇರ್ ಮರ್ದ್ ಅರೆತ್‌ದ್ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಜೋಕುಲೆಗ್ ವಾ ಖಾಯಿಲೆಲಾ ಬರೋಂದಿತ್ತಿಜಿಗೆ. 'ಆಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಜೋಕುಲೆನ್ ಪೊಲ್ಲುಡೆ ತೂಂಡ ಅಜ್ಜ ವರ್ಷಮುಟ್ಟ ಆರೋಗ್ಯಡಿಪ್ಪೊಲಿ'ಂದ್ ಅಜ್ಜಿಯಲ್ಲು ಪನ್ಪೆರ್. ಇಲ್ಲದ ಅಜ್ಜಿಯಲ್ಲೆ ಮರ್ದ್ ಕೊರ್ಪುನೈಟ್ ಉಷಾರ್. ಅಜ್ಜಿ ಪುಲ್ಲಿನ ಸಂಬಂಧನ್

ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪುನ ಸಂಗತಿ. 'ಮರ್ದ್‌ಂಡಲಾ ಏರ್ಲ ಅರೆತ್ತ್ ಕೊರುವೆರೇ, ಆಂಡ ಪರ್ರುನಾಯೇ ಏರ್‌ಂದ್' ಮರ್ದ್ ಪರ್ಪೆದ್‌ನ ಬಂಜ ನೆನಪುಗ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ರಾತ್ರಿದ ಸಮಯಡ್ ಮರ್ದ್ ಅರೆಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪುನ ನಿಷೇಧಲಾ ಉಂಡು. ಗಂಧ, ಚಂದನ, ಮಂಜೊಳು, ಬಜೆ, ಪಿನಾರಿ ಅರೆಪೆರೆಲಾ ಇಂಚಿನ ಕಲ್ಲ್‌ಲೆನ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬಾಲೆನ್ ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ಡ್ ಪಾಡ್ನಗ ಈ ಮರ್ದ್‌ಕಲ್ಲ್‌ನ್ ಬಾಲೆಗ್ ಬಲ ಆವರ ಅಂಚನೆ ಧೈರ್ಯಗ್ ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ಡ್ ದೀಪೆದೆರ್.

ಬೊಲ್ಕಲ್ಲ್

ಬೊಲ್ಕಲ್ಲಂತು ಮರ್ದ್‌ಗ್ ಮೂಲಿಗೆ ಆದ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕಣೇರ್‌ದ ಮರ್ದ್, ಆಟಿದ ಅಮವಾಸ್ಯೆದ ಪಾಲೆದ ಕೆತ್ತೆದ ಮರ್ದ್‌ಗ್ ಬೊಲ್ಕಲ್ಲ್‌ನ್ ದಿಕ್ಕೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡ್ದ್ ಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ತ್ ಒಗ್ಗರ್ಣೆದಂಚ ಪಾಡ್‌ಂಡ ಕಾಯಿಲೆ ಬೇಗನೆ ಗುಣಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚನೆ ಕತ್ತಿ ಕೂಟುದು ಪರ್ತೆ ಮಲ್ಪರಲಾ ಈ ಬೊಲ್ಕಲ್ಲ್‌ನ್ ಪೊಡಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಉಪಯೋಗಿಸೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆ ಕತ್ತೆರಿಸಾಣೆದಾಯಡ ಕೊರುಂಡ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಪರ್ತೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಇತೇ ಅತ್ತಂದೆ ಸುಮಾರ್ ರೀತಿಡ್ ಕಲ್ಲ್‌ನ್ ಗಲಸುವೆರ್. ಕಲ್ಲ ಕಲೆಂಬಿ, ಕಲ್ಲಬಸದಿ, ಇತಿಹಾಸ ತೆರಿಪಾವುನ ಮಹಾಸತಿ ಕಲ್ಲುಲು, ಕುಂಬಾರೆರ್ ಕರ ಮಲ್ಪುನ ಟಗೋರಿ, ಜೀವ ಸಂಕುಲದ ಬಾಜೆಲ್ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ನೀರ್ ಮೈತ್ ದೀಪುನ ಕಲ್ಲ ಮರಾಯಿ, ಕಲ್ಲ್ ಹಾಸದ್‌ನ ಕಿದೆ, ಕಲ್ಲಕಂಬದ ಬೇಲಿ, ಕುಂಟದ್ರುನ ಕಲ್ಲ್, ಬೈಕಲ್ಲ್, ಕಲ್ಲಪಾಪು ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ರೀತಿಡ್ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಶಿಲ್ಪಿಲೆಗಂತು ಕಲ್ಲೇ ವೃತ್ತಿಗ್ ಪೂರಕ ಸಾಮಾಗ್ರಿ.

ಕಲ್ಲ್‌ದ ಗಟ್ಟಿತನದಮಿತ್ತ್ ಸುಮಾರ್ ಪದ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಹೋಲಿಕೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.'ಆಲ್ ವಾ ಕಲ್ಲ್ ಮನಸ್ಸ್‌ದಾಲ್‌ಯಾ?', 'ಕಲ್ಲಾಂಡಲಾ ಕರವು', 'ಆಯೆ ಕಲ್ಲಗುಂಡುದಂಚ ಉಲ್ಲೆ ಮಾರಯ', 'ಕಲ್ಲ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ನೀರ್ ಮೈತಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್', 'ಕಲ್ಲ್ ಇಪ್ಪುನಗ ನಾಯಿ ಇಜ್ಜಿ, ನಾಯಿ ಇಪ್ಪುನಗ ಕಲ್ಲ್ ಇಜ್ಜಿ' ಇಂಚ ಹಿರಿಯಾಕ್‌ಲೆನ ಅನುಭವದ ಪಾತೆರ ಅಂದಾಯಿನವು.

ಬಡವು, ಬಾಯಿರುಚಿ,ಆರೋಗ್ಯಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನಗ ನಮನ ಜೀವದ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಅಂಗಗ್‌ಲಾ ಕೆಲಸ ತಿಕ್ಕೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ವಾ ಯೋಗಾಸನಾವಡ್, ವ್ಯಾಯಾಮಾವಡ್ ಬೊಡ್ಚಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಸಮಯದ ಅಭಾವ ಅಂಚನೆ ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರಲೆನ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಮನ ಪೂರ ಕೆಲಸಲಾ ಅವ್ವೆ ಸುಲಭಡ್ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಕಾಯಿಲೆಲು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಾ ಸುತ್ತೊಂದುಂಡು. ಪರ್ಯಾಯವಾದ್ ಯೋಗಾಸನ, ವ್ಯಾಯಮ, ಜಿಮ್‌ಗ್ ಜನೊಕುಲು ಪೋವೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ರಂಗ್ ರಂಗ್‌ದ ಉಜ್ಜಲ್

ಅನಿತಾ ಪಿ ಪೂಜಾರಿ ತಾಕೊಡೆ

ಪುಣ್ಣಮೆದ ಪೂಗಾಲಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲೊಡೆ
ಎನ್ನಂಚಿ ಬೀಜೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕನೇ ಉಲ್ಲಾಸೊಡು
ನಯಿಲ್ ನಲಿಕೆದ ಐಸಿರೊಡು
ಒಂತೊಂತೆನೇ ನಿನ್ನಂಚಿ ಒಂದೊಂದಿತ್ತೆ

ಅಪಗಪಗ...!
ಎನ್ನ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಸರಿ ಇತ್ತಿನವು
ನಿನ್ನ ಲೆಕ್ಕೊಡು ತಪ್ಪಾಯಿನವು ಮಾತಲಾ
ಸೂತ ಎರಿತ ಬರಿಟೇ ರಾಸಿ ಬೂರ್ದು
ಒಂಜೆಕ್ಕೊಂಜಿ ಮಂಡೆ ಮಂಡೆ ತಾಂಟಾವೊಂದಿತ್ತ
ಯಾನ ಮಾತ್ರ ಒಯ್ತುಲಾ ಗೇನ ದಾಂತೆ
ನಿನ್ನಂಚಿಯೇ ಒಂದೊಂದಿತ್ತೆ

ನಮ ಪೋಯಿನ ಸಾದಿಡ್ ದೀತಿನ ಪಜ್ಜೊಡು
ದಾದ ಮಾತ ಕರಿದ್ ಪೋತುಂಡಾ
ಎಂಕ್ ನಿಕ್ಕವೇ ಗೊತ್ತು

ಅಮಸೆ ಕರಿಯಿಲೆಕನೇ ತೂಂಕುನ ಉಜ್ಜಲ್ಗ್
ರಂಗ್ ರಂಗ್‌ದ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ
ಅವು ಮಾಜುನೆನ್ ತೂವೊಂದೇ
ಕಾಪೆದ ಕುಡೊಂಜಿ ಪುಣ್ಣಮೆಗ್

ರಂಗ್ ಎನಡ ಇತ್ತಿನಾತೇ ನಿನಡಲಾ ಇತ್‌ಂಡ್
ಕೂಡಿನನೇ ಇಜ್ಜತಾ ಒಂಜೆಕ್ಕೊಂಜಿ
ಏತೋ ರಾತ್ರೆಲೆಡ್ ಉಡಲ್ ಕರವುಂಡು
ಈ ಜನ್ಮೊಡು ಮುಕ್ತಿದಾಂತಿನವುಂದು ಎನ್ನಿನಾತ್
ಕುಡಲಾತ್ ಮನಸ್ ಕಡಲಾಪುಂಡು

ಇತ್ತೆ ರಂಗ್ ರಂಗ್‌ದ ಉಜ್ಜಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ದಿನಕ್ಲೆನ್
ಮರ್ಲ್ ಮನಸ್‌ಡ್ ಅಂಚಿಂಚಿ ತಿರ್ಗುನಕ್ಲೆನ್
ತೂಯಿನಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿ ಪನರೆ ಪಿದಡುವೆ

ತೂದು ತೆರಿಯಂದೆ ಕೈ ನೀಡಡೆ
ಕೋಡಿ ಎತ್ತೊಡಾಂಡ ಅಂಚಿ ಪೋವಡೆ
ಬೊಕ ದಾಯೆಗ್‌ಲಾ ಅತ್
ಇತ್ತಿನೆಟ್ಟ ಕರ್ಮ ದಾಯೆ ಅರ್ದೊಡುಂದು

ಆಂಡ ಅಕಲೆಗ್ಲಾ ಅವ ಮಾತ
ಕೆಬಿತ ಬರಿಯೆಲಾ ಪೋಪುಜಿ
ಎಂಕ್ಲು ಪೋಯಿನಲ್ಪನೇ ಪೋದು
ಎಂಕುಲು ಉಂತಿನಲ್ಪನೇ ಉಂತುದೆರ್
ಪಿರ ತಿರ್ಗಿ ಸಾದಿ ತೋಜಂದೆ ಅಂಚಿಂಚಿ ಆಂಜುವೆರ್

ಉಂದು ಮಾತ ನಮ್ಮ ಕೈಟಿಜ್ಜಿಂದ್ ತೆರಿದ್
ಯಾನ್‌ಲ ಜಾರಿನಲ್ಪನೇ ಉಂತುದು ತೂವೊಂದುಲ್ಲೆ
ಬರ್ಸೊಗು ನನೆವೊಂದು ಒಯ್ಲ್‌ನ್ ತಡೆತೊಂದು
ತೆಡಿಲ್ ಮೆಂಚಿದ ಎರಿಕ್ ಚಲಿ ಕೈತೊಂದು
ಒಂತೊಂತೆನೇ ಅಂಚಿ ಒಂದೊಂದುಲ್ಲೆ

‘ಪರಪು’ದ ಮದಪು

ಮೂಲ:– ಡಾ. ಸರಸ್ವತಿ ಕುಮಾರಿ
ಅನುವಾದ:– ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು

ಇಂಚಿಪೊಗು ಬರವು ಕಲ್ಪಾಯೆರೇ ಬರ್ಪಿ ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವುಲು ಸೀರೆ ತುತ್ತೊಡು, ಪಾಠ ಮಲ್ಪುನಗ, ಚೂಡಿದಾರಾ ಪಾಡೆರೇ ಬಲ್ಲಿ ಪಂದೇ ಬರವುದ ಗರ್ಜಿದ ಮೊಕ್ತೇಸರೆರ್ ಫರ್ಮಾನ್ ಪಿದಡ್ಪಾಯೆರ್. ರಾಜ್ಯೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೇ ಕಡೆಟ್ ಪೊಂಜೊವುಲು ಮಾರ್ಗೊಗು ಜತ್ತ್‌ದೇ ಬಾವುಟ ಪತ್ತೊನೇಡ್ವಾತ್ರೆ ಬರವುದ ಇಲಾಖೆದಕುಲು ಆ ಫರ್ಮೊನ್‌ನೇ ಪಿರದೆತೊಂಡೆರ್. ಆಪಗ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಚಲ್ಲೆ ಪಿಲ್ಲೆ ಮಾಧ್ಯಮೊಲು ರಪಕ್ಕ ಚರ್ಚೆನೇ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಪರತ್‌ನೇ ಎಡ್ಡೆ ಪನ್ಪಿನಕೆಲ್ನ ಕೈಟ್ಟ್ ಸೀರೆನ್, ಈ ಕಾಲದ ಚಿಂತಕೆರ್ನೆ ಕೈಟ್ಟ್ ಚೂಡಿದಾರ್‌ನೇ ಕೊರ್ದು ಅಂಚಿ ಬೈತ್‌ದೇ ಇಂಚಿ ಬೈತ್‌ದೇ ಐನೇ ತೂಯಿನ ಜನಕುಲೆಗೇ ಪುಕ್ಕಟೆದ ಕುಸಾಲೆನೇ ಲಕ್ಕಾಯಿನೇತೋ ಸತ್ಯ. ಉಂದೆನೇ ಪೂರಾ ತೂವೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಕರಿದಿ ಪೋತಿ ಕಾಲದ ಪುರ್ಸಂಗವೊಂಜಿ ‘ಪಟಕ್ಕ ಎದುರು ಬತ್ತ್‌ದೇ’ ಪಂಡೊಂಡ ಹಾಳಾಪುಂಡು ಈ ಅನುಭವದ ಪೊರ್ಲು, ಪಂಡೊಂಜಿಡ ತಡೆತೊನಯೆ ಕಬಿ ಪನ್ಪಿ ಕುವೆಂಪುನ ಕಬಿತೆದ ಸಾಲ್ ಪಕ್ಕ ನೆನಪಾಂಡ್. ಅಪಗ ಯಾನ್ ಬೊಂಬಾಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ (ಬರವುದ ಅರಮನೆ) ಟ್ಟೇ ಕನ್ನಡ

ವಿಭಾಗೊಡು ತಾಳ್ತಜೆ ವಸಂತಕುಮಾರೆರ್ನ ಕೈತಲೇ ಸಂಶೋಧನೆಗ್ ಬರವು ಸರವು ಒದೊಂದು ಬರೆಯೊಂದಿತ್ತಿ ಕಾಲ.

ಬೊಂಬಾಯಿಡೇ ಕನ್ನಡೊಗು ಆದೆರುನ ಬುಲೆಪಾವುನ ಪಾಕ ಸಂಘೊಲು, ಸಂಘಟನೆಲು ಉಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಉಲಯಿದ ಜನಕುಲೆಡ್ಡ್ ಎಚ್ಚೊಡು ಕನ್ನಡೊನು ಒರಿಪಾವುನ ಕೆಲಸೊನು ಪಿದಯೂರ್ದ ಕನ್ನಡಿಗೆರೇ ಮಲ್ತೊಂದು ಬೈದೆರ್. ಪತ್ತ್ ಲಕ್ಷೊಡ್ಡೆಲಾ ಎಚ್ಚ ಕನ್ನಡಿಗೆರೇ ಬೇತೇ ಬೇತೇ ಥರದ ಬೆನ್ನಿಲೆಡೇ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಬನ್ನಗ ಕನ್ನಡೊನು ಕಟ್ಟುನ ಕೆಲಸೊನ್ಲಾ ಮಲ್ತೊಂತಿನಕುಲು. ಕನ್ನಡೊಗು ಅಕಲ್ನ ಕೊಡುಗೆ ದಿಂಜ. ಕನ್ನಡ ನಾಡ್ - ನುಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೇ ಪರಪುಗು ಸಂಬಂಧಿಸಾದೇ ಏಪಲಾ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನ ಸಂಘೊಲೆಡ್ 'ದೊಂಬಿವಿಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ'ಲಾ ಒಂಜಿ. ಅವು ಬಿಸು ಪರಪುದ ಬಗ್ಗೆಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ ಲೇಸ್‌ನೇ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ತ್‌ತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಿಸುತ್ತ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಬೊಂಬಾಯಿದ ಕನ್ನಡಿಗೆರೆಗ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಒಂಜಿ ಅಪೂರ್ಪದ ಲೇಸವು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಗು ಎನ್ನ ಊರುದ ಚಂದುಶೆಟ್ರೆನೇ ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರೇ ಆದ್ ಓಲೇ ಕೊರ್ದಿತ್ತೆರ್. ಚಂದ್ರುಶೆಟ್ರ್ ಎನ್ನ ಊರುಡು ಬಾರೀ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನಾರೇ. 'ಪರಪು' ದ ಸಂಗತಿ ಬತ್ತಿನೆ ಮಾನಿಯೆಚ್ಚಿಡ್‌ದ ಮದಿಪುದಂಚೆನೆ ಪಾತೆರುನಾರ್. ಸಾಲೆಲಾವಡ್, ರಾಜಕೀಯದ ಸಭೆಕುಲಾವಡ್, ಅಂಗನವಾಡಿದ ಉದಿಪನ ಆವಡೇ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಸಭೆ, ಪೊಂಜೆಯೆಲ್ನ ಕೂಟ, ಶಾರದೋತ್ಸವದ ಉದಿಪನ, ಬ್ರಹ್ಮಕಲಶ ದಂಚಿನ ಮಲ್ಲ ಲೇಸದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ಓಲಾಂಡ್ ಅವುಲು ಆರ್ ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರೇ ಆದ್ ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಪೋಯಿನವುಲು ಪೂರ ನಮ್ಮ 'ಪರಪು' (ಸಂಸ್ಕೃತಿ)ದ ಬಗ್ಗೆ ಪನಂದೇ ಕುಲ್ಲಯೆರ್. ಊರುದ ಚಾಲಿಪೋಲಿಲು ಲಡಯಿ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್ಡಲ ಅಕಲ್ನ ಲಡಯಿ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಅಕಲೆಗ್‌ಲಾ ಪರಪುದ ಪಾಠ ನಡಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಇರ್ನೂತ್ತೈವ ಎಕರೆ ಕಂಡ ಕಂಗ್ ತೋಟೊದ ಯಜಮಾನೆರಾದಿತ್ತಿನ ಚಂದುಶೆಟ್ರೆನೇ ಹಿರಿಯೆರ್ ಶೆಟ್ರೇ ಪ್ರಾಯೊಗು ಬನ್ನಗ ಐನ್ ಪೂರು ಕಳೆವೊಂದು ಕಾಲಿ ಎಡ್ಮ ಎಕರೆ ಕಂಡ - ತೋಟ ಮಾತ್ರ ಒರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅರೆನ ಆತೇ ಆಸ್ತಿ ಪೂರಾ 'ದಪ್ಪುನಾಯೆನೇ ಕಂಡೊಗು ಗುರ್ಕಾರೆ' ಪನ್ಪಿ ಕಾನೂನು ಬತ್ತ್‌ದೇ ಪೋಂಡು. ಅರೆನ ಕೈಪತ್ತಿನಾರ್ ಸುಂದರಿ ಶೆಟ್ರೆ ಮಲ್ಲ ಗುತ್ತು ಇಲ್ಲ್‌ದಾರೇ. ಆಂಕಾರ, ದರ್ಪ, ದೌಲತ್ತೇ ಅರೆಗೇ ಪದ್ದೆಯಿಯಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಲಾ ಚಂದು ಶೆಟ್ರ್ ಏಪಾಲಾ ಎದುರ್ದ ಇಲ್ಲದ ಜಯಂತಿಗ್ ಗೀಟ್ ಒಪುನೆನ್ ತೂದು ಸಾಕಾದ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ರೆಡ್‌ಹ್ಯಾಂಡ್ ಆದ್ ಕಂಡನಿಯನ್ ಪತ್ಯೆರ್. ರಂಪ ರಾಮಾಯಣ ಮಲ್ತ್‌ದೇ ಮೊನೆ ಎಡ್ಮ

ಕೆ.ಜಿದಾತ್ ಬಾಪಾದೇ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲದ ತಡ್ಯ ಮಿತರಿನಾರ್ ಕಂಡನಿಲ್ಲಡ್ ಕಡತ್ ಕಾರ್ ದೀಜೆರ್. ಈ ಸಂಗತಿ ನಡೆತ್‌ದ್ ಏತೋ ವರ್ಷ ಕರಿಂಡಲ ಜಯಂತಿ ಬಕ್ಕ ಶೆಟ್ರೆನ ಕೂಟದಾಟ ಊರ ಜನಕುಲ್ನ ಬಾಯಿಗ್ ಬಚ್ಚಿರೆ ಪೂಲು ಆದ್ ಒರಿದ್‌ಂಡ್. ಊರುಡು ನಡಪುನ ಪತ್ತೇರಿ ಕುಟೊಲೆಗ್ ಪನವುದ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ಪಿ ನೆಡ್ಡಾತ್ರ ಅರೆಗ್ ಅವುಲು ಒಂಜಿ ಗದ್ದಿಗೇ ಉಪ್ಪುಂಡೆ. ಆಂಡ ಕಾನತಡ್ಕ ಕೇಪು ಅಳಿಕೆ ಬೈರಿಕಟ್ಟ್ ಪೆರುವಾಯಿದಂಚಿಗ್ ಜಾಗೊಲೆನೇ ತೂತಿನ ಬುಂಡ ಆರ್ ಗುವೆಲ್‌ದುಲಯಿದ ಕಪ್ಪೆನೇ!

ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಬತ್ತಿನ ಚಂದು ಶೆಟ್ರೇನೇ ಕಲೀನಾಡ್ದ್ ದೊಂಬಿವಿಲಿಗ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪಿನ ಜಬದಾರಿ ಎಂಕ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ದೋಸ್ತಿ ಸೋಂಪಗಲಾ ಬೂರುಂಡು. ಸೋಂಪೆ ಪನ್ಪಿನ ಆಯನ ಕೊಂಡಾಟದ ಪುದರ್. ಆಯನ ನಿಜ ಪುದರೇ ಸೋಮಣ್ಣೆ. ಕಾಂಡೆದ ನೆಸರ್ ದೊಂಬುಡ್ದುಂಚೀ ಸುಮಾರ್ ಎಡ್ಮ ಗಂಟೆಗ್ ಬೊಲ್ದು ಮುಂಡು, ಪುಗೆಲ್‌ಗ್ ಸಾಲ್, ಪೈರಾನ್ ಬಕ್ಕೆ ತರೆಕ್ಕ್ ಮುಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಚಂದುಶೆಟ್ರ್ ಐತ ಬಲ್ಮನ ಆದ್ ಬತ್ತೆರ್ ಅರೆನ ಏಸ ತೂದು ಯಾನ್ ಪಂಡೇ. 'ಶೆಟ್ರೆ ಉಂದು ಬೊಂಬಾಯಿ ಮೂಲು ಏಸ್ಟಿ ತುತ್ತೂದು ರೈಲ್ ಪತ್ತುನ ಜಪ್ಪುನ ಬಾರಿ ಬಂಜ, ಈರ್ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಪಾಡ್‌ಲೆ. ಅವುಲು ಪೋದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘೊಡು ಪ್ಯಾಂಟ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್, ಏಸ್ಟಿ ತುತ್ತುಲೆ. ಪಂದ್ ರಡ್ಡ್ ಮಾಳಿಗೆದ ಬಸ್ಸ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಾಂದೇ ರಿಕ್ಷೊಡು ಕುಲ್ಲಾದ್ ಕುರ್ಲಾಗ್ ಪಿದಡ್ಯ.

ಪ್ಯಾಂಟ್ ಪಾಡ್‌ಲೇ ಪಂಡಿನೇ ತಡ ತಾಡುನ ಬೋರಿದಂಚ ಮೋನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೇ ನಿಕಲೆಗ್ ಪರಪುದ ಬಗೆಟ್ ಏತ್ಯ ಗೊತ್ತುಂಡು? ಪರಪು ಪಂಡ ದಾದ? ನಮ್ಮ 'ಪರಪು'ನು ನಮನೇ ಹಾಳ್ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಎಂಚ? ಚೂಡಿದಾರ ಪಾಡ್ದ್ ತಿರ್ಗುನಕುಲು ಪೂರಾ ಕೋಡಂಗಿಲೇ. ಪ್ಯಾಂಟ್ ಪಾಡುನಕುಲು ಪೂರಾ ವಿಟ್ಲದ ಬಾಕಿಮಾರ್ ಕಂಡೊಡು ಕಣ್ಣ್ ಬೂರಂದಿನಂಚ ಉಂತಾದಿನ ಬೆಲ್ಚಪ್ಪಲೆಕ್ಕ ತೋಜುವೆರ್. ಉಂದು ಪೂರಾ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾ? ಉಂದು ಪಿದಯೂರುದ ಪರಪುಲು ಪಂದೇ ಕೋಂಗಿ ಪನ್ನಗ ಯಾನ್ ಸೋಂಪನ ಕೆಬಿಟ್ 'ಗೋಲಿದ ಮರತ ಬೇರನ್ ಕೈಟ್ಟ್ ಗಟ್ಟಿ ಪತೊಂದು ನೇಲೊಂದುಲ್ಲೆರ್' ಪಂಡೆ. ಆಯೆ ರಿಕ್ಷಾದ ಒಂಜಿ ಬರಿಕ್ಕ್ ಶೆಟ್ರೆನ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ಎನನೆ ಆರ್ನ ಕೈತಲ್‌ಗ್ ತಲ್ಲ್‌ದ್, ಬಕ್ಕ ಆಯೆ ಕುಲ್ಲುದ್. ಪಿದಯಿಡ್ ನೆಸರ್ ದೊಂಬಾಂಡ ರಿಕ್ಷಾದ ಉಲಯಿಡ್ ಎಂಕ್ ಪನಿ ಪನಿ ಬರ್ಸ ಬರೊಂದುಂಡು. ಒಂಜಿ ಬರಿಕ್ಕ್‌ತ್ತಿನ ಚೂಡಿದಾರೊದ ಶಾಲ್‌ನ್ ರಡ್ಡ್ ಕಡೆಕ್ಕಲಾ ಪಾಡ್ದ್ ಮೋನೆ ಓರೆ ಮಲ್ತೇ ಕೆಬಿಕೊರ್ದು ಪನ್ನಕುಲು ಪೂರ ಕಾರ್‌ಗ್ ಬೂರುನೆಂಚ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ರಿಕ್ಷಾದ ಕನ್ನಡಿ

ತೂವೊಂದು ಕುಲ್ಲಿಯೆ.

ಎಂಕ್ ಕೈಟ್ಟ್ ಕುಟ್ ಕುಟ್‌ದೇ ಶೆಟ್ರೆ ಎಂಕುಲು ಎಲ್ಯ ಉಪ್ಪುನಗ ವರ್ಸೊಡು ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲದಕಲೆಗ್ ಕುಂಟು ದೆತ್ತೊಂದಿತ್ತ. ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆಗ್ ಕೇರಳ ಕೈ ಮಗ್ಗದ ಸೀರೆ, ಆ ಸೀರೆ ತುತ್ತ್‌ದೇ ಎಂಕಲ್ನ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ಡಿತ್ತಿನ ಪೊಂಜೊವುಲು, ಸೀರೆನ್ ಮೊರಂಪುಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ದೆರ್ತ್ ಕಟ್‌ದೇ ಪಾಡ್ದನ ಪನೊಂದು ಕಂಡೊಡು ನೇಜಿ ನಡ್ಪುನೆನೇ ತೂಪಿನನೇ ಒಂಜಿ ಪೂರ್ಲು. ಆ ಪೊರ್ಲು ಚೂಡಿದಾರ್‌ಗ್ ಒಲ್ತು ಬರೊಡು? ಬಿಸುಕಣಿದಾನಿ ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ಕೈ ಮಗ್ಗದ ಸೀರೆ ತುತ್‌ದಿನ ಮಾತ ಪೊಂಜೊವುಲು ಅಕಲ್ನ ಜಾಲ್‌ಡೇ ಬುಲೆತಿನ ಕುಂಬುಡ, ಕರ್‌ಕುಂಬುಡ, ತೌತೆ, ಮನೋಲಿ, ಲತ್ತನೆ, ಬಾರೆದಕಾಯಿ, ಪಡ್ಪುಡು ಇತ್ತಿನ ಲತ್ತ್‌ಬೀಜ ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ಪತೊಂದು 'ಬುಲೆಕಾಣಿಕೆ' ಕೊರ್ದು ಸೊಂಟ ಬಗ್ಗಾದ್ ಎಲ್ಲಿ-ಮಲ್ಲೆ ಪಂದ್ ಎನ್ನಂದೆ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಅಡ್ಡ ಬೂರುನೆನ್ ತೂಪಿನನೇ ಏತ್ ಪೊರ್ಲು; ಇತ್ತೆ ಊರುಡು ಪರಬೆರ್ ಮಾತ್ರ, ಜವನಿಯೆರ್ ಪೂರಾ ಬರವು ಸರವು ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಊರು ಬುಡ್ದು ಬೆಂಗಲೂರು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಂದ್ ಊರು ಬುಡ್ತೆರ್, ಆತೇ ಅತ್ತ್ ಪುಟ್ಟಿ ಊರುನೆ ಮದತ್ ಬುಡ್ತೆರ್. ಜವನಿಯೆರೆಗ್ ಸಂಕ್ರಾಂದಿ ಸಿಂಗೋಡೆ ಪಂಡ ದಾದ ಪಂದ್ ತೆರಿಯಂದಿನ ಕಾಟ್ ಕೋರಿಲು, ಊರು ಪೂರ ಇಂಚಿ ನಕಲೆಡ್ಡೇ ದಿಂಜಿದಿಂಡ್. ಪರ್ವದಿನೊಕುಲಿಜ್ಜಿ, ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ ಕರಿದೇ ಪೋಪಿ ನಮ್ಮ ಪರಪುನಿ ನಮನೇ ಒರಿಪಾವೊಡು ಪನ್ನಗ ಉಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘೊಡು ಮಲ್ಪುನ ಭಾಷಣೊನು ಬಾಯಿ ಪಾಠ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್ ಪಂದ್ ತೆರಿಯೆರೆ ಎಚ್ಚ ಪೊರ್ತು ಬೋಡಾಯಿಜಿ.

ರಿಕ್ಷಾ ಮೀನಾ ಹೋಟೆಲ್ ಕಡತ್‌ದ್ ಸಿಗ್ನೆಲ್ ಕೈತಲ್ ಬನ್ನಗ "ಈರ್ನ ಅಮ್ಮ ಸೀತಮ್ಮಂಚಿನಾರ್‌ನ ಏತ್ ತಗ್ಗ್‌ದ್ ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ನಡಪುನಾರ್, ಒರಲಾ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಎದುರುತ್ತರ ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ಅತ್ತ್" ಪಂದ್ ಎನ್ನ ಮುಂಡದ ಸ್ಟಿಕ್ಕರ್, ಪಾಡ್‌ದಿನ ಚೂಡಿದಾರ್ ಬುಕ್ಕ ಬೋಳಾತಿನ ಕೈನ್ ಕಣ್ಣ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ತ್ ತೂಯೆರ್. ಆ ಸೀತೆನ್ ಪತೊಂದೇ ಯಾನ್ ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಬತ್ತಿತ್ತೆ ಆಂಡ ನಡತಿ ಬತ್ತಿ ಸಾದಿಡ್ ಆ ಸೀತೆನ್ ಬುಡಂದೆ ಪೋತುಂಡ ಆತುವ? ದಿನನಿತ್ಯ ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣು ಪನ್ಪಿ ಭೇದ ದಾಂತೆ ಪಿದಯಿದ ಪ್ರಪಂಚೊಗು ತನ್ಕುಲೆನ್ ಬಾಕಿಲ್ ಜತ್ತ್ ತೆರಿಯೊಂದಿ ಲಚ್ಚ-ಲಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಬೆನ್ಪಿನ ವರ್ಗ, ಬೆಂದ್ ಬೆಂದ್‌ದೇ ಸ್ತುಸ್ತಾದ್ ಅರ್ಧ ಪೊತುದಿನ ಪುನತ್ತ ಮೋನೆದಂಚ ಚಿರಿಂಟಿ ಪೋತಿನ ಮೋನೆಲ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಓಲು, ಕಾರ್ಖಾನೆಲೆಡ್ಡೇ ಪಿದಯಿ ಬರೊಂದುಪ್ಪುನ ಕಪ್ಪು ಪುಗೆ, ಅಲ್ತ ತೋಡುಲೆಡೇ ಪರಪುನ ಕಪ್ಪು ಕೆಂಪು ಬೆರಕೆ ಆತಿನ ನೀರ್, ಮೈನಿಲ್ಕೆ

ಕುರು ಆದೇ ಅವು ಪುಡಾಂಡ ಐಡ್ದ್ ಒಸರುನ ಕರ್‌ನೆತ್ತೆರ್‌ದಂಚಿನ ಕೆಮಿಕಲ್ ದಿಂಜಿದಿನ ನೀರ್‌ಡೇ ಗೊಬ್ಬೊಂದುಪ್ಪುನ ಗುಡ್ಚಿಲ್‌ದ ಜೋಕುಲು, ಬಡವೆರೆನ್ ದೊಂಕುನ ಮಲ್ಲಾಕುಲು, ಕೈಕಾರ್ ಊನದಕುಲು ಬಂಜಿದ ಪಡಿಕ್ಕಾದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಏಸ ಪಾಡ್ದ್ ತಿರ್ಗೊಂದುಪ್ಪುನ ಜನಕುಲು; ಆತ್ಮವಿಶ್ವಸೊಡ್ಡು ನಡಪುನ ಪೊಂಜೆಯೆಲೆ ದಿಂಜಿನ ಈ ಮಾಯೊನಗರಿ ಎಂಕೇ ತೋಜಿದುಜಾ ದಾನ್ನಾ? ಬನ್ನಗ ಚಂಡಿ ಕೋರಿದಂಚ ಸೀತೆನೇ ಪತೊಂದು ಕುಲ್ದಿನಾಲೆಗ್ ಎನ್ನ ಆಲೋಚನೆನೇ ಬದಲ್ ಮಲ್ತೊನಂದೆ ಇತ್ತೆಡ, ಈ ಶೆಟ್ರೆನಂಚ ಯಾನ್‌ಲಾ ಸೀರೆ ದೆರ್ತ ಕಟ್‌ದೇ ಪಾಡ್ದನ ಪನ್ಪುನ ಪೊರ್ಲುನು ತೂವೊಂದು ಕಾಂಡೆರ್ದ್ ಬಯ್ಯ ಮುಟ್ಟ ಸೊಂಟ ಪೊಲಿವುನಂಚ ಬೆನ್ಪಿನ ಎನ್ನ ಊರುದ ಅಕ್ಕು, ಚೋಮು, ಕಮಲಿ, ಮೈರೆ, ಐಸಮ್ಮ, ಕೈಜಮ್ಮ, ಅವ್ವಮ್ಮ, ಲಚುಮಿ ನಕಲ್ನ ಬಂಜ್ಗದ ಬದ್‌ಕ್ ಎಂಕ್ ತೊಜಂದೆ ಪೋತು. ಯಾನ್ ಇಡೆಗ್ ಬರಂದೆ ಪೋತೆಡ ಏತೊಂಜಿ ಅನುಭವೊಲೆನ್ ಕಳೆವೊಂದುವೆ ಪಂದ್ ಯಾನ್ ಎನ್ನುಲಯಿ ಎನ್ನೊಂದಿತ್ತೆ.

ಕುರ್ಲಾ ಸ್ಟೇಷನ್ ಒರ ಬತ್ತ್ಂಡ ಯಾವು ಪಂದ್ ಪೊಂಬರೊಂದು ಇತ್ತಿನಂಚೆನೇ ರೋಡ್ ಸೈಡ್‌ಡ್ ರಾಸಿ ರಾಸಿ ಪಾಡ್ದಿನ ಮಿತ್ತ್, ನೇಲ್ಪಾದಿನ ಬ್ರಾ, ಫ್ರಾಕ್, ಮಿಡಿ, ಮಿನಿಸ್ಕರ್ಟ್ ಚೂಡಿದಾರಾಲೆನ್ ತೂಯಿನೆ ತಟ್ಟ್ ಮಾತೆನ್ಲ ಬಾಯಿಡೇ ಅಗ್ಗಿದೇ ಒಯಿಪುನ ದರ್ಶನಪಾತ್ರಿ ನಂಚಿಃ ಥೂ! ಪೊಂಜೊವೆಲ್ನ ಕುಂಟುನು ಪೂರಾ ಮಾರ್ಗದ ಬರಿಟ್ಟ್ ಇಂಚ ಬೇರ ಮಲ್ಪುವೆರಾ? ಉಂದುಲಾ ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾ? ಮೊಕುಲೆಗ್ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಂಡಾ ಪಂದ್ ಮೋನೆನ್ ಪುಲಿ ಮಲ್ತೊಂದು, ಈ ನಮುನೆಡ್ ಕುಂಟ್‌ಲೆನೇ ರಾಸಿ ಪಾಡ್ದ್ ಬೇರ ಮಲ್ಪಾವುನಾಲಾ ಯಾನ್ ಪನ್ಪಿನಂಚ, ಎನ್ನಂಚಿ. ಕೋಪೊಡು ತೂವೊಂದು ಬಾಯಿ ಬತ್ತಿನಲ್ಕ ನೆರ್ಯರ್ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಕೋಪೊಡು ಆರ್ನ ಕೊಂಬಾರು ಮೀಸೆ ನಲಿಪುನ ಕನ್ನಡಿಡೆ ತೋಜೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆಣಕಟ್ಟ್‌ದ ಕುಟುಮೊಲು ಪಾಡ್ದಿನ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರೇಖೆಲೆನೇ ಕಡತ್‌ದ್ ಪೊಂಜೊವುಲು ಪಾದರಸದಂಚ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್ ಅವು ನೇಲ್ಪಾದಿತ್ತಿನ ನಮನೆ ನಮುನೆದ ಅಂಗಿಲೆನೇ ಪಾಡೊಂದು ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿನ ಪರಬೆರ್, ಜವಂದಿ ಪೊಣ್ಣುಲೆನೇ ತೂದು ನಮ್ಮ ಊರುದ ಪೊಜ್ಜೋಕುಲ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಳಾಯರೇ ಉಂದುವೆ ಕಾರಣ. 'ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಸೀತಾದೇವಿ" ಲೆಕ್ಕಂತಿನಾರ್ ಪಂಡೆರ್.

ಕುರ್ಲಾ ಬತ್ತ್ಂಡ್ ಯಾನ್ ಈ ಇಕ್ಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ಪಿದಯಿ ಬರೊಲಿ ಪಂದೆ ಎನ್ನೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಕುರ್ಲಾ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ್‌ದ ಕೈತಲೇ ರಿಕ್ಷಾ ಉಂತುಂಡು. ರಿಕ್ಷಾವಾಲಾಗ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ದು ಯಾನೇ ದುಂಬು ಪಜ್ಜೆ ದೀನಗ ಸೋಮೈ ಕೊಕ್ಕೋ ಕೋಲಾದ ಬಾಟ್ಲಿನ್ ಶೆಟ್ರೆನ ಕೈಕ್ಕ್ ಕೊರ್ಯೆ. ಊರುದ ಬೆಲ್ಲ ನೀರ್‌ದ

ಬಕ್ಕ ಅಲೆ ನೀರ್‌ದ ಪರಪುನು ಎನ್ನೊಂದು ಶೆಟ್ರ್ ಒಂಜೆ ಮುಕುಲಿಡ್ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಾಲಿ ಮಲ್ತೆರ್. ದೊಂಬಿವಿಲಿಗೇ ಟಿಕೇಟ್ ದೆತ್ತ್‌ದೇ ಸಂಕದ ಮಿತ್ತ್‌ಡೇ ನಡತೊಂದು ಬರೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಶೆಟ್ರೆ ಐಟೈಟೇ ಉಂತುದು ವೇಷ್ಟಿ ಸರಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಸಾಲ್ ಸರಿಮಲ್ತೊಂದು ಮುಂಡಾಸ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಕೈ ದೀದ್ ಮೀಸೆ ತಿರ್ಗಾವೊಂದು ಬೊಂಬಾಯಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ಡ್ ಊರುದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಏತ್ ಮಲ್ಲ ಪಂದ್ ತೋಜಾವೊಂದು ರಭಸೊಡು ನಡಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಅವು ಬೇಲೆಗ್ ಪೋಪಿನ ಕಲ್ನ ತುರ್ತುದ ಪೊರ್ತು. ರೈಲ್ ಪತ್ತೆರೆ ದುಂಬೊತ್ತುನ ಜನಕುಲು ಶೆಟ್ರೇನ್ ದುಂಬು ದೀವೊಂದು ಯಾನಲಾ ಸೋಂಪೆಲಾ ಅಂಜೆಯೆಲ್ನ ರೈಲ್ ಬೋಗಿ ಪತ್‌ನಗ, ರೈಲ್‌ದ ಸರಲ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಬರ್ಪಿನ ಪತ್ತಿರ್ವ ದುಃಶಾಸನೆರ್ನ್ ಕೈಕುಲು ಪಿರವುಡು ಶೆಟ್ರೆನ ವೇಷ್ಟಿಗ್ ಕೈ ಪಾಡ್ದಾನಗ, ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿದ್ ದೆಪ್ಪೊಡಾಂಡ ಲುಂಗಿ ಅಕಲ್ನ ಕೈಕ್ ತಿಕ್‌ದ್ ದಾದಪುಂಡು ಪಂದ್ ಎನ್ನೊಡ್ಡ ದುಂಬೇ ಟ್ರೈನ್ ಪಿದಾಡ್ದಾತ್‌ಂಡ್.

ಮೇರ್ ರೈಲ್‌ದುಲಯಿ ನೂರಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಮುಂಡಾಸ್ ಚಂಡ - ಮುಂಡೆರ್ನೆ ರುಂಡದಂಚ ಬೋಗಿದುಲಯಿಡೇ ಗಿಜಿಗಿಟ್ಟುನ ಜನಕುಲ್ನ ಕಾರೆಡಿಕೇ ಬೂರ್ದು ರೈಲ್ ಪಟ್ಟೆಡೇ ಒಂಜಿ ಪೋದು ಬೂರುಂಡು ಪುಗೆಲ್‌ದ ಶಾಲ್ ಪುಗೆಲ್‌ಡ್ಡ್ ಜಾರ್‌ದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನೇ ಬೊಂಬಾಯಿ ನಗರೊಗು ತೆರಿಪಾವುನ ಪತಾಕೆ ದಂಚ ರೈಲ್‌ದ ಸರಲ್‌ಗ್ ತಿಕ್‌ದ್ ರಾವೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗಾಟ್‌ಕೋಪರ್ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ್ ಬರೊಂದುಪ್ಪುಲೆಕ್ಕನೆ ಜಪ್ಪೆರುಂಡೆ ಜಪ್ಪೆರುಂಡ್ ಪಂದ್ ಕೇನೊಂದು ಪಿರವುಡ್ದು ಎದುರುಗು ನೂಕಿಯೆರ್ಡ 'ಆಗೇ ಚಲೋ ಆಗೇ ಚಲೋ' (ದುಂಬು ಪೋಲೆ ದುಂಬು ಪೋಲೆ) ಪಂದೇ ಮಿತ್ತೆ ಮಿತರ್ನಕುಲು ಅಂಚಿ ಇಂಚಿ ನೂಕೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ರೈಲ್ವೆದ ಉಲಯಿ ಬತ್ತಿನ ಪುಂಡು ಪೋಕರಿಲು "ಪಾಗಲ್ ಪಾಗಲ್" (ಮರ್ಲೆ ಮರ್ಲೆ) ಪಂದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡೆರ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಮಾತೆರ್ಲ ಕನಿಕರೊಡು ಎನ್ನಂಚಿ ತೂಯೆರ್ ಸುರು ಮಲ್ತಿನಪಗ ಕಣನೀರೇ ಉರ್ಕರೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ದಾಯೆಗಾಂಡಲಾ ಮೊಕಲ್ನ ಒಟ್ಟುಗು ಬತ್ತೆನ ಬತ್ತ್ ಲೇಡಿಸ್ ಬೋಗಿಗೇ ಪತ್ತೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂದ್ ಸಾರ ಸರ್ತಿ ಎನ್ನ ಉಲಯಿ ಯಾನೇ ಎನ್ನೊಂದೇ ಇತ್ತೆ.

ಯಾನ್ ಈತ್ ಪೂರಾ ಪೇಚಾಡೊಂದು ಉಪ್ಪುನಗ ಸೋಂಪೆ ಮಾತ್ರ ಗುರ್ಗಲ್ಲ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ಮೂಲು ನಡಪುನ ಸಂಗತಿಗ್‌ಲಾ ತನಕ್‌ಲಾ ವಾ ಸಂಬಂದೊಲಾ ಇಜ್ಜಿ, ಆಯಗ್ ಏರ್ನೆಲ ಗುರ್ತಲ ಇಜ್ಜಂದಿನಲ್ಕ ಮಲ್ತೊಂದು ರೈಲ್‌ದ ಬಾಕಿಲೆಡೇ ಆರಾಮೊಡು ನೇಲೊಂದಿತ್ತೆ. ಆಯಗ್ "ನಾಲ್ ಕುಲ್ಲಾಗ' ಪಂದೆ ಮನಸ್ಸಾಂಡ್ ಎಂಕ್ ಗರ್ವ ಉಂಗುಷ್ಠೊಡು ಏರೊಂತುಂಡು. ಎಂಕ್

ಉಬ್ಬೆಸದ ಸೀಕ್ ಸುರುವಾಪಿನ ಮಾತ ಲಕ್ಷಣಲಾ ತೋಜೊಂತುಂಡು. ಎಂಕುಲು ಫಜೀತಿಗ್ ತಿಕ್ಕದ್ ನರಲೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ದೊಂಬಿವಿಲಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜನಕುಲು ಜಪ್ಪುನ ನುರ್ಕುಡು ಎಂಕುಲು ಓಲೋಲು ಆಯ. ಶೆಟ್ರೆನ್ ಜನತ್ತ ರಾಸಿಡೇ ನಾಡೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆ ನಾಡೊಂತಿಲೆಕ್ಕನೆ ಇಂಡಿಕೇಟರ್‌ದ ಅಡಿಡ್ದ್ ಪೈರಾನ್‌ನೇ ರಡ್ಡ್ ಕಡೆಟ್ಟ್‌ಲ ಉದ್ದ ಮಲ್ತ್ ಬೈತೊಂದು ಉಲಯಿದ ಅಂಡರ್‌ವೇರ್‌ನ್ ಮದೆಮಲ್ಪೆರೆ ಪೊರೆಡೊಂದುಪ್ಪುನ ಶೆಟ್ರೆನ್ ತೂಯೆ.

ಎನನ್ ತೂಯಿನ ತಡ ಅಕ್ಕಾ ಸರಸಕ್ಕ "ಏತೇ ಕರ್ಚಾಂಡಲ ಮಲ್ಲೆಜ್ಜಿ, ಎಂಕ್ ಒಂಜಿ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಕೊರ್ಪಾಲೆ' ಪನ್ನಗ ಎಂಕಲೆನೆ ನಾಡೊಂದು ಬರೊಂತಿನ ಸೋಂಪನ್ ತೂದು, "ಸೋಂಪಾ ಅಜ್ಜನ ಕಾಲದ ಗೋಲಿದ ಮರ ಬೇರ್ ಸಮೇತ ಪೊಲಿದ್ ಬೂರ್ದುಂಡು, ಬೇರುಲು ಪೊಡಿ ಪೊಡಿಯಾತ್‌ಂಡ್, ಶೆಟ್ರೆಗೇ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಬೋಡುಗೇ ಪ್ಯಾಂಟ್" ಪಂದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡೊಂದು ಗೆಲ್ಮನದ ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆ ತೆಲ್ತೆ, ಸುಮಾರ್ ಒಂಜರೆ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಅನುಭಯಿಸಾಯಿನ ಬೇನೆ, ಬಂಗ, ಬಚ್ಚೆಲ್, ದಮ್ಮು, ಉಬಿನೀರ್‌ದ ಕುರ್ತೆಲ್, ಕೋಪ ಪೂರಾ ಮದೆಯಾದ್ ಮನಸ್ಸ್ ಪಂಪನ ದ್ರೌಪದಿಗಾಯಿನಂಚ "ಸುಖಾವಾಸಮಂ ಏಯ್ದಿಸಿದುದು' ಅಂಡ್ ಎನ್ನ ಬ್ಯಾಗ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ರೂಪಾಯಿದ ಪಾವಲಿನೇ ಸೋಂಪನಂಚಿ ಕೊರ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆಗ್ ಕೈತಲ್‌ದ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಬೂತುಡ್ದು ಪೋನು ಮಲ್ಪೆರೆ ಪಂಡೆ.

ಆಯೆ ಆ ಬೂತುದ ಪೆಟಿಗೆಗ್ ಕಾಸ್ ಪಾಡ್ದ ನಂಬರ್ ಒತ್‌ದ್ ತಿರ್ಗಾನಗ ಐಡ್ದ್ ದಾಲ ಸಬ್ದ ಬರಂದೆ ಪೋಂಡು. ಆ ಡಬ್ಬಿಡೇ ಕಾಸೇ ದಿಂಜಾದಿನೆಡ್ದಾತ್ರ ಅವು ಮನಿತೊಂತುಜಿ. ಸೋಂಪೆ ಪಾಡಿನ ಒಂಜಿ ರೂಪಾಯಿದ ಪಾವಲಿ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಐತ ಬಾಯಿಗ್ ಕೋಲು ಪಾಡ್ದ್ ಕಾಸ್ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಪೊರ್‌ಬೊಂತೆ ಐನ್ ತೂಯಿನ ಇರ್ವೆರ್ 'ಚೋರ್... ಚೋ್ರ (ಕಲುವೆ ಕಲುವೆ...) ಪಂದ್ ಕಲ್ಕೆಯೆರ್. ಆ ಬೊಬ್ಬೆ ಕೇಂದ್ ದೂರೊಡುತ್ತಿನ ರೈಲ್ವೆ ಪೋಲೀಸ್, ಸೋಂಪನ ಕೋಲರ್‌ಡ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಅಜಕೆ ಸುರುಮಲ್ತೆ. ಅಚಾನಕ್ ಆಯಿನ ಈ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಎನ್ನಂದೆ ಇತ್ತಿನ ಸೋಂಪೆಲಾ ಬೆಗರ್‌ಡ್ ಚಂಡಿಪುಂಡಿಯಾದ್ ಆಯಡ ಬುಡ್ಯೆರೆ ನಟ್ಟೊಂತೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗ್ ಬೈತೊಂದು ಪೋದು ಪ್ಯಾಂಟ್ ಜಾರಾದ್ ಚಡ್ಡಿಡೇ ಕುಲ್ಲಾವುನ ಮಾಮಿಲ್ಲದ ಬಿಸುತ್ತ ತಮ್ಮನ ಎಂಚ ಉಪ್ಪು ಪಂದ್ ಎನ್ನ್‌ದೇ ನಡೆಗೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆ.

ಯಾನ್ ಅಕಲ್ನ ಕೈತಲ್ ಪೋಯೆ. ಎಂಕ್ ಬರಂದಿನ ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಮರಾಠಿ, ಭಾಷೆಗ್ ತುಳು, ಕನ್ನಡ ಮಾತ ಭಾಷೆಲೆನ್ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಡತಿ ಸಂಗತಿ ತೆರಿಪಾಯೆರೆ ಆಂಡ್. "ಎಂಕಲ್ನ ಬಿನ್ನೆರೆ ಅವುಲು ಉಲ್ಲೆರ್ ತೂಲೆ"

(ಹಮಾರ ಮೆಹಮಾನ್ ಉದರ್ ಹೈ ದೇಕೋ) ಪಂದ್ ಇಂಡಿಕೇಟರ್‌ದ ಅಡಿಟ್ಟ್ ಮೊರಂಪು ಬಗ್ಗಾದ್ ಪೈರಾನ್ ಒಯಿತೊಂದುಪ್ಪುನ ಪೆರಿಯಾರ್‌ನಂಚಿ ಕೈ ಮಲ್ತ್ ತೋಜಾದ್ ಅರೆಗ್ ಆ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂಚ ಬತ್ತ್ಂಡ್ ಪಂದ್ ವಿವರಿಸಾಯೆ. ಎನ್ನ ಪಾತೆರ ಕೇನೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕನೆ ಪೋಲಿಸ್‌ದಾಯನ ಕುಂಬುಡದ ಮೋನೆ, ಕೋಪೊಡು ನಲಿಪುನ ಮೀಸೆ ಪೂರಾ ಸಡಿಲಾದ್ ಸೋಂಪನ ಗಲ್ಲೊನು ಪತ್ದ್ ದೆರ್ತದ್ ಲಾಟಿ ತಿರ್ತ್ ಜಾರದ್ ಮೋನೆ ಅರಲ್‌ಂಡ್. ತೊವೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ ಸೋಂಪನ ಕಾಲರ್ ಪಟ್ಟಿನ್ ಪತ್‌ದಿನ ಕೈ ಸಡಿಲಾಂಡ್. ಅಬ್ಬಾ! ದೇವೆರೇ ಬಚಾವಾಯೆ ಪಂದ್ ಸೋಂಪೆ "ಇನಿ ಕಾಂಡೆ ಏರ್ನ ಮೋನೆ ತೊಯೆನೋ ದಾನ್ನೋ ಮೆರೆನೊಂಜಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗದ ಕೈತಲ್ ಬುಂಡ ಯಾವು. ನನ ವಾ ಉಸಾಬರಿಲಾ ಎಂಕ್ ಬೊಡ್ಚಿ. ನನದುಂಬುಗು ಈ ಜಲ್ಮೊಡು ಇಂಚಿನ ಕೆಲಸ ಯಾನ್ ಮಲ್ಪಯೆ" ಪಂದ್ ಮೂಜಿ ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಮಲ್ತೆ. "ಈ ಶೆಟ್ರೆನ್ ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಇಡೆಮುಟ್ಟ ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮರ್ಕಸಂಕಡ ಆಯಿನ್ ಎಂಕ್, ಶಪಥ ಮಲ್ಪುನು ಈಯಾ ಪಂಡೆ? ಈತಾನಗ ಶೆಟ್ರೆನ ಗರ್ವರಸ ಪೂರ ಆಜಿದ್, ಇಂಗ್ ತಿನ್ನ ಮಂಗನಂಚಾದ್ ಮೋನೆ ಎಲ್ಯ ಮಲ್ತೊಂದು ಎನ್ನಂಚಿ ತೂಯೆರ್.

ಯಾನೇ ಶೆಟ್ರೆಗ್ ಎನ್ನ ಪುಗೆಲ್ದ ಮಿತ್ತ್ ಪಾಡಿನ ಬೊಲ್ದು ಸಾಲ್‌ನ್ ಸೊಂಟೊಗು ತುತೊನೆರೇ ಕೊರೆ. ಬಕ್ಕ ಎಂಕುಲು ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಶೆಟ್ರೆನ್ ದೊಂಬಿವಿಲಿ ಈಸ್ಟ್‌ಡೇ ಉಪ್ಪುನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದಂಚಿ ಪೋವಂದೆ ವೆಸ್ಟ್ ಸೈಡ್‌ಡಿತ್ತಿನ ಶೋರೊಂದಂಚಿ ಪೋಯ. ಬಕ್ಕ ಎಂಕುಲು ದೊಂಬಿವಿಲಿ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನ್ ಕೈತಲ್‌ದ ಅಂಜೆಯೆಲ್ನ ಜೀನ್ಸ್ ಪ್ಯಾಂಟ್‌ದಂಗಡಿ ಪೊಗ್ಯ ಸೋಂಪೆ ಶೆಟ್ರನ ಮಾಪುದ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಕೊರ್ಲೆ ಪಂಡೆ. ಅಪಗ ಟ್ರಯಲ್ ರೂಂದಂಚಿ ಕೈ ತೊಜಪಾದ್ ಕೈಕ್ಕೊಂಜಿ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಕೊರ್ದು ಶೆಟ್ರೆನ್ ಕಡಪುಡಿಯೆರ್... ಸೋಂಪೆಲಾ ಆರ್ನ ಪಿರವು ಪೋಯೆ.

ಯಾನೇ ಉಲಯಿಡ್ ಕುರ್ಚಿಡೋಂಜೆಟ್ಟ್ ಕುಲ್ಯೆ. ಉಲಯಿ ಪೋದು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕರಿಂಡಲಾ ಮೊಕುಲು ಇರ್ವೆರ್ನಲಾ ಸುದ್ದಿ ದಾಂತಿನ ತೂದು ಪೋಡಿಗೆ ಆದ್ ಟ್ರಯಲ್ ರೂಂದಂಚಿ ನಿಲ್ಕಿಯೆ. ತೂವೊಂತಿಲೆಕನೆ ಟ್ರಯಲ್ ರೂಂದ ಉಲಯಿ ಶೆಟ್ರೆನ ತರೆ, ಜೂವದ ಮುಕ್ಕಾಲ್ ಭಾಗ ಕೋಣೆದ ಪಿದಯಿ ನೆಲಟ್ಟ್, ಕಾರ್‌ಲೆನ್ ಜೋರಾದ್ ನೆಲಕ್ಕ್ ಆಕೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಎನನ್ ತೂಯಿನೇ ತಡ ನಾಸಿಗೆ, ಬೇನೆ ಆದ್ ದುಃಖೊಡು ಪೊರೆಲೋಂದುಪ್ಪುನಚ ತೂಯಿನಪಗ ಎನ್ನ ಗುರುಕುಲಾಯಿನ ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಕುಲು ದುಶ್ಯಾಸೆನನ್ ಕೆರ್ಪಿನ ಪರ್ಸಂಗೊನು ಕಣ್ಣ್‌ಗೆ ಕಟ್ಟಿನಂಚ ಪನೊಂತಿನ ರೀತಿ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಮೂಡುದು

ಮದೆಯಾಂಡ್. ಸೋಂಪೆಲಾ ಸೇರ್‍ದ್ ಶೋರುಂಡ್ ರಡ್ಡ್ ಆಣ್ ಜೋಕುಲು ಸೇರ್‍ದ ಶೆಟ್ರೆನ್ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಒಯಿತ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಪ್ಯಾಂಟ್ ಟೈಟ್ ಆದ್ ಶೆಟ್ರ್ ಒದ್ದಾಡೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಸೋಂಪೇ ಶೆಟ್ರ್‌ನೇ ಕಂಕನೆ - ಮರಂಕನೆ ಜೆಪುಡಾದ್ ಪ್ಯಾಂಟ್ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಸೂಚನೆ ಕೊರೊಂದು ಮೂಜಿ ಕೈಕುಲು ಸೇರುದ್ ಪ್ಯಾಂಟ್‌ನ್ ಒಯಿತೊಂದುತ್ತಿರ್.

ಶೆಟ್ರೆನ ಗತಿ ತೂದು, ಸೋಂಪಾ ಪಂದ್ ಲೆತ್ತ್. ಎನ್ನಂಚಿ ಕಣ್ಣ್ ಮರೆತೆ ತೂದು, "ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಪೋಪುಜಿ ತಿರ್ತ್‌ಲಾ ಪೋಪುಜಿ, ದಾದ ಮಲ್ಪುನು?" ಪಂದ್ ಸುಯಿಂಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಲ್ಪೊಚ್ಚಿ, ಪ್ಯಾಂಟ್‌ನ್ ಕತ್ತೆರ್ದ್ ಪಾಡುನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪು ಪಂಡೆ. ಐನ್ ಕತ್ತೆರ್ದ್ ಕುಡೊಂಜಿ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಪಾಡಾಯೆ. ಶೆಟ್ರ್ ಸಾಕಾದ್ ಅಲ್ತಾಡ್ಡ್ ಪಿದಯಿ ಬತ್ತೆರ್. ರಡ್ಡ್ ಪ್ಯಾಂಟ್‌ಗಲ ಕ್ರಯಚೀಟಿ ಮಲ್ತೆ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ದು ಪಿದಯಿ ಬನ್ನಗ ಉಸ್ಸಪ್ಪ ಪಂದ್ ಆಂಡ್.

ಪೊಸತ್ ದೆತೊನ್ನ ಪ್ಯಾಂಟ್‌ಗ್ ಬೆಲ್ಟ್‌ನ್ ಸ್ವತಃ ಸೋಂಪೆನೇ ಪಾಡ್ಯೆ. ಅಮಸರೊಡು ತಿಕ್ಕಾದಿನ ಪ್ಯಾಂಟ್ ವಂತೆ ಲೂಸ್ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೆಲ್ಟ್‌ಗ್ ರಡ್ಡ್ ಹುಕ್ಸೇ ಕಡಿಮೆ ಆದ್ ಶೆಟ್ರ್ ಜಾರೊಂತಿನ ಪ್ಯಾಂಟ್‌ನ್ ಮಿತ್ತ್ ಮಿತ್ತ್ ದೆರ್ತೊಂದು ನಡಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಕರ್ನಾಟದ ಸಂಘದ ಉಲಯಿ ಪೋಯಿ ಕುಡ್ಲೆ ತೆಗೆಲ್ ತೆಗೆಲೆದ ಮೂಲೆಲೆನ್ ಕಟೇದ್ ಐತ ಬಲ್ಮಿನ ಮಲ್ದಿನ ಬಾಕಿಲ್‌ದ ಎದುರುಡು ರಡ್ಡ್ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಎಲ್ಯ ಚಲ್ಲೆ ಪಿಲ್ಲೆ ಜೋಕುಲು ಸೀರೆ ತುತ್‌ದ್ ಕಲಶೊನು ಪತೊಂದು ಎದುಕೊನೆರೆ ತಯರಾದಿತ್ತೆರ್. ಅವುಲು ಬೈದಿನ ಪೊಂಜೊವುಲು ಪೂರ ಪೊಸ ಪೊಸ ದುತ್ತೈತೊಡು ಒರಿಯನೊರಿ ಮೀರಿಸಾವುನಂಚ ಇತ್ತೆರ್. ವೇಷ್ಟಿ, ಸಾಲ್, ಮುಂಡಾಸ್ ಕಟ್‌ದಿನ ಅಂಜೆಯೆಲೆಡ್ಡೆ ಸಭೆಕ್ಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಐಸಿರ ದಿಂಜಿದಿತ್ತಾಂಡ್.

ಕಮ್ಮೆನದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮುನೆದ ಪೂತ ದೈಕಲೆನ್ ಬಗೆ ಬಗೆತ ತರಕಾರಿಲೆನ್ ಚಾವಡಿದ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಮೇಲರ್ಮೆ ಮುಟ್ಟ ದೀದಿತ್ತೆರ್. ನಡು ನಡುಟು ಕೈಲ್ ಪಾಡ್ದಿನ ಬಾರೆಲೆನ್ ಉಂತಾದ್ ದೀದಿತ್ತೆರ್. ರಡ್ಡ್ ಸೈಡ್‌ದ ಗೋಡೆಲೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಪದ ಬಕ್ಕ ಬಿಸು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪೆರ್ಮೆನ್ ಮೆರೆಪುನ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಪೊಣ್ಣುಬಾಲೆಲು ಉಲಾಯಿದ ಅಚ್ಚ್ ಬೆಲ್ಲ ಬಕ್ಕ ನೀರ್‌ನ್, ಬಕ್ಕ ಕೆಲವೆರ್ ಅಲೆತ್ತ ನೀರ್‌ನ್‌ಲಾ ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆರೆಗ್ ಕೊರ್ದು ಸುದಾರಿತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಬ್ಯಾಂಡ್ ವಾದ್ಯದಕುಲುಲಾ ತಯಾರಾದಿತ್ತೆರ್. ಜರಿ ಸೀರೆ ತುತ್‌ದಿನ ಮುತ್ತೈಸನದ ಪೊಂಜೊವುಲು ಆರತಿ ತಟ್ಟೆ ಪತ್‌ದ್ ಕಾತೊಂತೆರ್.

ಚಂದು ಶೆಟ್ರ್ ಉಲಯಿ ಬರೊಂತಿಲೆಕನೆ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್,

ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆರ್ ಒರಿದಿನ ಪದಾಧಿಕಾರಿಲು ಒರಿಯೊರಿಯೆ ಪುತ ಮಾಲೆ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಪನ್ನೀರ್ ತಲ್ತೆರ್ ಬಕ್ಕ ವಾದ್ಯ ಬ್ಯಾಂಡ್‌ದ ಗೌಜಿಗದ್ದಲ ಸುರುವಾಂಡ್. ಆರತಿ ತಟ್ಟೆ ಪತೊಂದಿನ ಎನ್ನ ದೋಸ್ತಿ ಗಿರಿಜಾನ ಕೈತಲೇ ಪಕ್ಕನೆ ಪೋದು "ಬನ್ನಗನೆ ಪೂಜೆ, ಮಲ್ಲ ಪೂಜೆ, ಕಟ್ಟೆ ಪೂಜೆ, ಮಲ್ಲ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾತ ಮುಗಿತೆ ಬತ್ತಿನಿ. ನನ ದಾಯೆಗ್ ಈ ಆರತಿ" ಪಂದ್ ಗುಟ್ಟುಡು ಪಂಡೆ. ಅಕುಲು ಏಪ? ಓಲು? ಒಲ್ಪ? ಪಂದ್ ಕೇನೊಂದುಪುನಗ ಮಾತೆರ್ಲ ಕೈತಲೇ ಬತ್ತೆರ್. ಬಿನ್ನೆರೆಗ್ ಆರತಿದ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಾದ್ ಚಾವಡಿಗ್ ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಆ ಚಾವಡಿಗೇ ತುಳುನಾಡದ ಪರಪುದ ಪೆರ್ಮೆನ್ ತೆರಿಪಾವುನಂಚ ಐತ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಊರುದ ಗುತ್ತುದ ಇಲ್ಲಲೆಡ್, ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ಕಣಿ ದೀಪಿನಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮುನೆದ ತರಕಾರಿಲೆನ್ ದೀದಿತ್ತೆರ್. ಚಾವಡಿಡ್ ಪಾಡ್ದಿ ಕಂಬೊಲೆಗ್ ಬೊಂಡ, ಬಜ್ಜೆಯಿ, ಬಾರೆದ ಕುರ್ಲೆಲೆನ್ ಸಿಂಗಾರ ಮತ್ಲ್‌ತ್ತಿತ್ತೆರ್ ಮಸ್ತ್ ಪರಪುಲು ಒಟ್ಟ್ ಸೇರ್ದಿನ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಾದುಪ್ಪುನ ತುಳುನಾಡದ ಐಸಿರ ಪೊರ್ಲುನು ತೋಜಾವುನ ಬಿಸು ಪರಪುದ ಕತೆನ್ ಪನ್ಪಿನ ಕತೆತ ತಿರ್ಲ್‌ದಂಚ ಚಾವಡಿ ಲಕ್‌ದುಂತುದು ಮಾತೆರೆನ್ನ ತನ್ನಂಚಿ ಬೈತೂತುಂಡು ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆ ಆಯಿನ ಶೆಟ್ರ್ ಜಾರೊಂತಿನ ಪ್ಯಾಂಟ್‌ನ್ ಮಿತ್ತ್ ದೆರ್ತೊಂದು ತೆಲ್ಪೆರಾವಂದೆ ತೆಲ್ತೊಂದು ಚಾವಡಿಡೇ ಕುಲ್ಯೆರ್. ಸುಗಿಪುದೊಟ್ಟುಗು ಬಿಸುತ್ತ ಲೇಸೇ ಸುರುವಾಂಡ್. ಚಂದು ಶೆಟ್ರೆನೇ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪರಪುದ ಮೋಕ್ತೆಸರ ಗಡಿಪತಿನಾರ್ ಪಂದ್ ಸಬೆಕ್ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಚಂದುಶೆಟ್ರ್ ಬಾಯಿ ತತ್ತ್‌ದ್ ಒರಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪನ್ಪಿ ಪದೊನು ಗಲಸಂದೆ ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್. ಆ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಚಂದು ಶೆಟ್ರೆಗ್ ಪಾತೆರುನ ಪೊರ್ತುಬನ್ನಗ ವರಾಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪನ್ಪಿ ಪದೊನು ಗಲಸಂದೆ 'ಯಾನ್ ಪನ್ಪಿನಿ ದಾನೆ ಪನ್ನಗ' ಪಂದ್ ನಾಲ್ ಸರ್ತಿ ಪಂಡ್‌ದ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಕುಲಿನ ಗುಟ್ಟು ಎಂಕ್‌ಲಾ ಸೋಂಪಗ್‌ಲಾ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತ್‌ತ್ತಿನಿ. ಆ ದಿನತ ಲೇಸ್‌ಡೆ ಅಕೇರಿಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವುನ ಪಾತೆರ ಅವೊಂತಿಲೆಕನೆ ಎಂಕುಲು ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಬಿಸುತ್ತಾ ವನಸ್‌ಗ್‌ಲ ಉಂತಂದೆ ಜಾಗ ಕಾಲಿ ಮಲ್ತ!

ಬಾಲೆ ಕೃಷ್ಣ ಲೀಲೆ ನಿನ್ನ...

ಬಾಲೆ ಕೃಷ್ಣ ಲೀಲೆ ನಿನ್ನ ಓಲು ಪೋಂಡಲ ।
ಸೋಲು–ಗೇಲ್ ಮೇಲ್–ಕೀಳ್ ನಿಕ್ಕ್ ಇಜ್ಜಡೋ । ॥ಪಲ್ಲ॥
ಅಪ್ಪೆ ಆಳ್ ಕರ್ಪಿಲ್ಲ್ ಡ್ ಪೆದ್ದಿನಾಳ್ ಗೆ ।
ಗೋಪ – ಗೋಪಿ ಗೋಕುಲೊಡು ನಿನ್ನ ಇಲ್ಲ್ ಗೆ । ॥ಅನುಪಲ್ಲ॥

ರಾಮೆ – ಕೃಷ್ಣೆ ಪಂಡ ನಿಕುಲು ಜೋಡಿ ಪಕ್ಕಿಲು ।
ಸಾಮ ವೇದ ಗೀತೆ ನಿನ್ನ ಪುರಲ ಸುಗಿಪುಡು ॥
ಲೋಕ ಪುಗರು ಕಜ್ಜ ಬೆಂದ ಬಾಲೆ ಗೊಬ್ಬುಡು ।
ಪಾಕ ಜೋಕುಲೊಟ್ಟು ಸೇರ್ ಕಾಡ್ ಗುಡ್ಡೆಡ್ ॥1॥

ಕಂಸೆ ಪತ್ತಿ ಮಲ್ಲ ಬಿರುನು ಗೊಲ್ಲೆ ಪೊಲಿತನೆ ।
ಧ್ವಂಸ ಮಲ್ತ್ ದಕ್ಯ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿ ಕೂಟೊನೆ ॥
ನಂಜಿ ಕಾರಿ ಕಾಳಿಂಗನ್ ತೊರಿತ್ತ್ ನೂಕ್ಯನೆ ।
ಬಂಜಿದುಲಯಿ ವಿಶ್ವರೂಪೊ ಉಂಡು ಮಲ್ತನೆ ॥2॥

ಯಮುನೆ ಬರಿಟ್ ರಾಧೆನೊಟ್ಟು ಲೇಲೆ ಪಾಡ್ಯನೆ ।
ನಮುನೆ ನಮುನೆಡೆಣ್ಮ ಜನೊನು ಮದ್ಮೆ ಆಯನೆ ॥
ಧರ್ಮಲಡಯಿಡರ್ಜುನನ ತೇರ್ ಡುಂತ್ಯನೆ ।
ಕರ್ಮಭೂಮಿಡುಂಡು ನಿನ್ನ ಪಾರುಪತ್ಯೊನೆ ॥3॥

ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ

ಕೊರೋನ ಕೆರ್ನಗ

ಕೆ.ಎ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕುಂಜತ್ತೂರು ಕಾರ್ಕಳ

ಕೋರೊನ ಮಹಾಮಾರಿ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಕೆರ್ನಗ ಜನೊಕ್ಲು ಪನ್ಪೆರ್ ಕಲ್ಜಿಗ ಮುಗಿಯೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಳಯ ಆವೊಂದುಂಡು, ಜಗತ್ತ್‌ದ ಅಂತ್ಯ ಅಪುಲೆಕ್ಕ ತೂಜುಂಡು. ದಾದಮಲ್ಪುನುಂದು ದಿಕ್ಕ್ ದೆಸೆ ತೋಜಂದೆ ಮಾರಿದ ಎದುರು ತರೆ ತಗ್ಗದ್ ಉಂತುಳೆಕ್ಕ ಉಂತುದು ದಿಕ್ಕ್ ಕಂಗಾಲಾದ್ ಮಿತ್ತ್ ತೂವೊಂದು ಉಳ್ಳೆರ್.

ಕೊರೋನ, ಕೋವಿಡ್ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಜೀವನೊನು ಕಷ್ಟೊಡು ಪಾಡ್‌ದ್ ಜೂವೊನು ಏಪ ಕೊನೊಪುಂಡುಂದು ತೆರಿಯಂದೆ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಪೋಡಿಕಟ್ಟದ್ ಜುವೊಡಿತ್ತಿದ್ ಸೈತ್‌ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದಾಂಡ್.

ಕೊರೊನ ನಮನ್ ಕೆರ್ನಗ ನಮ ಬೀಸುನ ದೊಣ್ಣೆನ್ ತಪ್ಪಾವುಲೆಕ್ಕ ತಪ್ಪಾದ್ ಕೊರೊನೊಡ್ಡು ತಪ್ಪಾದ್ ನಮ್ಮ ಜೀವನೊನು ಎಂಚ ಒರಿಪಾವುನು ಪಂಡ್‌ದ್ ಧೈರ್ಯೊಡು ದುಂಬು ಪೋವೊಡು. God helps to Those who Helps Themselves ಪನ್ಲೆಕ ದೇವೆರ್ ಯೇರ್ ಸ್ವಂತ ಸಹಾಯ ಮಲ್ತೊನುವೆರ ಆಕ್ಲೆನ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್ ಅಂಚೆನೆ ನಂಬಿಕೆನೇ ಜೀವನ ಅಪ ನಂಬಿಕೆನೇ ದುಃಖ ಸೋಲು ದೇವರ ಭಯವೇ ಜ್ಞಾನದ ಆರಂಭ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ದೇವರೆನ್ ಭಕ್ತಿಡ್ ನಂಬಿಕೆ ದೀದ್ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನೊಡು ನಮ್ಮ ತಾಕತ್ತ್‌ಡ್ ಪರಿಶ್ರಮೊಡು ದುಂಬು ಪೋಯಂಡ ಕೊರೊನ ಪನ್ಪಿ ಮಾರಿನ್ ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಕೊರೊನ ನಮನ್ ಕೆರ್ಪುನೆನ್ ಉಂತಾದ್ ಕೊರೊನೋನು ನಮ ಕೆರ್ಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು.

ನಮ್ಮ ಜೀವನೊನು ಎಂಚ ಈ ಕೊರೊನ ಸಂಕಷ್ಟೊರ್ದು ತಪ್ಪದ್ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಗವೊಲಿ ತೆರಿಗ. ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಬೇವು ಕೈಪೆ ಬೊಕ್ಕ ಬೆಲ್ಲ ತೀಪೆ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಅಂಚೆನೆ ಜೀವನದ ಕಷ್ಟ ಕೈಪೆ ಸುಖ ತೀಪೆ.

ಕಷ್ಟ ಆವಡ್ ಸುಖ ಆವಡ್ ಒಂಜೇ ಲೆಕ್ಕ ಎದುರಿಸವೊಡು ಆೖಕ್ ಬೋಡಾದ್ ಅಪಾಯೊಡು ಧೈರ್ಯ ಕಷ್ಟೊಡು ತಾಳ್ಮೆ ನಷ್ಟ ಆನಗ ಗೆನ್ಪಂದೆ ಶಾಂತೊಡಿತ್ತ್‌ದ್, ತೊಂದರೆ ಆನಗ ಶಾಂತಿಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ದುಃಖೊಡು ಸಮಾದಾನ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಜೀವನೊಡು ಪೋಡಿಗೆ ಉಪ್ಪುಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯೆರ್ನ ಪಾತೆರ.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿನ್ ವಿಕೃತಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಭಯ ಭಕ್ತಿದವುಲು ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ

ಮಲ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಸುಬುದ್ದಿನ್ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೋವಿಡ್ ಕರೋನನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಮ್ಮ ಗುರಿನ್ ನಮೊನೆ ತೋಡಿಬೊಕ್ಕ ಮಲ್ತಿ ನೆರ್ದಾವರ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮ ನಮ್ಮ ಬೆರಿ ಪತ್ತೊಂದುಂಡು ಭಸ್ಮಾಸುರ ಸೃಷ್ಟಿದಲೆಕ್ಕ ಕೊರೊನ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತ. ಅವು ನಮ್ಮ ತರೆಕ್ಕ್ ಕೈದೀದ್ ನಮನ್ ಭಸ್ಮ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು ಭಸ್ಮಾಸುರರ್ದ್ ತಪ್ಪಯೆರೆ ಮೊಹೀನಿ ನಾಟ್ಯ ಮಲ್ತ್‌ಲೆಕ್ಕ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಇತ್ತೆ ನಲಿತೊಂದೇ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಲಸಿಕೆ ಪಡೆವೊಡು. ಜಾಗ್ರತೆ ಮತ್ತ್‌ದ್ ಮಾಸ್ಕ್ ಪಾಡ್‌ದ್, ಕೊರೋನಾದ ಬಾಯಿದ್‌ದ್ ತಪ್ಪೊಡು.

ಕೊರೋನಾ ಕೆರ್ಯರೆ ನಮ್ಮ ಕೈತಲ್ ಬರಂದಿಲೆಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರ್ ಪಾತೆರ ಪಂಡ್‌ನ ಸೂತ್ರ, ಮಾಸ್ಕ್ ಪಾಡೊಂದು, ಕೈ ದೆಕ್ಕೊಂದು ದೂರೊಡು ಪಾತೆರ್ದ್, ಸೆನಿಟೈಸ್ ಮಲ್ತೊಂದು ನಮ ಶಿಸ್ತ್‌ಡ್ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್‌ಟ್ ಧೈರ್ಯೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಕೊರೋನಾ ದೂರೊರ್ದೆ ಪೋಪುಂಡು ನಮ್ಮ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ ಬೊಕ್ಕ ಶಿಸ್ತ್‌ಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಕೊರೋನಾ ಕೆರ್ಯರೆ ಬನ್ನಗ ಕೊರೋನೊನು ಗಿಡಪುಗ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಕೈ ಜೋಡಿಸಲೆ ಕೊರೋನಾ ಗಿಡಪುಗ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ಲೋಕೊಗು ಉಪ್ಪಡ್.

ಡಾ। FATHEAB Z.B HEAD OF INFECTION DISCREASES CLINIC UNIVERSITY OF MANY LAND U.S.A ಕೋವಿಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್ ನಮ್ಮ ಜೀವನೊನು ಕೊರೋನಾ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ನ ಹಾಳ್ ಮಲ್ತೊನೊಚ್ಚಿ. ಕೋವಿಡ್ 19 ವೈರಸ್‌ನ್ ನಂಕ್ ಕೆರ್ಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಅಂಚಾಂದ್ ನಮ್ಮ ಕೊರೋನಾದ ಒಟ್ಟುಗು ಬದುಕುನ ಕಲ್ಪೊಡು ಅಪಾಯೊಳೆನ್ ದೂರ ಮಲ್ಪುನ ಕಲ್ಪೊಡು ಅಪಗಪಗ ಕೈ ದೆಕೊಂದು ಉಪ್ಪೊಡು ಮಾಸ್ಕ್ ಪಾಡೊಂದು ಉಪ್ಪೊಡು ವೈರಸ್ ತಾಗಂದ್‌ಲೆಕ್ಕ ಜಾಗ್ರತೆ ಸ್ಯಾನಿಟೈಸೈರನ್ ಉಸಿರಾಟದ ಜಾಗ್ರತೆ ಜನೊಕ್ಲೆರ್ದ್ ದೂರ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಪಾತೆರೊಡು ಆರೋಗ್ಯ ಸೂತ್ರ, ಯೋಗ್‌ದಾಕ್ ಲಸಿಕೆ ನಮ್ಮ Vaccine Immunity ಬಲ ಮಲ್ಪೊಡು ವ್ಯಾಯಾಮ ಶುದ್ಧ ಪರಿಸರ ಶುದ್ಧ ಮನಸ್ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್. ಆರೋಗ್ಯ ಮುಂಜಾಗ್ರತ ಕ್ರಮೊಕ್ಕುಲೆನ್ ದೆತೊಂಡ ಕೊರೊನ ನಮ್ಮ ಕೈತಲ್ ಬರಂದಿಲೆಕ್ಕ ತೂಂಡ ಕೊರೋನಾ ಅವು ಆದೆ ಸೈಪುಂಡು. ಕೊರೋನ ನಮನ್ ಕೆರಂದ್ ನಮ ಕೊರೋನೊನು ಕೆರ್ಪ ಕೊರೋನಾ ಕೆರ್‍ನಗ ಪನ್ಪಿ ಮಾರಿ ಪೋದು ಕೊರೋನನ್ ಕೆರ್‍ನ ದಿನ ಆಪುಂಡು ಮಾತಾ ಜನೊಕ್ಕುಲ್ಲಾ ಸುಖೊಟ್ಟು ಉಪ್ಪುಗ ಆ ಕೊರೋನಾ ಮಾರಿನ್ ಗಿಡತ್‌ದ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಕೊರೋನಾ ಗಿಡೆಪುಲೆ ಕುಸಿಟ್ಟ್ ಉಪ್ಪುಲೆ ಧೈರ್ಯಂ ಸರ್ವತ್ರ ಸಾಧನಂ ಜಾಗ್ರತೆಲಾ ಧೈರ್ಯಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೋವಿಡ್‌ನ್ ಕೆರ್‌ದ್ ಊರು ಸುಖೊಟ್ಟು ಉಪ್ಪಡ್ ಓಂ ಶಾಂತಿ.

ಕಬಿತೆ

ಕಬಿರಾಯ ಪನ್ಪಿನ ಪುಗರ್ತೆದ ಕಬಿಕುಲೆ
ಕಬಿತೆ ಬರೆಲೆ
ಮಣ್ಣ ಮೂರಿನ್ ನೆಗತ್ ತೋಜಾವುನ
ನೇಜಿದ ಕಂಡೊಡು ಬಿದೆನ್ ಸೊರ್ಕಾವುನ
ಉಡಲ್ ಗೆಂದುನ ಬಾನೊ ತಾಕುನ
ಕಡಲ್ ಉರ್ಕರುನ
ಕಬಿದಿ ಕತ್ತಲೆನ್ ಕಬಿತೆದೊರುಟು ಗೆಂದುನ
ಕಬಿತೆ ಬರೆಲೆ

ಕಬಿಕುಲೆ ಬರೆಲೆ ಕಬಿತೆ
ಕೆಬಿ ಕೊಂಡೆ ಮನ್ಸ್ತ ಕೇನುನಲೆಕ್ಕೊ
ಪೊರ್ತು ದೇಬೆರ್ ಪೊಸದೇಕಿಡ್ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ
ಸುಡು ಸೂಕರಿಯಾಯಿ ಕಂಡೊಡು ಪೊಸ ಬುಳೆಸೆಲೆ
ತೋಜಾವುನ ಬೊನ್ಯ ಗೊಬ್ಬರೊದಲೆಕ್ಕೊ
ಬಾಕಿಮಾರ್ ಕಂಡೊಡು ಕಾಯಮೆದ ಕೆಯ್ಯಿ
ದಂಗಿಲೆಕ್ಕೊ

ಕಬಿತೆ ಅರಳೊಡು
ಬಾನದೇವೆರ್
ಪನಿಧಾರೆ ಬರ್ಸ ತಲ್ಪೊಡು
ದೆಂಬೆಲ್ ಬುರ್ತಿನ ನೆಲಟ್

ಪಜಿರ್ದ ಕೊಡಿಪು ತೋಜೊಡು
ಕಂಡೊ ಬೈಲ್‌ಡ್ ಪಚ್ಚೆ ಮೆರೆವೊಡು
ನೀರ ಪರಿಪ್ಪುಡು ತರು ಕಿಜನ್ ಮೊರಂಟೆ
ಲಾಯಿಪೊಡು
ಬಾಡಿದಿನ ಕಬಿತೆ ಪಾಡ್ದನೊಲು ಸ್ವರದೆರ್ತ್
ಪೊಸ ದೇಕಿಡ್ ತೆಗುಲೊಡು

ಕಬಿಕುಲೆ ಪರಪೋಕುನು
ನೆಗತ್ತ್ ಕಟ್ಟೊಡು
ಜೀವೊದ ಬಚ್ಚೆಲ್ ಅರಮುನಲೆಕ್ಕೊ..
ಪಜ್ಜೆಗ್ ಪಜ್ಜೆ ದೀವೊಂದು ಪದರಂಗಿತೊಡು
ಮೊಡೆದಿನ ಪಾಡ್ದನೊದಲೆಕ್ಕೊ..
ಸಿರ್ಕ್ ಸಂಕಟೊಲು ಬೆಗರ ಪನಿಕುಲೆ ಒರುಟು
ಬೂಮಿಗ್ ಜಪ್ಪಡ್
ಜೀವೊದ ಮೈಮೂರಿ ಕಳೆವಡ್

ಸಿರಿ ಎಚ್ಚಡ್
ಕಬಿತೆದ ಬುಲೆ ಪೆರ್ಚಡ್
ಕಬಿತೆದ ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆ
ಕಲಂಕಿ ಉಡಲ್‌ಡ್
ಪೆರ್ಮೆ ಉರ್ಕಾಪಾರ್ವಡ್
ಬೆನ್ನಿ ಬದ್ಕ್‌ದ ಕಂಡೊಡು
ಪೆರ್ಮೆದ ಬೊಳ್ನೆಯಿತಲೆಕ್ಕೊ
ಕಬಿತೆ ಅರಳಡ್.

ಪಾಲೆಡ್ ಬಾಲೆದ ಪಾಲ್

ರಾಜಶ್ರೀ ಟಿ. ರೈ ಪೆರ್ಲ

ತುಲುವೆರೆ ಬದ್ಕ್ ಪನ್ಪಿನವು ಪ್ರಕೃತಿದೊಟ್ಟುಗು ಬಿರಾದ್ ಅಯಿನ ಭಾಗೊ ಆದ್ ಬುಲೆದ್ ಅಯಿಟೇ ಕಲಡ್ದ್ ಸತ್ವ ಕುಡ ಬತ್ತಿನಾಡೆ ಒಂದೊನುನ ಪರಿಕ್ರಮಣ. ಆ ನಿಲೆಟ್ ತೂನಗ ತುಲುವ ನರಮಾನಿಲು ಭೂಮ್ಯಪ್ಪೆನ ಕೊಂಡಾಟೊದ ಕೈಕುಂಞ ಬಾಲೆಲು. ತುಲುವೆರೆಗ್ ಪ್ರಕೃತಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಜೀವ ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುಲುಲಾ ಗನ್ನಿ ಮಲ್ಪುನವೇ. ಅಂಚಾದ್ ದೇಬೆರ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತಿನ ಮಾತಲಾ ಪೂಜನೀಯಲಾ ಅಂದ್ ಜೀವನೊಗು ತಾಂಗ್‌ಲಾ ಅಂದ್. ಕಂಡ ಕಂಗ್, ತಾರಿ-ತಾರೆ ಬಾರೆದ ನಡುಟು ದಿನ ಗೆಪ್ಪುನ ತುಲುವೆ ಪ್ರಕೃತಿದ ಉಲ ಮರ್ಗಿಲ್ಲನ್ ದಿನಾ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತೊಂದು ಪೋಯೆ. ತಪ್ಪು ತಜಂಕ್ ಕೊಡಿ ಗಿಡಿ ಇಂಚೊಯಿನ್ಲಾ ಬುಡ್ದ್ ಪಾಡಂದಿನ ಕಾಲದ ಪೋಕುಗು ಅಜತ್ತ್ ಒರಿತ್ತಿನ ಗೇನ. ಅವೆನವೆನ ಬಲಕ್ಕೆ ಬುಕ್ಕ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ದ ಹಂತೊಲೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಇರೆ ಬೇರ್ ನಾರ್‌ನ್ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ಭಾಗ ಮಲ್ತೊಂಡೆ. ಅಂಚಾದ್ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಡ್ ಆಯಗ್ ಕಜವು, ಅಸಹ್ಯ, ಮಲಿನ ಪನ್ಪಿನ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ನರಮಾನಿ ಸೈಯಿತ್‌ಂಡ ಮೂಜಿನೇ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಐನನೇ ದಿನ ಕಾಟೊದ ಬೂದಿ ಕೂಟುದು ದೂಪೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿಟ್ಲಾ ತೊಳಸಿದ ದೈ ನಡುಪ್ಪಿನಕುಲು ನಮ. ತುಲುವ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಅರಿ ಬಾರ್ ಪಿರಾಕ್‌ದವೇ ಬುಲೆ ಆಂಡಲಾ ಕಂಗುಲುಲಾ ದಾಲ ಇಂಚಿಪದವು ಅತ್ತ್ ಪಂಡ್ದ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಕುಲೆನ ರಂಗಾಯಿ ಬಿಮ್ಮೊ ತೂದೇ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಕಜ್ಜೊಲೆಡ್ ನಮ ಬಜೈ ಗಲಸುನೆನ್ ತೂನಗನೇ ಅಯಿನ್ ನಮಕ್ ಅವು ಅಂದೋಜಿ ಆವು. ಇಂಚಿಪ್ಪದಕುಲೆಗ್ ಬಜೈದ ಕಂಗ್ ಖಾಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬುಲೆ ಆದ್ ತೋಜೊಂದಿಪ್ಪು. ಆಂಡ ದುಂಬು ದಿನನಿಚ್ಚೊದ ಜೀವನೊಡು ಕಂಗ್ ಬುಕ್ಕ ಅಯಿನ ಉತ್ಪನ್ನೊಲು ಏತ್ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನ ನಮ ಪಿಂದ್‌ದ್ ತೆರಿಯೊಂಡನೇ ಗೊತ್ತಾವು. ಉದಾಹರಣೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪಾಲೆನೇ ನಮ ಗೆತೊನುಗ, ಪೆಟ್ಟ್ ಬೂರುನೆಕ್ ಬೆರಿಕ್ ಪಾಲೆ ಕಟ್ಟೊನೊಡಾವು, ಪಾಲೆಡ್ದ್ ಲಕ್ಕಂದಿನಾಯೆ ಬೇಲೆಗಾವೆನಾ ಪನ್ಪಿನ ಪಾಲೆ ಬಿರಾಯಿ ಪಾತೆರೊಲು ನಮ ಏತ್ಲಾ ಕೇನ್ದ್ ಇಪ್ಪ.

ಬಜೈದ ಕಂಗ್‌ಡ್ ಪಿಂಗಾರಗ್ ಪೊದಿದ್ ಸೋಗೆದೊಟ್ಟುಗು ಬರ್ಪಿನವೇ ಪಾಲೆ. ಪಿಂಗಾರೊದ ಸುತ್ತ ಕುಡೊಂಜಿ ಪೊದಿಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪುಂಡು, ಅವೆಕ್

ಪೂಂಬಾಲೆ ಪನ್ಪೆರ್. ಅವು ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಚಿಗ್ ತಿನಿಯೆರೆ ಚಿಗ್ತ್ ಪಾಡೆರೆ ಆಪುಂಡು. ಪಾಲೆದೊಟ್ಟುಗು ಬೂರುನ ಸೋಗೆಲಾ ಪಿರೆಜನದವೇ. ಪರ್ಂದ್ ಸೋಗೆದ ಚೇಂಕ್ರ ಒಯಿತ್ಂಡ ಮಾಯಿಪು ಮಲ್ಪೊಲಿ, ಮಾಡ್ಗ್ ಪಾಡ್ಂಡ ಕುಬಲ್ ಅಡಿ ಸಂಪು. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಕಿದೆ, ಇಲ್ಲ್, ದೈವಸ್ಥಾನೋ ಪೂರಾ ಸೋಗೆದವೇ. ದೊಂಬುಗು ಗಾವುಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಚಳಿಕ್ಕ್ ಸೀತೊಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚೆನೇ ಈ ಸೋಗೆನ್ ತಜತ್ತ್‌ದ್ ಕಿದೆಕ್ ಕೈಕಂಜಿದ ಅಡಿ ಚೋರು ಆಪುನೆಕ್ ಪಾಡೆರೆಲಾ ಆಪುಂಡು. ಕಂಗ್‌ದ ಮುದೆಲ್ಗ್ ಪಾಡ್ಂಡ ಈಟ್ಲಾ ಅಂದ್. ಅಂಚ ಪಂಡ್ದ್ ಕೊಡಿಟಿಪ್ಪಿನ ಪಾಲೆ ದಾಲ ಕಡಿಮೆದವಾ? ಅಯಿನ ಉಪಯೋಗೊಲು ಮಸ್ತ್. ಅವೆನ ಬಗೆಟ್ ತೂಕ.

ಎದ್ಪಾಲೆ ಅತ್ತಂಡ ಎಡ್ದನಿ

ಪಾಲೆನ್ ಸೋಕುಡೆ ಬೀಸಣಿಗೆದಲೆಕೊ ಕತ್ತೆರಿದ್ ಒಂತೆ ದೊಂಬುಗು ಉಲ್ಗಾಂಡ ಬೇಂಕೆಗ್ ಗಾಳಿ ಪಾಡೆರೆ ಒಂಜಿ ಎದ್ಪಾಲೆ ತಯಾರ್ ಆಪುಂಡು. ಉಂದೆಕ್ ಗೆತೊನುನ ಪಾಲೆ ಒಂತೆ ಅಗೆಲದ ಆವೊಡು. ಅಯಿನ ಬರಿ ಉದ್ದ ಕುದ್ಯ ಕತ್ತೆರಿದ್ ಅಯಿನ್ ಪೊರ್ಲುದ ಬೇತೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ದುಂಬು ಮಾತಾ ಇಲ್ಲಡ್ಲಾ ಮೂಜಿ ನಾಲ್ ಎದ್ಪಾಲೆ ಇಪ್ಪುವೆ. ಅವು ಕೆಲೆಂಜಿ ದೇರ್‌ಯೆರೆಲಾ ಆಂಡ್. ಜೋಕುಲು ಬೀರ್ಯಡ್ ಪೊಲಿತ್ತ್ಂಡ ಪೋಂಡ್, ಅತ್ತಂದೆ ದಾಲ ಹಾಳಾವಂದ್.

ಕೊಟ್ಟಂಬಾಲೆ ಅತ್ತಂಡ ಗೊಂಪರ್

ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾಂಟ್ಯ ಬಲ್ಲ್‌ಡ್ ಮೊಡೆಪಿನವು. ಅವು ತರೆಕ್ಕ್ ಗೊಬ್ಬರದ ದಿನ್ನದೊಟ್ಟುಗು ದೀನಗ ಒತ್ತುನೆಟ್ ತರೆಬೇನೆ ಆವಂದೆ ಇಪ್ಪಂದ್. ಅಯಿಕ್ ಕುಂಟು ಬೇತೆ ದಾದ ದೀಂಡಲಾ ತರೆಡ್ದ್ ಜಾರುನ ಪೋಡಿಗೆ. ಅತ್ತಂದೆ ಗೊಬ್ಬರದ ನೀರ್ ಮೇಲ್ಗ್ ಅರಿಯೆರೆ ಅವಕಾಸ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಈ ಕೊಟ್ಟಂಬಾಲೆ ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಉಂದು ಬೂರುನ ಮಂಡೆಬೆಚ್ಚಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಜಾರುನ ಪೋಡಿ ದುಂಬೇ ಇಜ್ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಂಬಾಲೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ದೀಂಡ ಬೇಗ ಹಾಳ್‌ಲಾ ಆಪುಜಿ. ಸಾಧಾರಣ ಒಂಜಿ ಅಳತೆದ ಕಟ್ಟ್ಂಡ ಏರೆಗ್ಲಾ ಆಪುಂಡು. ಕಿದೆ ಕೈಕಂಜಿ ಇತ್ತಿನವುಲು ಉಂದು ಉಂಡೇ.

ತಲೆ

ತಲೆ ಪಂಡ ದಾದ ಪಂಡ್ದ್ ಇತ್ತೆದ ಜೋಕುಳೆಗ್ ಗೊತ್ತು ಇಪ್ಪಂದ್.

ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ತಾರೆಗ್ ಬಡತ್ತೊಡಾಂಡ ತಲೆ ಬೋಡೇ ಬೋಡು. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಬೇತೆ ಬಲ್ಲ್, ಚೆಪ್ಪುದ ಪಿರಿ ಪೂರಾ ಆಂಡ ಕಾರ್ಗ್ ಒತ್ತುನೆಟ್ ಬಲ್ಲಿ. ಆಂಡ ಪಜಿ ಪಾಲೆ ಕಡಿಪ್ಪುನೆಕ್ ಗಟ್ಟಿಲಾ ಅಂದ್, ಪತ್ತೆರೆ ಮೆತ್ತನೆಲಾ ಅಂದ್. ಕಂಗ್ ತಾರೆಗ್ ಮಿತರೊಡಾಂಡ ತಲೆ ಬೋಡೇ ಬೋಡು. ತಲ್ಲೆ ಪಂಡ್ದ್ ನನೊಂಜಿ ಉಂಡು. ಅವು ಬೇತೆ. ಕೊಟ್ಟು ಪಿಕ್ಕಾಸ್‌ಗ್ ಪತೊನೆರೆ ಮಲ್ಪುನ ಮರತ್ತ ಪುಡಿ ಅತ್ತಂಡ ಕಡೆ.

ಚಿಲ್ಲಿ

ದುಂಬು ಪೂರಾ ತೋಟೊಗು ನೀರ್ ಪಾಡೆರೆ ಪೈಪು ಸ್ಪಿಂಕಿಲರ್‌ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಡಮೆ. ಕೆದುಟು ಎರ್ಕಾಯಿನ ನೀರ್ ಪುಣಿಕ್ ಗಿಡ್ಡಾದ್ ನೀರ್ ಕಟ್ಟುನಿ. ಅಪಗ ತೋಟದ ನಡುಟು ಕನಿ ಅತ್ತಂಡ ದಂಡೆ ಮಲ್ಪೆರ್. ಅಯಿಟ್ ನೀರ್ ಬುಡ್ಪುನಿ. ಅಲ್ತ್ ತಾರೆ ಕಂಗ್‌ದ ಮುದೆಲ್ಗ್ ಚೇಪೊಡು. ಕಲೆಂಕ್ ನೀರ್ ಬೇತೆ. ದೂರ ಎತ್ತೊಡು. ಪಾತ್ರೆಡ್ ಪೋದ್ ಮುದೆಲ್ ಮುದೆಲ್ ಮೈಪ್ಪುನೆತ್ತ ಬದಲ್ ಕನಿಟ್ ಉಂತುದು ಚೇಪುನ ಸುಲಬೊ. ಪಾಲೆನ್ ರಡ್ಡ ಕೋಡಿಲಾ ಕುತ್ತುದು ಗುಂಡಿದ ಚಿಲ್ಲಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಅವು ದಿಂಜ ನೀರ್‌ನ್ ಒರೊಕ್ಕೆ ಚೇಪೆರೆ ಎಡ್ಡೆ ಕೆನಿ. ಕೆಲವೊರ ಒಂಜಿ ತಾರೆ ಒಂಜಿ ಕಂಗ್‌ದ ಮುದೆಲ್ಗ್ ನಾಲ್ ಚಿಲ್ಲಿ ಐನ್ ಚಿಲ್ಲಿ ಇಂಚ ಲೆಕ್ಕ ದೀದ್ ನೀರ್ ಚೇತೊಂದಿತ್ತಿನೆಲಾ ಉಂಡು. ಇಂಚಿನ ಚಿಲ್ಲಿಗುಲೆನ್ ದೈವಾರಾಧನೆದ ಕಲೊಟು ಕೋರಿ ತರೆ ಕೊಯಿನಗ ಕುರ್ದಿ ಮಲ್ತ್ ದೀಯೆರೆಲಾ ಗಲಸುವೆರ್. ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಪಾಪದಕುಲೆ ವನಸ್‌ದ ಪಾತ್ರೆಲಾ ಉಂದುವೆ. ಬೆನ್ಪಿನಿಲ್ಲಡ್ ಗಂಜಿ ತೆಲಿ ಉಂದೆಟೇ ಪಾಡ್ದ್ ಕೊರುವೆರ್. ಇತ್ತೆ ಪಾಲೆದ ಪಿಲೆಟ್‌ಡ್ ನಮ್ಮ ಪಾಪದಾಯೆ ಮಲ್ಲಾಯೆ ಪಂಡ್ದ್ ಬೇದೊದಾಂತೆ ಉನ್ಪ.

ಬಲ್ಲ್

ಪಾಲೆನ್ ಸಪೂರಗ್ ಚಿಗ್‌ತ್‌ದ್ ಬಲ್ಲ್ ಮಲ್ಪೆರೆಲಾ ಆಪುಂಡು. ಮಡಲ್‌ದ ಸೂಟೆ ಕಟ್ಟ್‌ನಗ ಪಂತಿದ ಕಟ್ಟ ಮಲ್ಪುನಗ ಅಂಚನೇ ಸೋಗೆದ ಕಟ್ಟ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪೂರ ಈ ಪಾಲೆದ ಬಲ್ಲೇ ಉಪಯೋಗಗ್ ಬರ್ಪುನೆ. ಕೆಲವೊರ ದೊಂಪ ಪಾಡ್‌ನಗ ಕಂಬೊಗು ಕಟ್ಟಿಯೆರೆಲಾ ಉಂದು ಬೋಡಾಪುಂಡು. ಬೈ ಕಟ್ಟುನೆಲಾ ಉಂಡು. ಮಾಯಿಪ್ಪು ಸೂಡಿಗ್ ಪಾಲೆದ ನಾರ್ ಗೆತ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿನ ಬಲ್ಲ್‌ದ ಕಟ್ಟನೇ. ಪಾಲೆದ ಬಲ್ಲ್‌ನ್ ಪೀಂಟಾದ್ ಗಟ್ಟಿ ಪಿರಿಬಲ್ಲ್‌ದ ಲೆಕೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಟ್ಟೆರೆ ಗಲಸುನೆಲಾ ಉಂಡು. ತೌತೆ ಅಡ್ಡೊಗು ಕಟ್ಟೆರೆಲಾ ಪಾಲೆದ

ಬಲ್ಲೇ ಬೋಡು.

ಪಾಲೆದಡ್ಡಿ

ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ ಮಣ್ಣ್‌ದ ನೆಲೊಕ್ಕು ಅಮಾಸೆದ ದುಂಬಿನಾನಿಯೋ, ಪರ್ಬದ ದುಂಬುನಾನಿ ಅತ್ತಂದೆ ನಿಚ್ಚೊಗು ನೆಲಕ್ ಅಂಬಿ ಪೂಜೊಡಾಂಡ ಪಾಲೆದಡ್ಡಿ ಬೋಡೆ. ಪಾಲೆದ ತುಂಡು ಉಂದು. ಮಲ್ಲ ಪಾಲೆದಡ್ಡಿ ಆಂಡಾ ನೆಲಕ್ಕ್ ಅಂಬಿ ಪೂಜಿಯೆರೆ ಆಪುಂಡು. ಎಲ್ಯ ಆಂಡ ಮುನ್ಸಿ ಕಡೆನಗ ಅಂಚೆನೇ ಪೆಲಕ್ಕಾಯಿದ ಮರೆ ಕೆರೆಂಗ್‌ದ ಹಪ್ಪಲೊಗು ಬಂದ ಕಡೆನಗ ಕೂಟೆರೆ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕೈ ಪಾಡ್ದ್ ಕೂಟ್‌ಂಡ ಕೈ ಸೂ ಬರ್ಪುನೆಕ್ ಪಾಲೆದಡ್ಡಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಅರೆಪ್ಪು ತಾಗೆರೆ ಇಜ್ಜಿ. ಪೆಲಕ್ಕಾಯಿದ ಹಪ್ಪಳ ಮಲ್ಪನಗ ಅಯಿನ ಬಂದ ಕಡೆನಗ ಕೈಟ್ ಅಂಟುನೆಕ್ ಕೂಟೆರೆಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಆಪುಂಡು. ಓಡುದ ಮಾಡ್ ಆಂಡ ಅರೆಗ್ಗಲೊಡು ಓಡು ಬೆಚ್ಚ ಆದ್ ಸೆರೆ ಬುಡ್‌ಂಡ ಮರಿಯಳೊಡು ತೋರುನೆಕ್ ಅಡಿಕ್ ನೂರಾದ್ ಪಾಲೆದ ತುಂಡು ದೀಪೆರ್.

ಕಾರ್‌ಪಾಲೆ

ನಮ್ಮ ಈ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಗೊಬ್ಬುನಕುಲು ಪೂರ ಕಾರ್‍ಗ್ ಚೆಂಡ್ ತಾಗಂದಿಲೆಕ ಪ್ಯಾಡ್ ಕಟ್ಟುನೆನ್ ತೂಪ. ಆಂಡ ಅಯಿನ ಮೂಲ ಕಲ್ಪನೆ ನಮ್ಮ ತುಳುವೆರೆಡ ಉಂಡು. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಮಣ್ಣ್ ಕಾಂಟ್ಯಗ್ ದಿಂಜಾನಗ ಪಾಲೆನ್ ಅಂಚೆನೇ ಕಾರ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟೊನುವೆರ್. ಕಾಂಟ್ಯ ಒತ್ತಿಯೆರೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ, ಮಣ್ಣ್ ಕಾರ್‌ಗ್ ಮೆತ್ತೊನಿಯೆರೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಗೊಬ್ಬರ ದಿಂಜಾನಗಲಾ ಇಂಚ ಕಟ್ಟೊನುವೆರ್.

ಪಾಲೆದ ಮೊಗ

ದೈವಾರಾಧನೆಡ್ಲಾ ಪಾಲೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಜಾಗೆ, ಇತ್ತೆ ಮಾತಾ ಬೊಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರಡ್ ಮೊದಿನ ದೈವೊಲು ಆಂಡ, ದುಂಬು ಪಾಲೆದವೇ ಮೊಗ, ಅವುಲಾ ಗುಳಿಗ ದೈವಗ್, ಪೊಟ್ಟಂ ತೈಯ್ಯೊಗು ಇತ್ತೆಲಾ ಪಾಲೆದ ಮೋನೆನೇ ಆವೊಡು. ಕೆಲವು ತಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಪೂರ್ತಿ ಅಣಿಲಾ ಪಾಲೆಡೇ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯೆದ ಪಾಲೆ ಗಲಸುವೆರ್. ದೈವಗ್ ಗಗ್ಗರ ಕಟ್ಟ್‌ನಗ ಸುರುಟು ಕಾರ್‍ಗ್ ಪಾಲೆ ಕಟ್ಟುವೆರ್.

ಪಾಲೆದ ಮೂಡೆ.

ಪಾಲೆದ ಮೂಡೆ ಬೀಜ, ಬಜೈ ಪೆಜಿಯೆರೆ ಪೋನಗ ಪತೊಂದು ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕುರ್ವೆದ ಬದಲ್ಪುಗು. ನುಂಗೆಲ್ ಮೀನ್ ಸನ ಅಯಿಟೇ

ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ದೀಪೆರ್. ರಾತ್ರೆ ಮೀನ್ಸ್‌ಗ್ ಕಡು ಪಾಡೆರೆ ಪೋಪುನಕುಲುಲಾ ಮೂಡೆ ಪತೊನುವೆರ್. ಉರಿತ್ತ ಮೂಡೆ ಪಂಡ ಬೇತೆನೆ. ಆಂಡ ನಮ ಅಯಿನ್ ತೂದೇ ಪಾಲೆಡ್ ಮೂಡೆ ಕಟ್ಟೆರೆ, ಕೊಟ್ಟೆಗೆದ ಮೂಡೆ ಕಟ್ಟೆರೆ ಕಲ್ತಿನಿ ತೋಜುಂಡು.

ಮುಟ್ಟಾಲೆ ಅತ್ತಂಡ ಮುಟ್ಟಪ್ಪಾಲೆ

ತುಳುವೆರ್ ಪನ್ನಗ ಬೆನ್ನಿ ಬೇಲೆದ ಚಿತ್ರೊದೊಟ್ಟುಗು ಬರ್ಪಿನಿ ಬೆನ್ನಿದಾಯನ ಮಂಡೆದೈಸಿರ ಮುಟ್ಟಾಲೆ. ಅಯಿನ್ಲಾ ಮಲ್ಪುನೆ ಉಂದುವೇ ಪಾಲೆಡ್. ನುಂಗೆಲ್ ಪಾಲೆಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಗಟ್ಟಿದ ಬುಕ್ಕ ಪೊರ್ಲುದ ಮುಟ್ಟಲೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ದುಂಬು ಪೂರ ನಲಿಕೆ ಸಮಾದಾಯದಕುಲು ಪೊರ್ಲು ಮುಟ್ಟಾಲೆ ಮಲ್ಪುನ ಬಿರ್ಸೆರ್‌ಗೆ. ಬೆನ್ನಿದ ಕಾಲೊಡು ಮದ್ಯಾಹ್ನ ಒಂಜಿ ಚಕ್ಕಣ ಗಂಜಿ ತೆಲಿ ದೊಂಡೆಡ್ ಜಪ್ಪುನಗನೇ ಮುಟ್ಟಲೆ ತರೆಡ್ದ್ ತಿರ್ತ್ ದೀಪುನೆ. ಏತ್ ಮಲ್ಲ ದಿನ್ನ, ಉರಿ ದೊಂಬುಗುಲಾ ಮಂಡೆಗೊಂಜಿ ಮುಟ್ಟಾಲೆ ದೀವೊಂಡ ಯಾವು. ಅಯಿನ ಉಳಯಿದ ಮೈಕ್ ಒಂಜಿ ಮೆತ್ತೆನೆದ ಕುಂಟುಲಾ ದೀಪುನೆ ಉಂಡು. ಮುಟ್ಟಲೆ ಪಾಲೆಡ್ ಮಲ್ಪುನಗ ಪಾಲೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಅಯಿಟ್ ಕಟ್ಟಪಾಡಿಯೆರೆ ಪೂ ಬುಡ್ಪಾಯೆರೆ ಪೂರ ಈಂದ್‌ದ ಕನ್ನಿನ್(ಈಂದ್‌ದ ಪಾಲೆಡ್ ಇಪ್ಪಿನ ಕಪ್ಪುದ ಕನ್ನಿ) ಗಲಸುವೆರ್. ಒರೋರ ಸಂಬಳೊದ ಖಾಸ್‌ಲಾ ಅಯಿನ ಇಡೆಟ್ ಮೆಲ್ಲ ಕುತ್ತುದು ದೀಪೆರ್. ಮುಂಡಾಸ್‌ದಾಯೆ ಬರ್ಪುಜೆ, ಮುಟ್ಟಾಲೆದಾಯೆ ಆಪುಜಿ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರ ಒಂತೆ ಇಂಚಿಪದ ಆದಿಪ್ಪು. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಈ ಮುಟ್ಟಾಲೆಗ್ಲಾ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ರಾಜಮರ್ಯಾದಿ ಇತ್ತ್ಂಡ್‌ಗೆ. ಆಂಡ ಅಕುಲು ದೀವೊಂದಿತ್ತಿನ ಮುಟ್ಟಾಲೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ. "ಜೋಡುಪಾಲೆದ ಮುಟ್ಟಾಲೆ" ಪಂಡ್ದ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್‌ಗೆ. ಅವು ಅರ್ಥತರೆಕ್ಕ್ ದೀಪುನ. ಅಯಿಟೊಂಜಿ ಕಿನ್ಯ ಅದೆ ಇತ್ತುಂಡುಗೆ. ಚಿಲ್ಲರೆ ದುಡ್ಡು ಮಟ್ಟೆಡ್ ಕಟ್ಟ್ಂಡ ನೋಟು ಮಟ್ಟಲೆದ ಅದೆಟ್ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ದುಂಬು ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಜನೊಕ್ಕುಲೆಡ ಈ ನಮೂನೆದ ಜೋಡುಪಾಲೆದ ಮುಟ್ಟಾಲೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್‌ಗೆ. ಅಂಚೆನೆ ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಮಾರ್ನೆಮಿಡ್ ಪರಕ್ಕೆಂದ್ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತಿನ ಕೊರಗ್ಗ ಏಸೊಗುಲಾ ಒಂಜಿ ನಮುನೆದ ಪಾಲೆದ ಮುಟ್ಟಲೆ ದೀಪೆದೆರ್.

ಖಾಲಿ ಪಾಲೆ

ಈ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬರ್ಪಿನೆಕ್ ದುಂಬು ಪಾಲೆದವೇ ಸುವರ್ಣ ಯುಗ ಪನೊಲಿ. ಒಯಿಕ್ ಬೋಡ್ಜಿ, ಒಯಿಕ್ಕ್ ಬೋಡು ಪನಿಯೆರೆ ಕೇನಿಯೆರೆ ಇಜ್ಜಿ. ಪುಗರೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ದೀಯೆರೆ, ಬಿತ್ತ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ದೀಯೆರೆ ಉಪ್ಪಡಚ್ಚಿಲ್ದ ,ಉಪ್ಪಡ್ದ ಮಂಡೆದ ಬಾಯಿಗ್

ಕಟ್ಟರೆಡ್ದ್ ಸುರು ಮಲ್ತಂಡ ಪನೊಂದು ಪೋಂಡ ಮುಗಿಯಂದಿನಾತ್ ಪ್ರೇಜನಗ್ ಬರ್ಪಿನವು ಪಾಲೆ. ಇಲ್ಲಡ್ ಪೊಂಜೊವು ಬಂಜಿನಾಳ್ ಆದ್ ತಿಂಗೊಲು ಏಳ್ ಆನಗನೇ ಎಡ್ಡೆ ಗುಂಡಿ ಇತ್ತಿನ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಪಾಲೆಲು ನುಂಗಾದ್ ಅಟ್ಟ ಸೇರಾವೆರ್. ಗುಂಡಿ ಪಾಲೆಗೊಂಜಿ ಮೆತ್ತೆನೆದ ಕುಂಟು ಅಡಿಕ್ಕ್ ಪಾಡ್‌ಂಡ ಬಾಲೆಗ್ ಜೆಪ್ಪೆರೆ ಹಾಸಿಗೆ ಆಂಡ್. ಪಾಲೆಡ್ ಜೆತ್ತಿನ ಬಾಲೆನ್ ಪತೊನಿಯೆರೆಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಆಪುಂಡು. ಅಯಿಕ್ಕ್ಲಾ ಬೂರುಜಿ ಪನ್ಪಿ ದೈರೊ.

ತುಳುವೆರೆಗ್ ಪೆಲಕ್ಕಯಿ ಪಂಡ ಮಲ್ಲ ತೆಣಸ್. ಪೆಲಕ್ಕಯಿಡ್ ಏತೋ ನಮುನೆದ ತೆಣಸ್ ಮಲ್ತ್ ತಿಂದ್‌ದ್ ಬಂಜಿ ದಿಂಜಾಯಿನಕುಲು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಕುಲು. ಪೆಲಕ್ಕಯಿ ಮೂರ್‌ನಗ ಪಾಲೆ ಬೋಡೇ ಬೋಡು. ರೆಚ್ಚೆ ,ಪಚ್ಚಿಲ್, ಪೆಲತ್ತರಿ, ಕನ್ನಿ, ಪೊದುಂಕುಲು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮಲ್ತ್ ಪಾಡಿಯೆರೆ, ಅಂಚೆನೇ ರೆಚ್ಚೆನ್ ಪೆತ್ತಗ್ ಪಾಲೆಡ್ ಕೊನೊದು ಪಾಡಿಯೆರೆ ಸುಲಭ. ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ನಟ್ಟಿಕಾಯಿ ಮೂರ್ನಗಲಾ ಪಾಲೆ ಬೋಡೇ ಬೋಡು. ಬಾರೆದ ಕಾಯಿ ಮೂರ್ನಗಲಾ ಪಾಲೆದ ಮಿತ್ತ್ ಮೊಟ್ಟತ್ತಿ ದೀವೊನುವೆರ್. ಪಜಿ ಮೀನ್ ಮೂರುನಗಲಾ ಅಡಿಕ್ಕ್ ಪಾಲೆನೇ ದೀಪೆರ್. ನುಂಗೆಲ್ ಬಜೈ ಅಮಸರೊಗು ಪೂಜಿಯೆರೆಲಾ ನುಂಗೆಲ್ ಪಾಲೆಡೇ ಕೋರುನಿ. ದುಂಬು ಬೋಂಟೆದ ಮಾಸ ದಾಯೊ ದೀಪುನೆಲಾ ಪಾಲೆಡೇ. ಪಾಲೆನ್ ಕೀತ್ ಕೀತ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೆತ್ತೊಲೆಗ್ ತಿನಿಯೆರೆಲಾ ಪಾಡುವೆರ್. ಅಯಿಕ್, ಪಜಿ, ನುಂಗೆಲ್ ಪಾಲೆ ಆಪುಂಡು. ಅಯಿಟ್ಲಾ ಪಾಲೆದ ನಾರ್ ಲಕ್ಕಾಂಡ ಪೆತ್ತೊಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆಗೆ. ಆ ಪಾಲೆದ ನಾರ್‌ಡ್ ಜೋಕುಲು ಚೆಂಡ್ ಕಟೊಂದು ತಲೆಂಬು ಗೊಬ್ಬೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಬಿ ಪೂಜಿನಗ, ಅಂಬಿ ಅಡಿಪ್ಪುನಗ ಮಾತಾ ಕಿದೆಡ್ದ್ ಅಂಬಿ ಕೋರುದು ಕನಪುನೆ ಪಾಲೆಡೇ. ಪಾಲೆಡ್ ಒಯಿತ್ತ್‌ದ್ ಪೀಂಕನ್ದ ಚೋಲಿ ಜಾರಿನ ನೆಂಪು ಮಸ್ತ್ ಜನೊಕ್ಕು ಇಪ್ಪು.

ಜೋಕುಲೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಜಾಲ್ಡ್ ಪಾಲೆಡೊಯಿಪ್ಪುನ ಗೊಬ್ಬು ಮಸ್ತ್ ಖುಸಿ. ಅಯಿಕ್ ಪಜಿ ಸೋಗೆದೊಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನ ಪಾಲೆ ಆವೊಡು. ಜಾಲ್ಡ್ ಚರ್ಲ್ ಕಲ್ಲ್ ಇಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಕುಸಾಲ್ದ ಒಯಿಪ್ಪಾಟೊಡು ಪಾಲೆ ಒಟ್ಟೆ ಆದ್ ಚಡ್ಡಿ ಒಟ್ಟೆ ಆದ್ ಪೀಂಕನ್ ಗರಿಪುನೆಲಾ ಉಂಡು. ಆಂಡ ದುಂಬುದ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಉಂದು ಮಸ್ತ್ ಖುಸಿತ್ತ ಗೊಬ್ಬು. ಪಟಾಕಿ ಕನಯೆರೆ ಖಾಸ್ ದಾಂತಿನಕುಲು ಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ಪಾಲೆ ಹಾಕ್ದ್ ಸೊರ ಲಕ್ಕಾದ್ ಕುಸೆಲ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಇಂಚ ಪಾಲೆಡ್ ಆವಂದಿ ಬೇಲೆ ಇಜ್ಜಿ. ತುಳುವೆರ್ ಪ್ರಕೃತಿದ ಭಾಗವಾದ್ ಬದ್ಕುನ ಲೆಕ ಏರೆಗ್ಲಾ ಬದ್ಕೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ತುಲುವ ಬಾಲೆಗ್ ಪಕ್ಕ ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕುನ ಪಾಲೆನೇ ರಡ್ಡನೇ ಅಪ್ಪೆ ಪೊದಕ್ಕೆ ಪನೊಲಿ.

ಮೂಜಿ ಕಬಿತೆಲು

ಪ್ರಶಾಂತಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಇರುವೈಲು

1. ಆ ಕಾಲ... ಈ ಕಾಲ...

ಆ... ಕಾಲ , ಆ ಪೊರ್ಲುನು ಯಾನೆಂಚ ಪನೊಲಿ
ಪನೊಡಾತೆ ತೂವೆರೆ ತಿಕ್ಕಂದ್ ಇನಿ... (ಆ...)

ತೋಡ ಬರಿಟ್ಟ್ ಕಟ್ಟಪುಣಿ ಮಾಲೆ
ಕಟ್ಟಪುಣಿದುಲಯಿ ಆಹಾ... ಕಂಡೊಲೆ ಸಾಲೇ...
ಎರು ಬೋರಿ ಗಳಸುದು ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆ
ಇರ್ಲ ಒರ್ಲ ಪಲಯಿ ಪಾಡುನ ಪೊರ್ಲೆ... (ಆ....)

ಬಿತ್ತಿನವು ಕೊಡಿಪಾದ್ ತೆಗುಲುದು
ಪಚ್ಚೆ ಒಲಿ ಗಾಳಿಗ್ ಜೇಂಕುನ ಉಯ್ಯಾಲೆ...
ಪೊಟ್ಟೆ ಪುಡದ್ ಕೆಯಿ ಬಾರ್ ಕಟ್ಟುನಗ
ಬೆನ್ತಿನಾಯನ ಬೆಗರುಗು ತಿಕ್ಕಿಲೆಕ ಬಿಲೆ... (ಆ....)

ಸೂಡಿ ಕಟ್ಟ ಆದ್ ಜಾಲುಗೆತ್ತುನಗ ಬಾರ್
ಪಡಿಮುಟ್ಟ ಎತ್ತುದು ಇಲ್ಲ ದಿಂಜುಂಡು ಸರಿ....
ಜಾಲುಡು ಪದುರುದಿ ಬೆಯಿಪಾದಿ ಬಾರ್
ಎಡ್ಪುನಗ ಬೊಲಂತೆ ಅರಬೊಲಂತೆ ನುಪ್ಪುದರಿ... (ಆ....)

ಕಾಡು ಕಡ್ತೆರ್ ಗುಡ್ಡೆ ಗರ್ತೆರ್ ಕಂಡ ಮಲ್ತೆರ್
ಕಟ್ಟ ಕಟ್ಯೆರ್ ಪನೆ ಪಾಡ್ಯೆರ್ ಜೀವ ತರೆತೆರ್...
ಪನೆತ ಮರಾಯಿಡ್ ಮಗುತಿ ನೀರುಗು
ಮೋಸ ಆಯಿಜಿ ತೆರಿಲ ಬಗೆ...(ಆ....)

ಬೂಮ್ಯಪ್ಪೆನ ಮಟ್ಟೆಲುಡು ತಲ್ಮೆನ ಜೀವೊನ
ಪ್ರಕೃತಿದ ಕಾಳಜಿ ದಿಂಜಿದಿತ್ತುಂಡು ಮೈಮನ
ಈ ಕಾಲ... ದಾನೆ ಪನೊಲಿ ಯಾನ್ ... ಓಡೆ ಎತ್ತುದ ನಮ ಇನಿ...
ತಾರೆ ಬಾರೆ ಕಂಗುದ ಸಾಲುದ ನಡುಟ್ಟು
ಕಟ್ಟಪುಣಿಗ್ ಓಲುಂಡು ಬಿಲೆ...
ಪಡಿಲ್ ಬೂರುದಿನ ಕಂಡೊಡು
ಮುಳ್ಳು ಪಾರ್ಥೇನಿಯಂದ ಬುಲೆ... (ದಾನೆ)

ಬೋರು ಸುದೆ ನೀರುದ ರುಚಿಯೆ ನಮಕಿನಿ
ತೋಡು – ಗುವೆಲ್ ಒಸರ್ ಅಲ್ಪಮುಲ್ಪ ತೋಜುಂಡು ಪನಿ...
ಪ್ರಕೃತಿ – ಬೂಮ್ಯಪ್ಪೆ ಪನ್ಪಿ
ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿದ ಬಾಮೆ ಏರೆಗುಂಡು ಪನಿ... (ದಾನೆ)

ತಿಂಗೊಲ್ದ ಸಂಬಲೊದ ಬೇಲೆ ಬೋಡೇ ಬೋಡು
ಬೆನ್ನಿ ಬುಲೆಸಲೆ ಮಲ್ಪರೆ ಬೆಗರ್ ಸೀಂಟುನೇರ್
ಮನ್ನ್ , ಕೆಸರ್, ಅಂಬಿ, ಮಕ್ಕ್
ಛೆ...ಛೆ... ಛಿ...ಛಿ...
ಮನ್ನುದ ಕಮ್ಮೆನ ಅಂಬಿದ ಬಲ್ಮೆನ ತೆರಿದೆರೇರ್ (ದಾನೆ)

ಕಾಲ ಪಿಜುರಂದ್ .. ಆ ಕಾಲ ಬರಂದ್...
ಈ ಕಾಲ ಒರಿಯಂದ್ ನಿಜಬಗೆ...
ಅಲ್ಮೊಗದ ನೆನಪುಲೆ ಪೊರ್ಲತ್ತಗೆ !!!

2. ಗುತ್ತುದ ಪೊಣ್ಣು

ಗುತ್ತುದಿಲ್ಲದ ಪೊಣ್ಣು ಆಲ್ ...
ಗತ್ತ್ ಐಸಿರೊದ ಕುರಲ್ ... (ಗುತ್ತು)

ಮಲ್ಲ ಬೆನ್ನಿ, ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲ್, ಇಲ್ಲ ನಿಲಿಕೆ ಜನ
ಪಿಜ್ಜೆ - ಪಿಜ್ಜಿ, ಅಜ್ಜೆ - ಅಜ್ಜಿ, ಮಾಮಿ- ಸಮ್ಮಲೆ ಅಪ್ಪೆ ಕುಟುಮ
ಒಕ್ಕೆಲ್ ಸಕ್ಕೆಲ್ ಕೇಕದಕುಲು; ಕಾರ್ - ಕೈಕ್ ತೈನಾತಿಲು
ಉಲಯಿ- ಪಿದಯಿ ಉರ್ಕರುಂಡು ಐಸಿರೊದ ಗತ್ತ್ ಗಮಲ್ (ಗುತ್ತು)
ಮಲ್ಲ ಸಂಪೊತ್ತುಗು ಹಕ್ಕುದಾಲ್
ಕುಟುಮ ಪರಪುನ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್...
ಮೆಯ್ಯ ನಿಲಿಕೆ ಬಂಗಾರ್ ಪದ್ದೆಯಿ
ದಿಂಜಿದಿ ಪಣವುದ ರಾಶಿ ಕಲೆಂಬಿದ ಉಲಯಿ... (ಗುತ್ತು)

ಆಂಡ... ಆಂಡ...
ಅಲೆ ಕುಟುಮ ಸಂತಾನೊದ ಹಕ್ಕು ಪುದರುಗ್
ಬೇತೆ ದಾಲಾ ಮೇಲೊರ್ಮೆ ಉಂಡ ಅಲೆಗ್
ಇತ್ತೆ ಯಜಮಾನಿಕೆ ನಡಪಾವೆ ಅಲೆನ ತಗೆ
ದುಂಬುಗು ನಡಪಾವುನಾಯೆ ಅಲೆನ ಮಗೆ
ಬೊಕ ದಾದ ಉಂಡು ಅಲೆಗ್ ಪನ್ಲೆ ಬಗೆ... (ಗುತ್ತು)

ಆಸ್ತಿ ಸಂಪೊತ್ತು ಬಂಗಾರ್ ಪಣವು ನೆಮ್ಮದಿ ಕೊರುವ
ನಂಜಿ - ನರಕೊಟೆ ಮಲ್ಲಸ್ತಿಗೆದುಲಯಿ ಬೇನೆ ಬೆಸರ್ ಮಾಜುವ
ಅಲೆನ ಕಂಡನ್ಯನ ಮೋಕೆ ಬೇತೆಕುಲೆಡ ತಿಕ್ಕುವ
ದೂರ ಇತ್ತಿ ಅಮ್ಮೆರೆನ ಬಿಲೆ ಮಗಕ್ಕ್ ತೆರಿವ... (ಗುತ್ತು)

ಅಸ್ಕುದಲ್ ಆಲ್; ಉರ್ಕರುಂಡು ಉಡಲ್...
ಪಿದಯಿ ಬರಿಯೆರೆ ಪುಣೆಯರೆ ತೆರಿಯಂದಿನಾಲ್
ಕಂಡನಿ ಮೋಕೆದ ಬೆಚ್ಚೊಗಾದ್ ದೂರೊಡೆ ಕನ ಕಟ್ಟುನಾಲ್
ಕಟ್ಟ್ ಕಟ್ಟಲೆದ ವ್ಯವಸ್ಥೆದುಲಯಿ ಉಂದು ಎಂಚಿ ಬಾಳ್...?! (ಗುತ್ತು)

3. ಮರಿಯಾಲ

ವಾ ಪೋಕಲೊದ ಬರ್ಸಯಾ... ಜಗಲಿಡ್ ಮರ್ಮಲೆ ಸುಲೆಕ ;
ಪೋಕಲ ಬರ್ಸೊಗತ್ತುಯಾ, ನರಮಾನ್ಯಗ್... ಕಲೆಂಬಿಡ್ ಅಜ್ಜಿನ ತರ್ಕೊ;
ಕರೆಂಟ್ ಇಜ್ಜಿ, 'ನೆಟ್' ತಿಕ್ಕುಜಿ, ವಾ ಕರ್ಮಯಾ... ಅದೆಟ್ ಪುಲ್ಲಿನ ಅಬತರೊ;

ಅಜ್ಜಿ ತನ್ನಾತಿಗೆ ಪಂಡೆರ್...
ತೆರಿಲಂಬೆ ಬಾಲೆ
ಉಂದು ನಮ ಮಲ್ತಿ ಕರ್ಮ, ನಮಕೇ ತಿಕ್ಕುನಿ
ನಮ್ಮ ಅಬತರೊಗು ಬೂಮಿದ ಅಬತರೊ
ಅವುಲು ಜರಿಂಡ್ , ಮೂಲು ಬೂರುಂಡು
ಕಂದೆಲ್ ಕಬೆತುದು ಪೋಂಡು
ತಡೆವೆರೆ ತೀರುಂಡ ನಂಕ್
ಬೂಮಿ - ಅಕ್ಕಸ ಪಂಡ ದೇವೆರ್
ದಂಟುದ್ ಪೋಯ, ದಂಟುದ್ ಬುಡಿಯೆರ್
ತುಕ ಸರ್ತ ಉಂತೊನಿ

ಬರ್ಸ ಇನಿ ಕೋಡೆದತ್ತ್ ... ಕೇನ್ಲೆಂಬೆ,
ಕಿರ್ತಿಕೆಡ್ ದೊರಿಂಡ ತೆಂಡೆಲ್ ಒರಿಯಂದ್
ಮುರ್ಗಸಿರೆ ಬರ್ಸೊಗು ಮುರ್ಗೊಲೆಗ್ ತೆನಸಿಜ್ಜಿ
ಆರ್ದ್ರೆದ ಬರ್ಸ ಅಡರುಡ್ ಆಕಿಲೆಕ
ಪುನರ್ವಸುಗು ಪುನಲಾ ಪಿದಯಿ ಬರಂದ್
ಪುಷ್ಯೆದ ಬರ್ಸೊಗು ಪುಚ್ಚೆಗ್ ನುಪ್ಪಿಜ್ಜಿ
ತೆರಿನಕುಲೆಗ್ ಬರ್ಸ ರಗಲೆ ಆಪುಜಿ

ಅರೆನ ದಾದಗೆ... ಕೇಂಡೆ ಮಗೆ
ಪರಬುನ ಚಿರಿಚಿರಿ ಇತ್ತಿನತ...
ಕಿಸಕ್ಕ ತೆಲಿತೆರ್ ಮೂಜಿ ಜನ !

ಕರಪತ್ತಾವುನಿ

ಕುವಿಕು ಕಣ್ವತೀರ್ಥ

ತುಲುನಾಡ್‌ದ ಸುಮಾರ್ ಆಚರಿಪುಲೆಡ್ ಕರಪತ್ತಾವುನಲಾ ಒಂಜಿ. ಇನಿಕಾನಗ ಈ ಕ್ರಮ ಮಾಜೊಂದು ಪೋಂಡಲಾ ಅಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಆಚರಿಪು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪುನ ಸತ್ಯವಾದುಂಡು.ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಕುಲು ಪಸಂತ್ರೊನು ನಂಬುದು ಬದ್ಕಿನಕುಲು.ಬೆನ್ನಿ ಮುಕ್ಲೆನ ಮೂಲ ಕಸುಬಾದಿತ್‌ಂಡ್.ಬೆನ್ನಿ ಬದ್ಕ್‌ದ ಜೂವನಡ್ ಪಾಕಬಗೆತ ನಂಬೊಲಿಕೆನ್ ಪತೊಂದು ಬಂಜಡಾಂಡಲಾ ಸಂತೋಸುನು ಕರಿಯಿನಕುಲು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯೆರ್.

ಅಪ್ಪೆಕಟ್ಟ್ ದ ತುಲುನಾಡ್ ಡ್ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಮಲ್ಲ ತಾನಮಾನ ಪಿರಾಕ್ಡೇ ಕೊರ್ತೆರ್. ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣುಮಗಲ್ ಇತ್ತಲ್‌ಂಡ ಅಲೆನ ಆರೈಕೆ ಎಂಚ ಇತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪುನೆನ್ ಈ ಕರಪತ್ತಾವುನ ಕ್ರಮೊಟು ತೂವೊಲಿ.

ಸಾದಾರ್ಣ 10 –12 ವರ್ಷ ಆನಗ,15––16 ವರ್ಷ ದುಲಯಿ ಪೊಣ್ಣು ಪೋದು ಪೊಂಜೊವಾಪುನ ಪೊಣ್ಣನ ಸರ್ರೊಡು ಆಪುನ ಒಂಜಿ ಸಾಜಾ ಬದಲಾವಣೆಂದೆ ಪನೊಲಿ.ಪೊಣ್ಣು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಗಾದ್ ತಯಾರಾಯಿನೆನ್ ತೆರಿಪಾಯೆರೆ ಈ ಪಸಂತ್ರ ಕೊರ್ತಿನ ತೋಕೆ.ಉಂದೆನ್ ನಮ ಪಾತೆರು ಬಾಷೆಡ್ ಸೂತಕಾಪುನಿ, ಪಿದಯಾಪುನೀಂದ್ ಪನ್ಪ.ಪಿರಾಕ್ಡ್ ತುಲುನಾಡ್ ಡ್ ನೆತ್ತ ಬಗೆಟ್ ಪಾಕ ನಮುನೆದ ಸುದ್ದಾಚಾರಲೆನ್ ಆಚರಿತೊಂದಿತ್ತೆರ್.ಪೊಣ್ಣು ಸುರೂ ಪಿದಯಾಪುನೆನ್ ಮದಿಮಲಾಪುನೀಂದ್ ಪನ್ಪುನಿ, ಆ ದಿನೊಟು ಕೆಲವು ಬಗೆತ ಆಚರಣೆಲು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮದಿಮಲಾಯಿನ ಪೊಣ್ಣನ್ ಇಲ್ಲದ ಪಿದಯಿ ಕೊಟ್ಯಡ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ಅಲೆಗ್ ಸೂತಕ ಕಲೆದ್ ಇಲ್ಲದುಲಯಿ ಲೆತೊಂದು ಬರ್ಪುನೇಟದ ಏಳ್ ದಿನತ ಕಜ್ಜೊ, ಕಡೇತ ದಿನ ಮದಿಮಾಲ್ ಮದಿಮೆಡ್ ಮುಗಿಯುಂಡು. ಇಂಚ ಮನ್ಪುನೆಟ್ ಇಲ್ಲಡೊಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಮದಿಮೆಗ್ ತಯಾರಾಯಲ್‌ಂದ್ ಊರುಗು ತೆರಿಪಾಯಿನಲೆಕಲಾ ಆಪುಂಡು.

ಪೊಣ್ಣು ಮದಿಮಲಾಯಿನಾನಿ ಸುರೂಕು ಊರ ಗುರ್ಕಾರ್ದಿಗ್ಲಾ ,ಊರ ಮಡ್ಡೆಲ್ದಿಯ್ಯಕ್ಲಗ್ಲಾ ಸುದ್ದಿ ಪೋಪುಂಡು.ಅಕುಲು ಬತ್ತ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ತಾರೆದ ಬರಿಟ್ ನಾಲ್ ತಾರಯಿ ಕೆಡ್ಜಿಪಾಡ್ದ್ ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ಐನ್ ಮಣ್ಣ ಮರಿಗೆಡ್ ಐನ್ ಜನ ಪೊಂಜನಕುಲು ತರೆಕ್ ನೀರ್ ಮೈಪುವೆರ್.ಮಡ್ಡೆಲ್ದಿಯ್ಯಕ್ಕ ಉಜೆ ಭಸ್ಮ ಕಲತ್ತ್ ತಲ್ತ್ ದ್ ಸುದ್ದ ಮನ್ಪುವೆರ್.ಬೊಕ್ಕ ಪೊಣ್ಣನ್ ಕೊಟ್ಯಡ್ ಕುಲ್ಲಾವುನಿ.ಅಂಚ ಆಲ್ ಏಳ್ ದಿನ ಏರೆನ್ಲಾ ತೂವಂದೆ ಮದೆಟ್ ಉಪ್ಪುವಲ್.ಅಪಗ ಅಲೆಗ್ ಮೆತ್ತೆಗಂಜಿ,ವಾಲೆ ಬೆಲ್ಲ,ಬನ್ನಂಗಾಯಿ ಬಜಿಲ್ ತಿನ್ಯೆರೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಕುಂದಿನ ಸರ್ರೊಗು ತ್ರಾಣ ದಿಂಜೆರೆ ಬೋಡಾಯಿನ ತೆನಸ್ ಕೊರ್ಪೆರ್.ಏಳನಾನಿ ಕರಪತ್ತಾವುನ ಕ್ರಮ ನಡಪುಂಡು.ಉಂದೆಕ್

ಮದಿಮಾಲ್ ಮದಿಮೆಂದ್ ಪನ್ಪುನಿ.ಆನಿ ಮುಟ್ಟ ಸೀರೆ ತುತ್ತಂದಿನ ಪೊಣ್ಣು ಆನಿ ಸುರೂ ಸೀರೆ ತುತ್ತುನಿ ,ಅಂಚ ಮದಿಮಾಲ್ ಮದಿಮೆಗ್ಂದೇ ಕನಯಿದಿನ ಸೀರೆನ್ ಪೊಣ್ಣಿನ ಅಪ್ಪೆ ಊರ ಮಡ್ಡೆಲ್ಯಕ್ಕಗ್ ಕೊರ್ದು ಕಡಪುರ್ದುಪ್ಪುವೆರ್ ,ಅಯಿನ್ ಆರ್ ಸುದ್ದ ಮಂತ್ದ್ ಆನಿ ಕನಪೆರ್ , ಆನಿ ಮುಟ್ಟದ ಕುಟುಮದಕ್ಲೆಗ್,ಊರ ಗುರ್ಕಾರ್ಲೆಗ್,ಹಿರಿಯಕ್ಲೆಗ್, ನಿರೆಕರೆಕ್ ಮಾತಾ ಏಳಿಕೆ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಬೊಲ್ಪುಗು ಬೇಗ ಊರ ಮಡ್ಡೆಲ್ದಿಯ್ಯಕ್ಕ ಬತ್ದ್ ಇಲ್ಲ ಸುತ್ತಲಾ ಸುದ್ದ ಮಂತ್ದ್ ತೊಲಸಿಕಟ್ಟೆದವುಲು ಸೇಡಿದ ಬರೆ ಒಯಿತ್ದ್ ಒಂಜಿ ಕೊಡಿಯಿರೆಟ್ ಉರ್ಪೆಲರಿ ದೀದ್. ಅಯಿತ ಮಿತ್ತೊಂಜಿ ತಾರಯಿ ,ಬಚ್ಚಿರೆ ಬಜ್ಜೆ ದೀದ್ ತುಡರ್ ಅಲ್ರಾವೆರ್ ,ಉಂದೆಕ್ ದೇವೆರ್ ದೀಪುನೀಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಗುರ್ಕಾರ್ದಿ ಬೊಕ ಐನ್ ಜನ ಪೊಂಜನಕುಲು ತಾರೆದ ಕೈತಲ್ ಸುರುತಾನಿ ಕೆಡ್ಚಿ ಪಾಡ್ದಿನ ತಾರಾಯಿ ಕನತ್ ದೀದ್ ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ಕುಲ್ಲಾವೆರ್.ಇತ್ತೆ ಅಲೆಗ್ ತಾರಾಯಿದ ಪೆರ್ಗ್ ಮಂಜಲ್ ಪಾಡ್ದ್ ಪೇರ್ ಪೂಜುವೆರ್.ತರೆಕ್ ತರೊಲಿ ಪಾಡ್ದ್ ಐನ್ ಕಡ್ಯ ನೀರ್ ಮಗತ್ದ್ ಪೊರ್ಲು ಮೀಪಾವೆರ್, ನೀರ್ ಮಯಿಪುನಗ ಪೊಣ್ಣಿನ ಅಪ್ಪೆ,ತಿದ್ಯಪ್ಪೆ,ನೇಲ್ಯಪ್ಪೆ,ಪಲಿನಕುಲು ಮಾತಾ ನೀರ್ ಮಯಿಪುನ ಕ್ರಮ ಉಂಡು ,ಉಂದೆಕ್ ತರೆಕ್ ನೀರ್ಂದ್ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್.ಅಯಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೊಣ್ಣಿನ ಚಂಡಿಒರೆಸ್ದ್ ಸುದ್ದ ಮಂತ್ ಕನದಿನ ಪೊಸ ಸೀರೆ ತುತ್ತಾದ್ ಮದಿಮಲೆ ಐತ ಮನ್ಪುವೆರ್.ಮಡ್ಡೆಲ್ದಿಯ್ಯಕ್ಕ ಜಾಲ್ಡ್ ಮಡಿಕುಂಟು ಪಾಡ್ದಿನ ಅರಿತ ಮುಡಿತ ಮಿತ್ತ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ಕುಲ್ಲಾವೆರ್ ,ಅರಿತ ಮುಡಿ ಇಜ್ಯಂದಿನವ್ಲು ಮಣೆತ ಮಿತ್ತಾ ಕುಲ್ಲಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಯಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಗುರ್ಕಾರ್ದಿ ದುಂಬು ಉಂತುದು ಐನ್ ಜನ ಪೊಂಜನಕ್ಲೆಡ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಆರತಿ ಮನ್ಪಾವೆರ್.ಮುಂಡಗ್ ಕುಂಕುಮ ದೀದ್ ಕೈಟ್ ಪಿಂಗಾರ ಕೊರ್ದು ದೇಸೆ ಪಾಡುವೆರ್.ಅಯಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆರ್ ಹಿರಿಯಕ್ಲು ದೇಸೆ ಪಾಡ್ದ್ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಪನವು, ಉಡಿಗಿರೆ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್.ಕೂಟು ಕುಟುಮದಕುಲು ಕನದಿನ ಬಜಿಲ್ ವಾಲೆಬೆಲ್ಲನ್ ಪೊಣ್ಣಿನ ಮಟ್ಟೆಲ್ಗ್ ಪಾಡುನ ಕ್ರಮಲಾ ಕೆಲವು ಸಮುದಾಯಡ್ ಇತ್ಂಡ್. ಪೊಣ್ಣಿನ ತಮ್ಮಲೆ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಮೂಂಕು ಕುತ್ತಾವುನ, ಕಾರ್ಗ್ ಬೊಲ್ಲಿದ ಗೆಜ್ಜೆ ಪಾಡುನ,ಕೈಟ್ ಗೆಜ್ಜೆತ್ತಿ ಕೊರ್ಪುನ ಕ್ರಮಲಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್ಗೆ.ಉಂದು ಸಮ್ಮಲೆನ ಮರ್ಯಾದಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಲಾ ಆದಿತ್ಂಡ್ಗೆ. ದೇಸೆ ಪೂರಾ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಪೊಂಜನಕುಲು ಪೊಣ್ಣನ್ ಮಣೆರ್ದ್ ಲಕ್ಕಾದ್ ಉಲಾಯಿ ಲೆತೊಂದು ಪೋದು ಸುರೂಕು ದೈವ ದೇವೆರೆಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಅಡ್ಪಿಲ್ಲಡಿತ್ತಿನ ಕರ ಕೈಲ್ ನ್ ಪತ್ತಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್ .ಅಡೆಗ್ ಕರಪತ್ತಾವುನ ಕ್ರಮ ಮುಗಿಯುಂಡು. ಆನಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೊಣ್ಣು ಅಟಿಲ್ದ ಬೇಲೆದಂಚಿ ಗುಮನ ಕೊರೊಡೂಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊರಿಲೆಕಲಾ ಆಂಡ್. ಅಯಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆರೆಗ್ ಜಾಲ್ಡ್ ಪಂತೆ ಪಾಡ್ದ್ ಗಮ್ಮತ್ತ ಪಾಯಿಸದ ಒನಸಾಪುಂಡು.ಪೂರಾ ಮುಗಿದ್ ಪೋನಗ ಪೊಣ್ಣನ್ ತಮ್ಮಲೆ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪುನ ಕ್ರಮಲಾ ಇತ್ಂಡ್.ಅಂಚ ಪೊಣ್ಣಗ್ ತಮ್ಮಲೆ ತಮೆರಿ ಉಲ್ಲೇಂದ್

ಲೋಕಗ್ ತೆರಿಪಾವುನ ತಮ್ಮಲೆನಲಾ ಜಬದಾರಿ ಆದಿತ್ಂಡ್.ತಮ್ಮಲೆ ಇಲ್ಲಲ್ ನಾಲ್ ದಿನ ಕುಲ್ಲುದು ಬೊಕ್ಕ ಪೊಣ್ಣನ್ ಪಿರಕಂತ್ದ್ ಅಪ್ಪೆಲ್ಲಡೆ ಬುಡೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಈ ಲೇಸ್ ಗ್ ಪೊಂಜನಕುಲು, ಜೋಕುಲು, ಪ್ರಾಯದಕ್ಲೆನ್ ಬುಡುಂಡ ಜವನೆರೆಗ್ ಏಲಿಕೆ ಇಜ್ಜಿ ,ಅಕುಲು ಬರ್ಪುನ ಕ್ರಮಲಾ ಇಜ್ಯಂಡ್.

ಇತ್ತೆ ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವಾಂಡ ಅಲೆನ್ ಮುಟ್ಟದ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗಾ,ಗರಡಿಗಾ ಕೊನೊದು ಕಳಸ ಮೀಪಾವೆರ್ , ಇಂಚ ಕಳಸ ಮೀಂಡ ಪೊಣ್ಣು ಶುದ್ಧ ಆಯಲ್ಂದ್ ಇತ್ತೆದಕ್ಲೆನ ನಂಬೊಲಿಕೆ.ಆಂಡ ಉಂದು ಸುದ್ದಾಚಾರದ ಸಂಗತಿರ್ದ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಪೊಂಜೊವುನ ತಾನಮಾನ ಕೊರ್ದು ಅಲೆನ್ ಜೂವನದ ಮುಖ್ಯ ಒಯಿಲ್ ಗ್ ಎದ್ಕೊನುನ ಮಾನಾಧಿಗೆ ದ ಲೇಸಾದಿತ್ಂಡ್ ಪಂಡ ತಪ್ಪಾವಂದ್.ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಕರಪತ್ತಾವುನ ಕ್ರಮ ಮಾಜಿದ್ ಪೋಂಡುಂದೇ ಪನೊಲಿ.

ಜನಮಂದೆ ಬರವು ಕಲ್ತ್ ದ್ ಪೊಣ್ಣು ಆಣ್ ಏದ ಬೇಧದಾಂತೆ ಮಾತಾ ಬೇಲೆಡ್ಲಾ ಪುಗೆಲ್ಗ್ ಪುಗೆಲ್ ಕೊರ್ದು ಬದುಕುನ ಈ ಕಾಲೋಡು ಅವ್ವೇತೋ ತುಲುನಾಡ್ ದ ಆಚೆರಿಪುಲು ಮದೆಕ್ ಪೋಂಡು.ಇತ್ತೆದ ತೆನಸ್ ನಮ್ಮ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆನ ಬಲಕೆ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ ದ ಮಿತ್ತ್ ಪ್ರಭಾವ ಬೂರೊಂದುಂಡು. ಪ್ರಾಯರ್ದ್ ಎಚ್ಚ ಬಲಕೆ ಜೋಕುಲೆ ಪ್ರಾಯಡೇ ಪೊಂಜೊವಾಪುನ ,ಬರವು ಬೇಲೆದ ಪಿರವು ಪೋದು ಮದಿಮೆ ಆನಗ ತಡ ಆದ್ ಬೊಕ್ಕ ಜೋಕುಲು ಆನಗಲಾ ತಡನೇ ಆದ್ ಪೊಣ್ಣ ಸಂತೆಸಿ ಒಂಜಿ ನಮುನೆದ ಬಾದೆಡ್ ಬೂರ್ದ್ಂಡ್ ಪಂಡ ತಪ್ಪಾವಂದ್.

ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಪೊಣ್ಣಗ್ 18 –20 ವರ್ಷ ದುಲಯಿ ಮದಿಮೆ ಆವೊಂದಿತ್ಂಡ್ ,ಸರಿಯಾಯಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಪೆದ್ಪುನ ,ಸಮಾಜಗ್ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಸಂತಾನನ್ ಕೊರ್ಪುನ ಅತ್ತಂದೆ ಸಮಾಜಡ್ ತನ್ನ ಜಬದಾರಿ ಡ್ ನಡತೊನುನ ರೀತಿ ನೀತಿ ನ್ ಆ ಕಾಲದ ಆಚೆರಿಪುಲು ಕಲ್ಪಾವೊಂದಿತ್ಂಡ್ ಪಂಡ ತಪ್ಪಾವಂದ್. ತುಲುನಾಡ್ ದ ಓವೇ ಆಚರಿಪು ಉಪ್ಪಡ್ ಅಯಿತ ಪಿರವು ಒಂಜತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಜೂವನ ಸತ್ಯ ದೆಂಗ್ದಿತ್ತ್ಂಡ್.ಇನಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಚ್ಚಾಂಡ್ ,ಬರವು ಸರವು ಕಲ್ತ್ ದ್ ಅಕ್ಲೆಕ್ಲೆ ಕಾರ್ದ್ ಉಂತುನಗ ನಮ್ಮ ತುಲುನಾಡ್ ದ ನಂಬೊಲಿಕೆಲೆನ್ ನಾಶ ಆವಂದಿಲೆಕ ತೂವೊನೆರೆ ಪೊಣೆಪುನ ನಮ್ಮ ಜಬದಾರಿ ಆದುಂಡು.

'ದೈ-ದೇವೆರ್'

ರಾಜೇಂದ್ರ ಕೇದಿಗೆ

ದೈ-ದೇವೆರೆ..
ನಿಕ್ಲೆ ಬೂರ
ಸಾನಿಧ್ಯೊಡ್..
ತುದೆತ್ತ ನೀರ್
ತಲಿಪ್ಪಾದ್..
ತಣ್ಮನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್
ನಿಲೊ ತಟ್ಟ್‌ಡ್
ಬಾರೆದಿರೆಟ್
ಅರಿ ತಾರಾಯಿ
ಬಚ್ಚಿರೆ ಬಜೈ ದೀದ್
ಬೂಮ್ಯೆಪ್ಪೆನ್
ಸುಗಿತೊಂದು..
ನಿಲೆಯಾಯಿನ
ಈ ಮಣ್ಣ್‌ದ
ಸಗ್ತಿಲೆನ್ ಎಣ್ಣ್‌ದ್
ಅಂದ್ ಮಲ್ತೊಂದ್
ಎನ್ನ ತಿಗೆಲೆದ
ಸತ್ಯೊನು..
ನಿಜ್ಯೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್..
ನಿಲೆ ಮಲ್ತೊನ್ನ
ಜನಮಾನಿ
ಕೈಕಂಜಿಲೆಗ್
ಎಡ್ಡೆಪುನ್
ಎದ್ಕೊಂದು..
ಕಾಲ ಕಾಲೊಗ್
ಬರ್ಪಿನ..
ಕಾಲ ಕಲ್ಜಿಗೊನ್
ಕಳೆದ್.. ಸೀಕ್‌ದಾಂತಿ..

ನಿಲೋ ನೆಮ್ಮದಿ
ಕೊರೊಡ್ ಪಣ್ದ್..
ಪತ್ತೆರಿತ್ತ್‌ದ್
ಅರಿಕೆ ಮಲ್ತೊಂದ್..
ದೈ ದೈಕುಲು..
ಮಾಮಲ್ಲ
ಮರಮಟ್ಟ್‌ಲಾದ್
ಈ ಊರು ಪರವೂರು
ರಾಜ್ಯ ರಾಜ್ಯೊಲೆಗ್
ಫಲ ಪುರ್ಪಲೆ
ಕಮ್ಮೆನ ತಣ್ಮ್‌ನೆಲಾ..
ಕಾಲೊ ಕಾಲೊಗ್
ಬರ್ಸ ಬರ್ಪಾದ್
ಕೆರೆ – ಕೆದುಲೆಡ್
ಒಸರ್ – ನೀರ್
ಕಾಡ್ – ನಾಡ್‌ದ
ತುದೆಲ್ ದಿಂಜಿದ್
ಪರಪ್ಪುಡ್ ಪಣ್ದ್..
ಕಾಲೊ ಕಾಲೊಗ್
ನಡೆಂಪಿನ್‌ಚಿತ್ತಿ
ಬೆನ್ನಿ ಬೇಲೆಲಾ..
ಕೈನಿಲಿಕೆ ಬಾರ್‌ಲಾ
ಕಂಗ್ ನಿಲಿಕೆ ಕಿಲೆಲಾ
ತಾರೆ–ಬಾರೆಡ್ ಕೈಲ್
ಜಾಲ್–ಇಲ್ ನಿಲಿಕೆ
ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್ ದಿಂಜಿದ್..
ಕಿದೆ ನಿಲಿಕೆ..
ಕೈ ಕಂಜಿಲು..

ಎಲ್ಯ ಬೊಲ್ಯ..
ಚೊಂಬು ನಿಲಿಕೆ
ಪೇರ್ ಕೊರ್ಪಿ
ಗೆಂದೆ ಗೌರಿ
ಕಾಲಿ ಬೊಲ್ಲಿಲಾ..
ಮಾತ ಸೇರಿಗೆಡ್..
ಪೊಂಜೆವ್ಲೆನ ಕೈತ
ಅಟಿಲ್ದ ಕಮ್ಮೆನ..
ಏಪಗ್‌ಲಾ ಕಮ್ಮಿ ಆವಂದೆ..
ಜೋಕ್ಲೆ ಬಾಲೆಲು
ಪಿರಿಯಾಕ್ಲ್..
ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆರ್
ಇತ್ತಿ ಜವನ್ಯೆರ್
ಪೊರ್ಲ್ಯ ಉಂಡುದು..
ಈ ತುಳುವಪ್ಪೆನ
ಕೂಡು ಕುಟುಮದ
ಜನಮಾನಿಲು
ಎಡ್ಡೆ ಬೆಂದ್‌ದು..
ಈ ಊರು..
ಪರವೂರುಗುಲಾ
ಪೆರ್ಮೆ ಪುಗರ್ತೆ
ಕಣವಡ್ ಪಣ್ದ್..
ಅಂಚನೆ ಸಕಲ
ಜೀವೊರಾಸಿಗ್‌ಲಾ
ಎಡ್ಡೆಪುನ್
ಎದ್ದೊನುವೆ..
“ಮೂಲ್ ಕೆಬಿಯಾಲೆ”
ಸಾರ ಸಾರ ವರ್ಸೊಡ್ದು
ಒತ್ತೊತ್ತುಗು ಸಾಗೊಂದು ಬತ್ತಿ
ಎನ್ನಲ.. ಎನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆ ಸಂಸಾರೊ..
ಎನ್ನ ನೀರ್ ಪರಿನಕುಲೆ
ಪೇರ್‌ದಂಚಿನ ಪೊರ್ಲ್ಯ ಮನಸ್ಸ್..
ಒರ್ಮೆಲಾ ಸಜ್ಜಿ ಸಜ್ಜಿ
ಪಂತಿ ಪೈರ್ ಬಾರೆ, ತಾರೆ
ಬೊಲೆಪಾಯಿ ಬೈಲ್, ತಟ್ಟ್ ಕಂಡೊಲಾಯೆ.
ಸಾಲ್ ಘಟ್ಟೊಡ್ದು ಜತ್ತ್ ಬನ್ನಗ
ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಶಾಂತಿಡ್ ದೈವ, ದೇವೆರೆ,
ನಾಗ ಬನಕುಲೆ ತಟ್ಟ್‌ಲಾಯೆ,
ಬೊಟ್ಟುಲಾಯೆ...
ಉಂಡಾಯಿ ಕೂಟೊಲೆಗ್ ಅಂದಾಯಿ
ಕಜ್ಜೊಲೆಗ್, ಕೆರೆ–ಕೆದು ಉಗ್ಗೆಲಾಯೆ
ಕೈಕಂಜಿ ಜನಮಾನಿಲೆಗ್
ಬಚ್ಚೆಲೆಗ್ ಬಾಜೆಲಾಯೆ,
ನೆತ್ತಿ ಅರಪಾಯೆ...
ಉಂದು ವಾ ಕಾಲ ಕಲ್ಜಿಗೊ, ಸಂಚಿಕಾರೊ!
ನಮ್ಮ ಮರ್ಗಿಲ್ದ ಕೆಲೆವೆರೆ
ಮರ್ಲ್ ಲೆಕ್ಕಗ್ ಎನ್ನ ಮಟ್ಟೆಲ್,
ಉಡಲ್‌ಗ್ ಬೇನೆ ಕೊರಿಯೆರ್..
ಆಜಾದಿ ಮಿತ್ತ ತಟ್‌ಲೆಗ್
ನೀರ್ ಕೊರ್ಪಿ ಪೊಟ್ಟು ಲೆಕ್ಕೊ
ಲೆಕ್ಕಡ್ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡುನ ಗದ್ದುಗೆಡ್ ಕುಲ್ದಿ
ನಮ್ಮನೆ ಕೆಲವು ಜನಕುಲುಲಾ..
ಎನ್ನ ಮಟ್ಟೆಲ್ದ ಜೋಕ್ಲೆ ಗೊಬ್ಬೆ
ಅಂಗಲಾಪುಗು..
ಕೈ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೆಬಿ ಪೊಟ್ಟು ಮಲ್ತ್
ಕುರ್ಸುಡು ಕುಲ್ದಿ ನಮ್ಮಕುಲು!
ಎನ್ನ ಜೂವೋ ಉಸುಲು ಒರಿತೊನ್ರೆ
ಕೈ ಕೈ ಪತ್ತಿ ಎನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆ
ಕಣ್ಣ ನೀರ್ ಬತ್ತಾಂಡ್..
ಆಂಡ ನೆತ್ತೆರ್ ಜಪ್ಪೆರೆ ಬುಡಯೆ..
ನಿಕ್ಲೆ ಅಪ್ಪೆ “ನೇತ್ರಾವತಿ” ಯಾನ್...

ಬದುಕ್‌ಡೊಂಜಿ ಮರಿಯಾಲ

ಸುಭಾಷಿಣಿ

ಜತ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತುಂಡು ಭೂಮಿಗ್
ಮುತ್ತುದಂಚೆನೇ
ಸಾರ ಸಾರ ಬರ್ಸದ ಪನಿಕುಲು
ತೋಡಾದ್, ಸುದೆಯಾದ್ ಪರಿತ್ತುಂಡು
ಕಡಲ್ ಸೇರ್‌ಂಡ್ ...

ಪನಿ ಬರ್ಸದೊಟ್ಟಿಗೆ ಯಾನೊಂಜಿ ಬರೆತೆ
ಪನಿಕಟಿತೆ
ತೆರಿಯಂದ್ ಎಂಕ್ ಚೂರುಲಾ
ದಾದ ಬರೆಯೊಂದು ಪೋತೆ..!!

ಉಡಲ್ ದುಲಾಯಿ ಸಾರ ಸಾರ ಆಸೆಲು
ಮನಸ್ ದುಲಾಯಿ ಪುಟ್ಟೊಂದುಂಡು ಕನಕುಲು
ನಿಜ ಆವ ಎನ್ನ ಕನ ???
ಇಜ್ಜಿ ಅವ್ ಆದ್ ಪೋವಾ ಎನ್ನ ಮನಸ್ ಗ್ ದುನ್ನಾ...

ಪುಟ್ಟುನ ಮುಗಲ್ ಬರ್ಸ ಕೊರಂದೆ
ಮಾಜಿದ್ ದೂರ ಬಲಿತ್ ಲೆಕಾ
ಯಾನ್ ಆಕಾಸನೇ ಅಂಗಾದ್
ತೂಯಿಲೆಕಾ.... ಕಾತೊಂದೆ ಇತ್ತಿಲೆಕ..

ಬರುವೊಂಜಿ ಕಾಲ ಇನಿ ಅತ್ತಂಡ ಎಲ್ಲೆ
ದಾಯೆ ಪಂಡ
ಬರಿಯೆರೆ ಉಂಡು ನನೊಲ ಸಾರ ಮರಿಯಾಲ
ನಮ್ಮ ಬದ್ ಕ್ ಡ್, ಕಷ್ಟ ಪನ್ಪಿನ ಅರೆ ಗಾಲೊಡು....!!!

ತುಳು ವೈದ್ಯಜ್ಞಾನ

ಶ್ಯಾಮ್‌ಪ್ರಸಾದ್

ನರಮಾನ್ಯನ ವಿಕಾಸದ ಹಂತೊಲೆಡ್ ಪುಟುದಿನ ಪಾರಂಪರಿಕ ಗೇನೊಲೆಡ್ ವೈದ್ಯಜ್ಞಾನಲ ಒಂಜಿ, ಪಿರಾಕ್‌ಡ್‌ದ್ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ತನ್ನ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿಲೆಡ್ ಕಾಲಕಾಲೊಗು ಬದಲಾವಣೆನ್ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಬೈದೆರ್. ವೈದ್ಯಲೋಕ ಪನ್ಪಿನ ಜಗತ್ತ್ ಇನಿ ದುಂಬು ಪೋದು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜ್ಞಾನ ಶಾಖೆಲೆಡ್ ಬುಲೆದ್ ನರಮಾನ್ಯನ ದೇಹದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗೊಲೆನ ರೀತಿಡ್ ವಿಸ್ತಾರ ಆತ್‌ಂಡ್. ಆಧುನಿಕ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಗ್ ಅನುಸಾರವಾದ್ ಬಿರ್ದ್‌ದ ಜೀವನ ಶೈಲಿಡ್ದಾತ್ರ ಸೀಕ್ ಸಂಕಟೊಲುಲಾ ಜಾಸ್ತಿ ಆತ್‌ಂಡ್. ಇನಿತ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟೊಡುಲಾ ದೇಹೊಗು ಪತ್ತುನ ಕಡಿಮೆ ಕರ್ಚಿದ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಗುಣ ಉಪ್ಪುನ ಇಲ್ಲ ಮರ್ದುಲು ನಮಕ್ಕ್ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊರೊಂದುಂಡು.

ನಿಚ್ಚ ಜೀವನೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಇಲ್ಲಲೆಡ್ ಗಳಸುನ ವೈದ್ಯಜ್ಞಾನದ ಮರ್ದುಲು ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಉಲ್ಲ. ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರ್ದ್ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮೊಟು ಆಚರಣೆಯಾದ್ ಇಪ್ಪುನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ವೈದ್ಯಜ್ಞಾನ ಇಸೇಸವಾಯಿನವು. ಈ ನೆಲೆಟ್ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಇಲ್ಲ ಮರ್ದುಲು ಇಂಚ ಉಲ್ಲ.

1. ಎಲ್ಯ ಬಾಲೆದಪ್ಪೆ ಕಾಲವಾಯಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು, ಬಾಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆನ ಮಿರೆಪೇರ್ ಇಜ್ಜಂದೆ ಉಪ್ಪುನಗ ಪುದೆಲ್‌ದಂಚ ಬುಲೆವುನ ಬಂದದ ನಾರ್‌ದ ಕಷಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ರುಚಿಕೊಂತೆ ಪೆತ್ತದ ಪೇರ್ ಸೇರ್ಸಾದ್ ಕೊರೊಲಿ.

2. ಎಲ್ಯ ಜೋಕ್ಲೆನ ನಾಲಾಯಿದ ಅಗ್ರ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಮಾದಿರ್‌ದ ಬೂರುದ, ಚೂರಿ ಮುಳ್ಳುದ, ರೆಂಜೆದ ಕೊಡಿಕ್‌ಲೆನ್ (ಲತ್ತಿರೆನ್) ಕನತ್‌ದ್ ಬೆಚ್ಚ ನೀರ್‌ಡ್ ಅರೆತ್ತ್‌ದ್ ಬೊಲ್ದು ಪೊಸ ಕುಂಟುಡು ಅರಿತ್ತ್‌ದ್ ಪರ್ಪಾವೆರ್.

3. ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಮೈನೀರ್ (ಜೀವದ ಕೋಡಿಡ್) ಮೈಪುನ ಜಾಗೆಡ್ ಗಜ್ಜಿಲು ಆಂಡ ಎಡ್ಡೆ ತಾರಾಯಿದ ಎಣ್ಣೆನ್ ಮುಟ್ಟಾವೊಡು.

4. ಉಮಿಲ್ ತುಚ್ಚಿದ್ ಪೊಕ್ಕೆ ಆಂಡ ಒಂಜಿ ಚಮ್ಚು ಓಮದ ಪೊಡಿನ್ ತಾರೈದೆಣ್ಣೆ ಪಾಡ್ದ್ ಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆ ಓಮದ ಎಣ್ಣೆನ್ ಅಡೆ ಮುಟ್ಟಾವೊಡು.

5. ಬಾಲೆಣ್ ಸೀತ ಆದ್ ಕೆಬಿ ಬೇನೆ ಲಕ್ಕ್ಂಡ ಪೊಂಗರೆ ಮರತ

ಕೊಡಿನ್ ಗುದ್ದುದು ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಬೊಟ್ಟು ಕೆಬಿಕ್ ಬುಡೊಡು.

6. ದೊಂಡೆ ಬೇನೆಡ್ ಕಂಟೆಲ್ ದಪ್ಪ ಆದ್ ತೆನಸ್ ನಿಂಗೆರೆ ಕಷ್ಟ ಆಂಡ ಬಜಿಲ್‌ದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಉಪ್ಪಡ್ ಗಸಿನ್ ನಿಂಗೊಡು.

7. ಪಜ್ಜಿ ಶೂಂಟಿನ್ ಸೋಕುಡು ದೆಕ್‌ದ್ ಒಂತೆ ನುಂಗಾವೊಡು. ಬೊಕ್ಕ ಎಲ್ಯ ತುಂಡು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಂತೆ ಇಂಗ್, ಎಡ್ಡೆ ಮುಂಚಿ, ಜೇಷ್ಠಮಧು ಈ ಮೂಜೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಉಪ್ಪು ಸೇರ್ಸಾದಿನ ತುಂಡು ಶೂಂಟಿನ್ ಸೇರ್ಸಾದ್ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ದಿನ ನುಂಗಾದ್ ದೀವೊಡು. ಶೀತ ಆಂಡ ಬಂಜಿ ಉಬ್ಬೆರುನ, ಅಜೀರ್ಣ ಸಮಸ್ಯೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಈ ತುಂಡುನು ಅಗ್ಗಿದ್ ಅವೆತ್ತ ರಸ ನಿಂಗೊಡು.

8. ಶೀತ ಪ್ರಕೃತಿ/ವಾತ ಶರೀರದಕ್ಲೆಗ್ ಒಣಸ್‌ಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅರ್ದ ಚಮ್ಚ ಸೋಂಪು ಕಾಳ್‌ನ್ ಅಗ್ಗಿದ್ ತಿನೊಡು.

9. ರಾತ್ರೆ ಜೆಪ್ಪುನಗ ಮಕ್ಕ್ ತೆಮ್ಮ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಜೀರ್ದೆರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಅಗ್ಗಿದ್ ನಿಂಗ್‌ದ್ ನೀರ್ ಪರೊಡು.

10. ಬಾಯಿಡ್ ಪೋಕುಲ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ತಿನ ಪೆತ್ತದ ಪೇರ್‌ನ್ ಗಂಜಿಗ್ ಪಾಡ್ದ್ ಪೊಜೆಂಕ್‌ದ್ ಒಣಸ್ ಮಲ್ಪೊಡು.

11. ಬಾಯಿ ಪೊಕ್ಕೆಗ್ ಗುಡ್ಡೆಡ್ ತಿಕ್ಕುನ ಕೊಟ್ಟೆ ಮುಳ್ಳುದ ಕೆತ್ತೆದ ಕಷಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪರೊಡು.

12. ದಡ್ಡಲ್‌ದ ಮರತ ಕೆತ್ತೆದ ಗಂಜಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಉಂಡುಂಡ ಬಾಯಿದ ಪೊಕ್ಕೆ ಗುಣ ಆಪುಂಡು.

ಉಂದು ಪೂರಾ ನಿಚ್ಚ ಜೀವನೊಡು ಗಲಸುನ ಮರ್ದುಲು.

ಮರ್ದ್‌ದ ತಯಾರಿ ರೀತಿ

ದೇಹ ಪ್ರಕೃತಿಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಸ್ಥಳೀಯವಾದ್ ತಿಕ್ಕುನ ಸಂಪನ್ಮೂಲೊಲೆನ್ ಗಳಸೊಂದು ನಿಚ್ಚ ಗಲಸುನ ಮರ್ದ್‌ದ ಎಣ್ಣೆ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲಡ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬೇನೆದೆಣ್ಣೆ, ಮೂಂಕುಡು ನೆತ್ತೆರ್ ಜಪ್ಪುನ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ (ತರೆವಾಸಿ) ಈ ಎಣ್ಣೆನ್ ಗಲಸುವೆರ್. ಅವೆಟ್ಲಾ ಒಂಜಿ ಎಣ್ಣೆದ ತಯಾರಿ ಇಂಚ:

ಒಂರ್ಬ ಬಗೆತ ಇರೆಕುಲು, ಕಾಲಜೀರಿಗೆ, ತಾರೈದೆಣ್ಣೆ ಪಾಡ್ದ್ ಈ ಎಣ್ಣೆ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕಾಟ್ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಇರೆ, ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಇರೆ, ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆ ಇರೆ ಉಂದೆನ್ ಒಂಜೇ ಸಮೊಟು ದೀದ್, ಉಮಿಗುಳ್ಳದ ಇರೆ ಕೆಂಪು ಬದನೆದ ರಡ್ಡ್ ಇರೆ, ಒಂಜಿ ಇಟ್ಟೇವುದ ಇರೆ ಬೊಕ್ಕ ನಾಲೈನ್ ಎಲ್ಯ ಬಜ್ಜೆಯಿದ ಚೋಲಿ, ಬೊಕ್ಕ ಮಾತೆರ್ದ್‌ಲ ಎಚ್ಚ ಓಟೆಪುಲಿತ ಇರೆ ದೆತೊಂದು ಬೇತೆ

ಬೇತೆ ಗುದ್ದುದು ರಸ ದೆಪ್ಪೊಡು. ಈ ರಸತ್ತಾತೆ ಸುದ್ಧ ತಾರೈದೆಣ್ಣೆ ಸೇರ್ಸಾದ್ ಬಾಣಲೆಡ್ ಕೈಪೊಡು. ಎಣ್ಣೆನ್ ಜಾಪುನ ದುಂಬು ಕಾಲ ಜೀರಿಗೆ ಪೊಡಿನ್ ಪಾಡ್ದ್ ಜಾವೊಡು. ಬೆಚ್ಚ ಉಪ್ಪುನಗನೇ ಎಣ್ಣೆನ್ ಗಾಳಿತ್‌ದ್ ಚೌಲಿ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಬಾಟ್ಲಿಡ್ ಪಾಡ್ದ್ ದೀವೊಡು.

ಈ ರೀತಿದ ಮರ್ದ್‌ದ ಗುಣ ಇತ್ತಿನ ಎಣ್ಣೆಲೆನ್ ಇಲ್ಲದ ಉಪಯೋಗೊಗು ಗಲಸುವೆರ್. ಪಿದಯಿದ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಕೊರ್ನಗ ಒಂಜಿ ಪಾವೊಲಿ ಕಾಸ್ ದೆತೊಂದು ಈ ಎಣ್ಣೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅಂದ್‌ಂಡ ಮರ್ದ್‌ನ್ ಮಾರುನ ದಿಟ್ಟಿಡ್ ಮಲ್ಪುನವತ್ತ್ ಪನ್ಪುನ ನಂಬೊಲಿಗೆ ನೆತ್ತ ಪಿರವು ಉಂಡು.

ನಿಚ್ಚ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುನ ಕಷಾಯೊಲು

ಜನಪದೀಯ ವೈದ್ಯಜ್ಞಾನೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸೀಕ್‌ಲೆಗ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮುನೆದ ಕಷಾಯೊಲೆನ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ನಾಡ್ದ್ ದೀತೆರ್. ಇನಿತ ಕೆಲವು ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಸೀಕ್‌ಗ್ಲ ರಾಮಬಾಣವಾದ್ ಈ ಕಷಾಯೊಲು ಪರಿಣಾಮ ತೋಜಾದ್‌ಂಡ್, ಮರ್ದ್ ಅತ್ತಾಂದಿನ ಆರೋಗ್ಯೊಗುಲ ಎಡ್ಡೆ ಆದುಪ್ಪುನ, ನಿಚ್ಚ ಜೀವನೊಡು ಗಲಸುನ ಕಷಾಯೊಲು ಮಸ್ತ್ ಉಲ್ಲ. ಅವೆಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ:

ಶೀತ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿವಾರಣೆಗಾದ್, ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿ ಆವೆರೆಗಾದ್ ಮೆತ್ತೆ, ಜೀರ್ದೆರಿನ್ ಒಂಜೇ ಪ್ರಮಾಣೊಡು ಸೇರ್ಸಾದ್ ಓಮನ್ ಪಜ್ಜಿ ಪೊಡಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಎಡ್ಡೆಮುಂಚಿ ಪೊಡಿ ಸೇರ್ಸಾದ್, ಓಲೆಬೆಲ್ಲ ಪಾಡ್ದ್ ಕಷಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೇರ್ ಪಾಡ್ದ್ ಪರೊಡು.

ಮಿತ್ತ್‌ದ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲಮರ್ದುಲು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂದರ್ಭೊಗು ಅನುಗುಣವಾದ್ ಉಪಯೋಗ ಆಪುನವು. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರದೇಶೊಲೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ್ ಮರ್ದ್ ಗಲಸುನ ವಸ್ತುಲೆಗ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪುದರ್ ಉಪ್ಪು. ಎಚ್ಚಾದ್ ಇಲ್ಲದ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆಡ ಬರವು ಇಜ್ಜಂದಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ದಕ್ಲೆನ ಜನಪದೀಯ ವೈದ್ಯಜ್ಞಾನದ ಕೋಪೆನೇ ಉಂಡು. ಆಧುನಿಕ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಡ್ದಾತ್ರ ಮದೆಕ್ಕ್ ಸೇರ್ದಿನ, ಸೇರೊಂದುಪ್ಪುನ ಆ ಸಂಪೊತ್ತುನು ಬರ್ಪಿನ ತಲೆಮಾರ್‌ಗ್ ದಾಂಟಾವುನ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ, ತುರ್ತು ಉಂಡಾ ಪನ್‌ಂಡ ಪನ್ಪಾವಂದ್.

ಪೊಸ ವರ್ಷದ ಪಚ್ಚ ತೆಗ್‌ರ್

ದೇಜು ಪೆಜತ್ತಿಮಾರ್

ಪಸರೊಂದು ಪೋವಡ್
ಒಸರೊಂದು ಬರಡ್ ಲತ್ತ್ ಬಾರ್
ಬಿಸು ಪರ್ಬೊಡು ಸರ್ತಾವಡ್ ಬುಲೆಸಲೆ

ಇಸ ರಟ್ಟಡ್ ಕಡಪ ರಾಜ್ಯೊಗು
ಬೆಸರ್ದ ಉಸುಲು ಸಂಪಾವಡ್ ಅಮುರ್ತೊಡು
ಇಸರ ದೇವೆರ್ನ ಕೈ ನಿಕ್ಲೆ ತರೆಟ್ಟುಪ್ಪಡ್
ಪಸರೊಂದುಪ್ಪುನ ನಂದಿನಿನ ಅಪ್ಪೆ ತೆಲಿತೊಂದುಪ್ಪಡ್

ಅಣ್ಣನಕ್ಲೆ, ಅಕ್ಕನಕ್ಲೆ, ಪ್ರೀತಿ ಬಂಧನದ ಬಾಂಧವೆರೆ
ಕಣ್ಣ್ ಬುಲಾದ್ ತೂಲೆ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ
ಸುಣ್ಣಾದ್ ಪೋವೊಂದುಲ್ಲೆರ್ ಪೊಸ ಸೀಕ್ ಡ್
ಮಣ್ಣಾದ್ ಪೋಯೆರ್ ಕೆಲವೆರ್

ಅಸರ್ ಪತ್ತ್ ಗ ಇತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್
ಬೆಸರ್ದ ಬೆರಿ ಪೂಜಿಗ
ಕೆಸರ್‌ಡ್ ಬೆನ್ಪಿನ ಭೂಮಿ ಪುತ್ರೆರೆಗ್
ಬೆರಿಸಾಯ ಮಲ್ಪುಗ ಅರ್ತಿಡ್
ಬಿಸು ಪರ್ಬೊಗು ಪೊಸ ಅರ್ಥ ಕೊರ್ಕ

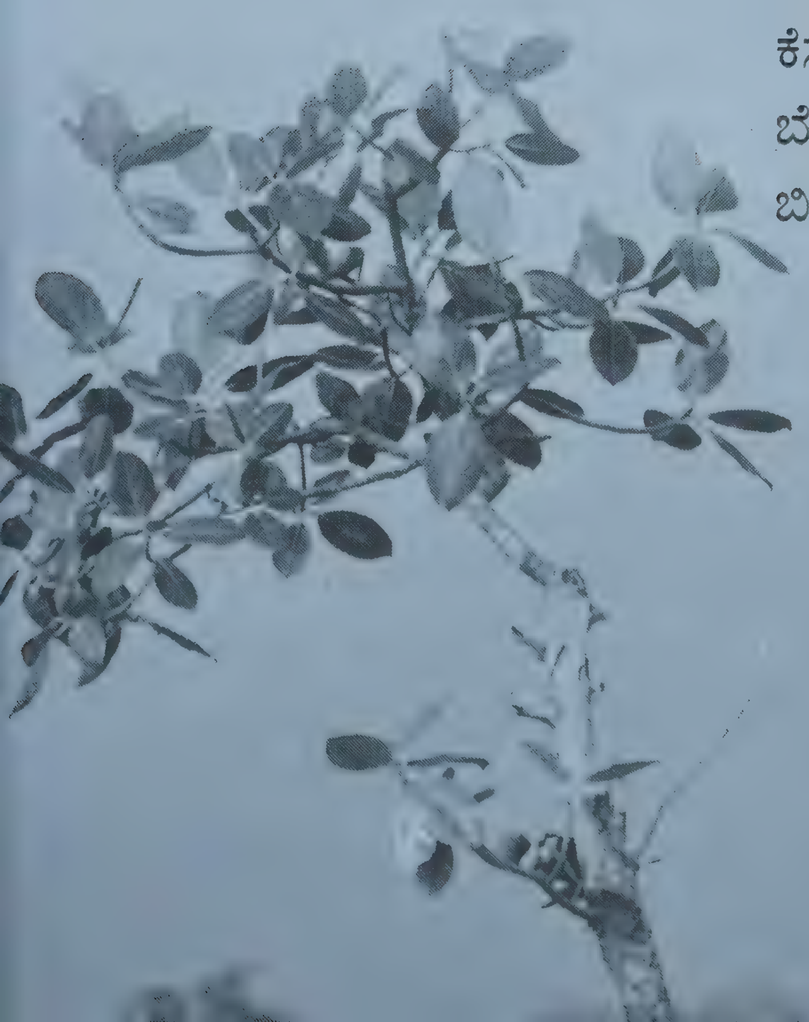

ಬಿರಿಯಾನಿ

ಮಲೆಯಾಳಂ : ಸಂತೋಷ್ ಎಚ್ಚಿಕಾನಂ
ತುಳುಕ್ಕು : ಚಂದ್ರಹಾಸ ಕಣಂತೂರು

ಗೋಪಾಲ್ ಯಾದವ್ ಚೇರ್ಕಳಡ್ ಕದಿರೇಶನೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಸ್ಸ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲುನಾತೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮೂಜಿ ಜನ ಬಂಗಾಳಿಲು. ಏತ್ ಬೀಸ ಗಿಡೆತ್‌ಂಡಲಾ ಪೊಯಿನಾಚಿಗ್ ಮುಟ್ಟೊಡಾಂಡ ಕಮ್ಮಿ ಪಂಡ ನನಲಾ ಇರ್ವ ನಿಮಿಷ ಬೋಡು. ಅತ್ ಪೊರ್ತು ಕಲಂದರ್ ಹಾಜಿಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತೆರ್‌ಗ.

ಆ ಕಾಲೊಡೇ ಮಂಜಿಡ್ ಕುಲ್ಲುದು ದುಬಾಯಿಗ್ ಪೋಯಿನಾರ್ ಈ ಕಲಂದರ್ ಹಾಜಿಲು. ಕರಿನ ಜನವರಿಗ್ ಎಣ್ಪತ್ತಾಜಿ ದಿಂಜಿಂಡ್. ಬದ್ಕ್‌ದೊರಿನ ನಾಲ್ ಬೊಡೆದಿಯಾಲ್ಲೆಡ್ ಕುಂಞಾಬಿಒನೊರ್ತಿನ್ ಮರತ್‌ನ ಬುಡುಂಡ ಹಾಜಿಲ್‌ನ ನೆಂಪು ಶಕ್ತಿಗ್ ವಾ ತೊಂದರೆಲಾ ಆತ್‌ಜಿ. ಕಲಂದರ್ ಹಾಜಿಲೆಗ್ ನಾಲ್ ದಾಯೆ ನಲ್ಪ ಬೊಡೆದಿಯಾಲ್ಲೆನ್ ಕಟ್ಟೊಂಡಲ ಸಾಂಕುನಾತ್ ತಾಕತ್ತುಂಡುಂದು ಇಡೀ ಊರುಗೇ ಗೊತ್ತುಂಡು.

ಹಾಜಿಲೆಗ್ ಅಮಿನಾಡ್ ಪುಟ್ಟುನಾರ್ ರುಕಿಯಾ. ರುಕಿಯಾನ ಮಗೆ ರಿಜ್ವಾನ್ ಅಮೇರಿಕಾಡ್ ಕಾರ್ಡಿಯಾಕ್ ಸರ್ಜನ್. ಅಯನ 'ನಿಖಾ' ಕರಿನ ವಾರ ಬೆಂಗಳೂರುಡು ನಡತಡ್.

ಊರ್‌ಡೊಂಜಿ ತಮ್ಮದೊಣಸ್ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಊರುದಕ್ಲೆಗ್ ಪೂರಾ ಬಿರಿಯಾನಿ ತಿನ್ಪವೊಡುಂದು ಅಜ್ಜಗೊಂಜಿ ಆಸೆ. ಎಣ್ಪತ್ತಾಜಿ ಬೇತೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಈ ಪ್ರಾಯೊಡು 'ಹಾಜತ್' ಕರಿಯಂದೆ 'ಮಯ್ಯತ್ತಾಂಡ' ನಮ್ಮ ಬದ್ಕಿಡೀ ಆ ಸಂಕಡ ನಮನ್ ತೂಚ್ಚೊಂದುಪ್ಪುಂಡುಂದು ಉಮ್ಮ ಪಂಡಿನೆಕ್ಕ್ ರಿಜ್ವಾನ್‌ಲ ಒತ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಇನಿ ಬಯ್ಯಗ್ ಆಜೆಡ್ದ್ ಒಂರ್ಬ ಮುಟ್ಟ ರಿಸೆಪ್ಷನ್.

ತೂಲೆ ಉಂದುವೇ ಕಲಂದರ್ ಹಾಜಿಲೆನ ಇಲ್ಲ್. ಉಂದು ಇಲ್ಲಾ.. ಮಲ್ಲ ಅರಂತಡೆನೇ!

ಲೇಸ್‌ಗ್‌ಂದ್ ಪಾಡ್‌ನ ದೊಂಪದ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ದ್ ಇಲ್ಲ ಬಾಕಿಲ್‌ಗ್ ಎತ್ತೊಡಾಂಡ ಸುಮಾರ್ ನಡಪೊಡು. ನಾಲ್ಯೆನ್ ಸಾರ ಜನೊಕ್ಲು ಸೇರುವ ಲೇಸ್. ಬೊಲ್ದು ಕುಂಟು ಪಾಡ್‌ನ ಕುರ್ಚಿಲು. ಪಿದಯಿ ಊರುಡ್ದು ತರ್ಪಯಿನ ಇಸೇಸ ಪೂಕುಲೆಡ್ದ್ ಸಿಂಗಾರ ಅಯಿನ ವೇದಿಕೆ. ಲೇಸ್ ಮುಗಿಂಡಲ ಜನೊಕ್ಲು ಈ ವೇದಿಕೆದ ಬಗೆಟ್ ಪಾತೆರುನೆನ್ ಬುಡಯೆರ್‌ಂದ್ ಬಡಾಯಿ ಕೊಚ್ಚೊಂದು, ಅಂಚಿಂಚಿ ತೋತೆ ಪಾಡೊಂದುಲ್ಲೆರ್ ಹಾಜಿಲೆನ ನಂಬೊಳಿಗೆದ ಅಂಚೆನೇ ಜಾಗೆದ ವೈವಾಟ್‌ಡ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆನೊಂದುಪ್ಪುನ ಅಸ್ಸೈನಾರ್ಚ. ದಾದನಾ ನೆನೆಪು ಆಯಿಲೆಕ್ಕ ನಡುಟೊರ ಉಂತುದು ಕಿಸೆಡ್ದ್ ಮೊಬೈಲ್

ದೆತ್ತದ್ ರಾಮಚಂದ್ರನ್‌ನ ನಂಬರ್ ಒತ್ತಿಯೆರ್. ಪೊಯಿನಾಚಿಡ್ ಆಂಗಡಿ ದೀದ್ ಬೇರ ಮಲ್ಪುನಾರ್ ಈ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಪೆರುಂಬಳ. ಸ್ಟೇಶನರಿ, ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ, ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸರ್ಬತ್, ಬೀಡ, ಬೀಡಿ ಸಿಕ್ರೇಟ್ ಇಂಚ ಮಾತಲ ತಿಕ್ಕುನ ಅಂಗಡಿ ಅವು. ಒಂಜಾತ್ ಜನೊಕ್ಲು ಸೇರುನ, ನೇಶನಲ್ ಹೈವೇದ ಈ ಜಂಕ್ಷನ್‌ಗ್ ಬರ್ಪುನ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಗುರ್ತದಾರ್ ಈ ರಾಮಚಂದ್ರನ್.

ತಿಂಗೊಲ್ದ ಪಂಡ್‌ದ ದುಡ್ಡು, ರಾತ್ರೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯೆರೆ ಟಾರ್ಚ್, ಪೋಸ್ಟ್ ಕವರುಲು, ಓಡೆ ಪೋಪುನು..? ಏಪ ಬರ್ಪುನು..? ಕೆಲವೊರ ಬೊಡೆದಿಡಲ ಪನಿಯೇರಾವಂದಿನ ಗುಟ್ಟುಲು ಇಂಚ ಅಂಚಿಂಚಿದ ಮಾಳಿಗೆಲೆನ್ ತುಂಬೊಂದಿನ 'ಟವರ್' ಈ ರಾಮಚಂದ್ರನ್. ಆರ್ ಅಸೈನಾರ್ಚ ಪೋನ್‌ಡ್ ಪಾತೆರುನಲ ಇಂಚಿಡ್ದ್ ಶುಕ್ರಿಯಾ ಬಸ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಜಂಕ್ಷನ್‌ಡ್ ಉಂತುನಲ ಸರಿ ಅಂಡ್.

ಬಸ್‌ಡ್ದ್ ಸುರುಕು ಜತ್ತಿನಾಯೆ ಕದಿರೇಶೆ. ಅಯನ ಪಿರವುಡೆ ಮೂಜಿ ಬಂಗಾಳಿಲು ಕಡೇಕ್ ಗೋಪಾಲ್ ಯಾದವೆ ಜತ್ತೆ.

ಮೂಜಿ ಬಂಗಾಳಿಲುಲಾ ಮಾರ್ಗ ಕಡತ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ 'ನಮಸ್ಕಾರ್' ಪಂಡೆರ್. ತೂಫಾನ್ ಸೇರದ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುರಿಂಚಿನ 'ಮಾವಾ'ದ ಮೂಜಿ ಕಟ್ಟ್‌ಲೆನ್ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಅಕುಲು ಏಪಲ್ದ ಲೆಕನೇ ಒಂಜೊಂಜಿ ಚಿಮಿಟಿ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಬಾಯಿಗ್ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಬಿರೆಲ್ದ ಕೊಡಿನ್ ಜೀನ್ಸ್‌ಗ್ ಒಚ್ಚಿಯೆರ್. ಅತಾನಗ ಪಿಕಪ್‌ಡ್ ಬತ್ತಿನ ಒರಿ ಬೊಡ್ಡೆ ಮೂವೆರೆನ್ಲ ಕುಲ್ಲವೊಂದು ಪೆರಿಯದಂಚಿ ಪೋಯೆ. ಒಂತೆ ಪೊರ್ತಾನಗ ಪ್ಲಂಬಿಂಗ್‌ದ ಬೇಲೆ ಉಂಡುಂದು ಕರಿನ ರಾತ್ರೆ ಫೋನ್ ಮಲ್ತ್ ಪಂಡಿನ ತೋಮಚ್ಚದ ಜೀಪು ಕದಿರೇಶನ ಎದುರುಂತಾದು ಹಾರ್ನ್ ಪಡೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯೆಲ ಪೋಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಗೋಪಾಲ್ ಯಾದವೆ ಒರಿಯೆ ಅಯೆ. ಅಯನ ಬೆರಿಕ್ ಬೂರೊಂದಿತ್ತ್‌ನ ಕಾಂಡೆದ ದೊಂಬು ಇತ್ತೆ ನಿದಾನೊಡು ಮಿತ್ತ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಕರಿನ ರಡ್ಡ್ ವರ್ಸಡ್ ಗೋಪಾಲ್ ಯಾದವೆ ಉಳಿಯತ್ತಡ್ಕಡ್ ಕದಿರೇಶನ ಬಾವೆ ಅಣ್ಣಾಮಲೆನೊಟ್ಟುಗೆ ಇತ್ತೆ. ಅವುಲು ಕೆಲಸ ಕಮ್ಮಿ ಅನಗ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಬುಡ್ದು ಬೇತೆ ದಾಲ ತೆರಿಯಂದ್‌ನ ಗೋಪಾಲ್ ಯಾದವಗ್ ನಿಜವಾದ್‌ಲ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಜಂದಿ ಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಕೆಲಸ ಇಜ್ಜಂದೆ ಕೆಲೆಂಜಿ ದೇರೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಅಣ್ಣಾಮಲೆ ಕದಿರೇಶನ ಇಸಯೊ ಪಂಡೆ. ಅಂಚ ಗೋಪಾಲ್ ಯಾದವೆ ಸೀದಾ ಚೇರ್ಕಳಗ್ ಬತ್ತೆ. ಕಾಂಞಂಗಾಡ್‌ದಂಚಿ ಪೋನಗ ವಿದ್ಯಾನಗರ ಕಡತ್ತ್‌ಂಡ ತಿಕ್ಕುನ ಎಲ್ಯ ಪೆಂಟೆನೇ ಚೇರ್ಕಳ, ಉಳಿಯತ್ತಡ್ಕದಂಚ ಮೂಲು ಕೆಲಸ ಇಜ್ಜಂದೆ ಕೆಲೆಂಜಿ ದೇರುನ ಗತಿ ಬರಂದ್‌ಂದ್ ಕದಿರೇಶೆಲ ಪಂಡೆ. ಕದಿರೇಶನ ಸಿಂಗಲ್ ರೂಂದ ಇಲ್ಲದ ಪಿರವು ಜಪ್ಪುಡು ಕಟ್ಟ್‌ನೆಟ್ಟ್ ಬೆಂಚಿಡ್ ಜೆಪ್ಪುನು ಮರಿಯಾಲ ಬರ್ಪುನೆಕ್ಕ ದುಂಬು ಬೇತೆ ಜಾಗೆ ತುವೊಡು. ರೂಮುಗು ನಾಲೈನ್ ಸಾರ ಬಾಡಿಗೆ ಕೇನುವೆರ್.

ಏರಾಂಡಲ ಬರ್ಪುನೆಕ್ಕ ದುಂಬು 'ಮೀಟಾ ಪಾನ್' ತಿನ್ಕಂದ್ ಅಂಗಡಿಗ್ ಪೋಯೆ.

ಅಂಗಡಿಗ್ ಪೋಯಿನಾಯಡ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಕೇಂಡೆರ್

"ಇದರ್ ನಯಾ ಹೈ ತುಂ"

"ಗಾ ಭಾಯಿ..."

"ಕಿದರ್ ಕಾ ಡೇ ತುಂ..?

"ಬಿಹಾರ"

"ಓ ಅಪ್ನಾ ಲಾಲೂಜಿ ಕಾ ದೇಶ್ ಹೋನಾ..."

ಗೋಪಾಲ್ ಯಾದವೆ ತೆಲಿತೆ. ಅಪಗ ಅಯಗ್ ತಿರ್ತ್‌ದ ಮೂಜಿ ಕೂಲಿಲು ಇಜ್ಜಿಂದ್ ರಾಮಚಂದ್ರನ್‌ಗ್ ಗೊತ್ತಾಂಡ್.

"ತುಂ ಕಿತ್‌ನಾ ಸಾಲ್ ಹೋಗಯಾ ಇದರ್..?"

"ಸಾತ್" ಗೋಪಾಲ್ ಯಾದವೆ ಮೀಟಾ ಪಾನ್ ಬಾಯಿಗ್ ಪಾತೊಂದು ಪಂಡೆ.

"ಅಭೀ ತುಂ ಮಲಯಾಳಿ ಸೀಕಾ..? ಅಯೆ ಪಾನ್‌ದ ರಸೊನು ನಿಂಗೊಂದು ಪಡಿಚ್ಚಿ.." ಪಂಡ್ದ್ ತರೆ ಅಡಯೆ.

"ಒಂಜಿ ಕೆಲಸ ಕೊರುಂಡ ಮಲ್ಪೊಲಿಯಾ?"

"ಮಲ್ಪುವೆ "ಕುಡ ತರೆ ಅಡಯೆ"

ಸುಣ್ಣದ ಬಿರೆಲ್ ಕುಂಟುಗು ಒಚ್ಚೊಂದ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಮೊಬೈಲ್ ದೆತ್ತೆರ್ ಅಸ್ಸೈನಾರ್ಚಗ್ ಪೋನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇಸಯೊ ಪಂಡೆರ್.

ಎಕಡ್ ಶುಕ್ರಿಯಾ ಬಸ್ ಬತ್ತ್‌ದುಂತುಪ್ಪುನಗ ಅಸ್ಸೈನಾರ್ಚ ಫೋನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೇಂಡಿನಿ ಕೆಲಸಗೊಂಜಿ ಜನ ತಿಕ್ಕುವಾಂದ್.

ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಡ್ ಅಸ್ಸೈನಾರ್ಚನ ಫೊರ್ಚುನರ್ ಕಾರ್ ಬತ್ತ್‌ದುಂತುಂಡು ಅಯಿಡ್ದ್ ಜತ್ತ್‌ನ ಆರ್ ಏಪಲದ ಅಭ್ಯಾಸದ ಲೆಕ್ಕನೇ ಕಿಸೆಕ್ಕ್ ಕೈ ಪಾಡ್ದ್ ತುಡೆತಿನ್ ಕಿಂಬೊರ್ಂದು ರಾಮಚಂದ್ರಸನ ಅಂಗಡಿಗ್ ಬತ್ತೆರ್, ಎನನ್ ತೂದು ತರೆ ತಗ್ಗದ್, ಬೆರಿ ಬಗ್ಗದ್ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಲ್ತಿನ ಈ ನಡು ಪ್ರಾಯದ ದಾಯನ್ ತೂದು ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಪಂಡಿನ ಕೆಲಸದಯೆ ಉಂಬೆನೇ ಆದುಪ್ಪೊಡುಂದು ತೆರಿಂಡ್.

"ಇನ್ರೂತ್ತೈವ ಕೊರ್ಪೆ.. ಅವಾ..?" ಗೋಪಾಲ್ ಯಾದವನ ಮೋನೆ ತೂವಂದೆ ಅಸ್ಸೈನಾರ್ಚ ಪಂಡೆರ್.

"ಸಾಬ್...ಮುನ್ನೂತ್ತೈವ ಕೊರ್ಲೆ ಸಾಬ್"

"ಮಲಯಾಳಿಲೆಗ್ ಅಜಿ ನೂದು, ತಮಿಳೆರೆಗ್ ಐನೂದು, ಬಂಗಾಳಿಲೆಗ್ ಮುನ್ನೂತ್ತೈವ, ಬಿಹಾರಿಲೆಗ್ ಇನ್ರೂತ್ತೈವ ಉಂದು ಮುಲ್ತ ರೇಟ್ ನಾಲ್ಯೆನ್ ಗಂಟೆದ ಕೆಲಸ ಆತೆ. ಗಂಟೆಗ್ ಐವ ರೂಪಾಯಿಡ್ದ್ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊರಿಯೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಬರ್ಪನಾ ಇಜ್ಜಾ ಪನ್... "ಅಸ್ಸೈನಾರ್ಚ ಒಂಜಿ ದಮ್ಮು ವಿಲ್ಸ್ ಬೈತೆರ್.

'ಅತ್ತ ಅಸ್ಸೈನಾರ್ಚ ಅಂಚಾಂಡ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ಲೇಸ್‌ಂದ್ ಅಂಡ್' ಬಿರಿಯಾನಿಗ್ ದುಬಾಯಿ, ಅಬುದಾಬಿಡ್ದ್ ಪೂರಾ ಜನ ಬೈದೆರ್‌ಗೆ... ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಕೇಂಡೆರ್.

"ಬಜೀ ಬಿರಿಯಾನಿ ಅತ್ತ..." ಕುಳಿ ಮಂದಿ'ಲಾ ಉಂಡು ಮಾರಾಯ, ಉಂದು

ಮುಲ್ತ ಲೋಕಲ್ ಇಜ್ಜಾನಕ್ಲೆನ ಮದ್ಮೆಗ್ ತಿಕ್ಕುನ ಲಾಯಿಲೋಟು ಬಿರಿಯಾನಿ ಅತ್ತ್. ನಂಬರ್ ಒಂಜಿ ಬಾಸ್ಮತಿ ಅರಿತ ಬಿರಿಯಾನಿ. ಪಂಜಾಬ್‌ಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಲೋಡು ಜಪುಡಾದ.

ಒಂಜಿ ಲೋಡಾ...! "ರಾಮಚಂದ್ರನ್‌ಗ್ ನಂಬೆರೆ ಅಯಿಜಿ". ಕೋಡೆ ಬಯ್ಯಡ್ ಲಾರಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಇಲ್ಲದೆದುರು ಉಂತುನಗ, ರಾಮಚಂದ್ರ ಈ ಪಂಡ್‌ಂಡ ನಂಬಯ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಅರಳಿಲೆಕ್ಕ ಊರಿಡೀ ಪರಿಮಳ. ಅವು ಇತ್ತೆಲಾ ಎನ್ನ ಮೂಂಕುಡ್ದು ಪೋತುಂಡ್. ಅವು ಬಾಸ್ಮತಿ ಮಾರಾಯ..

ನೂದು ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೇಂಡೆಡಲ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಪೋನಗ ಅಸ್ಸೈನಾರ್ಚನ ಪೋರ್ಚುನಾರ್ ಕಾರ್‌ದ ಪಿರವುದ ಸೀಟ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲುದಿತ್ತೆ ಗೋಪಾಲ್ ಯಾದವೆ.

ಪಳ್ಳಿಕೆರೆ ಚಡವು ಕರಿಬೊಕ್ಕ. ಅಸ್ಸೈನಾರ್ಚ ಅಯಡ ಪಾತೆರಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್.

"ಗೋಪಾಲ ಬಿಹಾರಡ್ ಓಲು..?

"ಲಾಲ್ ಮಾತಿಯ... ಅಯೆ ಪಂಡೆ.

"ಅವುಲು ಎಂಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ..?

"ಕಲ್ಲಿದ್ದಲುದ"

ಲಾಲ್ ಮಾತಿಯಾದ ರಾಜ್‌ಮಹಲ್ ಕೋಲ್ ಮೈನಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿದ ಬಗ್ಗೆ ಗೋಪಾಲ ಯಾದವೆ ಪಂಡೆ. ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಉಂತುದು ಕಂಪೆನಿ ಪೋದಿತ್ತ್‌ಂಡಲ ಅವುಲು ರಡ್ಡನೇ ದರ್ಜೆದ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಬೋಡಿತ್ತ್‌ಸಾತ್ ಇತ್ತಂಡ್. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನೀಶೇಧ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ ಜನೊಕ್ಲು ಅವೆನ್ ಗೆನ್ಪಂದೆ, ಅವುಲು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗರ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಯಿಟ್ ಎಚ್ಚ ಪೊಂಜೊವುಲೇ. ಅವುಲೇ ಗೋಪಾಲ್ ಯಾದವೆ ಮಾತಂಗಿನ್ ತೂಯಿನಿ.

"ಲಾಲ್ ಮಾತಿಯಾಡ್ದ್ ಇನ್ರೂತ್ತೈವ ಕಿಲೋ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ದಿಂಜವೊಂದು ಗುಡ್ಡ ಮುಟ್ಟ ನಲ್ಪ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಸೈಕಲ್‌ನ್ ನೂಕೊಂದು ಬರೊಡು. ಕೆಲವೊರ ಈ ನಡಪಾಡ ಬೊಕ್ಕಲ ಇರ್ವ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಎಚ್ಚಾಪುಂಡು. ಬಾಂಗ ಮುಟ್ಟ ದಿನೊಕ್ಕು ಪತ್ತ್ ರೂಪಾಯಿ ತಿಕ್ಕುಂಡು"

"ಪಡಚ್ಚೋನೆ... ಪತ್ತ್ ರೂಪಾಯಿಯಾ..? "ಅಸ್ಸೈನಾರ್ಚನ ಕೈ ತರೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಪೋಂಡು"

"ನೂತ್ತೈವ ತಿಕ್ಕುಂಡು.." ಗೋಪಾಲ ಯಾದವೆ ಪನೊಂದಿತ್ತೆ.

"ಆ್ಯಟ್ ಪೋಲೀಸ್‌ದಕ್ಲೆಗ್ ಕೈ ಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ಪೆರೆ, ಗೂಂಡನಕ್ಲೆನ ಮಾಮೂಲು, ಸೈಕಲ್ ಟ್ಯೂಬ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಾಲ್ ಬೇರಿಂಗ್ ಕೆಲಸ.. ಪೂರಾ ಕರಿತ್‌ದ್ ಒರಿವುನು ಪತ್ತೇ..."

"ಅಂಚಾಂಡ ಈ ಎನಡ ನೂದು ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೇನೊಂದುಲ್ಲತ್ತ ?

ಅಸ್ಸೈನಾರ್ಚ ಕೋಪೊಡು ಅಯನ ಮೋನೆ ತೂಯೆರ್.

"ಈ ಊರು ಬುಡ್ದು ಏತ್ ವರ್ಸ ಅಂಡ್ ಮಾರಾಯಾ..?

"ಪಂದ್ರಾ ಸಾಲ್"

"ಪದಿನೈನ್ ವರ್ಸ...ಪಂಡ ಅಪಗ ಪತ್ತ್ ಇತ್ತ್ನ ಇತ್ತೆ ನೂದು ಅವು ಮೂಲು ಇನ್ರೂತ್ತೈವ ಕೊರುಂಡಲ ಯಾವುಜಿ ಪನ್ಪತ್ತ. ಎಡ್ಡೆ ಜನ ಈ.

ಕಾರ್ ಬುಡೊಂದು ಅಸೈನಾರ್ಚ ಅರೆನಾತಿಗೆ ಮುನ್ಕೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ತನ್ನ ಕಸ್ಬೊನು ಪೂರಾ ಉಂಬ್ಯಡ ಪನೊಡುಂದಿಜ್ಜಂಡ್ಂದ್ ಗೋಪಾಲ್ ಯಾದವಗಾಂಡ್. ಗೋದ್ದಡ್ದ್ ಸೈಕಲ್ ದೊಂಕೊಂದು ನಡುರಾತ್ರೆಡ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಬನ್ನಗ ಬಡವುಗು ಮಣ್ಣ್ ತಿಂದ್‌ದ್ ಜೆಪ್ಪುನ.. ಲತ್ತನೆದ ಬೂರುದ ಲೆಕ್ಕಂತಿ ಕೆಕ್ಕಿಲ್ದ ಮಲ್ಲ ಬಂಜಿದ ಮಗಳ್ ಅಸೈನಾರ್‌ಗ್ ಇಜ್ಜತ್ತ. ಇತ್ತ್‌ದುಂಡ ಅ ಬಂಜಿ ಗೊತ್ತಾತು. ನಮ ಕುಡೊರಿಯಡ ನಮ್ಮ ಬೇನೆನ್ ಪನೊಡಾಂಡ, ಕೇನು ನಯೆಲ ಅತೇ ಅತ್ತ್‌ಂಡಲ ಇಂತೆ ಅಂಡಲ ಅ ಬಂಜಿದ, ಬೇನೆದ ಅನುಭವ ಇತ್ತ್ ನಾಯೆನೇ ಅದುಪ್ಪೊಡು. ಅಂಚಿನಕ್ಕಲೆಡತ್ತ್‌ಂದೆ ಬೇತೆ ಏರೆಡಲ ಪನಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ.

ಪಂಡಡ ನಮ ತಪ್ಪುಗಾರೆರಾಪ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಅಕ್ಲೆದುರು ನಮ ಜೋಕರ್‌ನಕುಲು ಅಪ. ಉಂದು ಏಪನೋ ಕಲ್ತ್‌ನ ಪಾಟೋಲು ಕೈ ಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ಪುನಗ ಏತ್ ಸರ್ತಿ ಪೊಲೀಸ್‌ದಕ್ಲೆನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಬೂರುದುಜ.. ಅಕುಲು ಪರಿತ ಲೆಕ್ಕ ದೊಂಕುದು ಗಿಡತ್‌ನತ್ತ್‌ಂದೆ ಒರಾಂಡಲ ವಸೂಲು ಮಲ್ಪುನೆನ್ ಬುಡ್ತೆರಾ...

ಆತಾನಗ ಗಾಡಿ ಕಲಂದರ್ ಹಾಜಿಲೆನ ಇಲ್ಲದೆದುರು ಬತ್ತ್‌ದುಂತುಂಡು ಗಾಳಿಡ್ ಬಾಸ್ಮತಿನ ಕಮ್ಮೆನ. ಲಲ್ ಮಾತಿಯಾಡ್ ಶುಕೂರ್ ಮಿಯಾನ ಅಂಗಡಿಡ್ ಮಾತಂಗಿ ಸುರೂತ ಸರ್ತಿ ಬಾಸ್ಮತಿ ಅರಿನ್ ತೋಜಿಪದಿತ್ತಲ್. ಅಪಗ ಅಲೆಗ್ ಅಜಿ ತಿಂಗೊಲು. ಗೋಣಿಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿ ಅರಿ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಮೂಂಕುದ ಕೈತಲ್ ಪತ್ತ್‌ನಾಳ್, ಅ ಕಮ್ಮೆನಗ್ ನಿದಾನೊಗು ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿಯಲ್.

ಅಂಡ ಅಯೆ ಅಲೆನ ಆಸೆಗ್ ಚಾಳಿ ನೀರ್ ಮಯಿತ್‌ಜೆ. ಐವಗ್ರಾಂ ತೂಕುದು ಕೊರ್ಲೆಂದ್ ಶುಕೂರ್ ಮಿಯಾಡ ಕೇಂಡೆ. ಇಲ್ಲಗೆತ್ತ್‌ನೇಟ ಅಲ್ ಆ ಅರಿನ್ ಅಗಿಯೊಂದಿತ್ತಲ್. ಅರಿತ ಬಂದ ಪೆತ್ತದ ಪೇರ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ಅಲೆನ ದುಡಿಕುಲೆ ಇಡೆಡ್ಡೆ ಅರಿಯೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಒರೆಸೆರೆ ಬುಡಂದೆ ಕಂಜಿದ ಲೆಕ್ಕ ಅಲೆನ ಮೋನೆನೇ ತೂವೊಂದು ಉಂತಿಯೆ ಗೋಪಾಲೆ.

ಗೋಪಾಲ ಯಾದವನ ಬೆರಿಕ್ ಏರಾ ಬೊಟ್ಟಿಯೆರ್. ತೂನಗ ಒರಿ ಅಣ್ ಮಗೆ. ಪತ್ತಿರ್ವ ವರ್ಸ ಪ್ರಾಯ ಆದುಪ್ಪು. ಅಯೆ ಎದುರುಂತು ದುಪ್ಪುನಗ ಕಾರ ಮುದೆಲ್‌ಡ್ ಸೆಂಟ್‌ದ ಕುಪ್ಪಿ ಬೂರ್ದುರ್ಜ ಪೊಡಿಯಾಯಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್ ಗೋಪಾಲ ಯಾದವಗ್.

“ಅರೇ ಭಾಯಿ.. ತುಂ ಮೇರಾ ಸಾತ್ ಅವೊ..”

ಕೈಟಿತ್ತಿನ ಕೊಟ್ಟು ಪಿಕ್ಕಾಸೆಲ್‌ನ್ ಗೋಪಾಲ ಯಾದವನ ಕೈಕ್ ಕೊರ್ದುರ್ಜ ಕಾರ್‌ದ ಕನ್ನಡಿಡ್ ಮೋನೆ ತೂವೊಂಡೆ. ವಿಚಿತ್ರವಾದ್ ಮಿತ್ತ್ ಬರ್ಜೊಂದಿನ ತನ್ನ ಕ್ರೋಪುನು ತೂದು ಕಿಟ್ ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆ ತೆಲಿತೆ.

ಕಲಂದರ್ ಹಾಜಿಲೆನ ಮೂಜಿನೆ ಬುಡೆದಿ ಫಾತಿಮಾಗ್ ಪುಟ್ಟ್‌ನ ಮಗೆ ಸಿನಾನ್ ದುಂಬು ಪೋಯೆ ಕಾರ್‌ಲೆನ್ ಉಂತಯೆರೆ ಸುಲಭ ಅವುಲೆಕ್ಕ ಆ ಜಾಗೆನ್ ಸಮತಟ್ಟ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್.

ಒಂತೆ ದೂರ ಪೋದು ತಾರೆ ತೋಟೊಡು ಪಂತಿ ಬುಳೆಯಿನ ಜಾಗೆನ್

ತೋಜಾದ್ ಸಿನಾನ್ ಪಂಡೆ.

"ಮೂಲು ಅವು... ಮೂಲೇ ಗರ್ಪುಲೆ ಭಾಯಿ"

ತನನ್ ಗುಂಡಿ ತೋಡುನ ಕೆಲಸೊಗು ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ನೀಂದ್ ಅಪಗನೇ ಗೋಪಾಲಗ್ ಗೊತ್ತಾಯಿನಿ.

"ಗುಂಡಿ"

"ಭಾಯಿನಾತ್ ಗುಂಡಿ ಯಾವು" ಸಿನಾನ್ ಅಯನ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರೇಯಸಿಲೆಡ್ ಒರ್ತಿಗ್ ವ್ಯಾಟ್ಸಪ್ ಮೆಸೇಜ್ ಕಡಪುಡೊಂದು ಪಂಡೆ.

"ಅಗೆಲ..?

"ಭಾಯಿನಾತ್ ಅಗೆಲ ಯಾವು"

ಗೋಪಾಲ್ ಪಿಕ್ಕಾಸ್‌ದ ಕೊಡಿಡ್ಡ್ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ನಿಧಾನೊಡು ಗೀರಿಯೆ.. ಅರೆಗಲ ಸುರುವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡಲ ದೊಂಬು ನೆಲಕ್ಕ ಅಡ್ಡ ತಲ್ತ್‌ನ ತಾರೆದ ಮಡಲ್‌ಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಯೆ. ಮಣ್ಣ್‌ದ ಲಕ್ಷಣ ತೂನಗ ಒಂಜಾಳ್ ಗುಂಡಿ ತೋಡುನಗ ಬಯ್ಯ ಅವು. ಅಯೆ ಗರ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ಅೃತ ಇಡೆಟ್ ಅಯನ ಬಗ್ಗೆ ಇಚಾರ್ನೆ ಮಲ್ತ್‌ನ ಆರ್ ದೂಗಲ್‌ದ ಬೆರಿ ಪತೊಂದು ಸೀದಾ ಲಾಲ್ ಮಾತಿಯಾಗ್ ಪೋಯಿನವು ಗೋಪಾಲಗ್ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ.

"ಬಿಹಾರಡ್ ಲಾಲ್ ಮಾತಿಯಾ ಪನ್ಪುನ ಊರೇ ಇಜ್ಜತ್ತ ಭಾಯಿ.."

ಸಿನಾನ್ ಪಂಡೆ

ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ತಾರ್‌ದಿತ್ತ್‌ನ ಪಿಕ್ಕಾಸ್‌ನ್ ದೆಪ್ಪುಂದೆ ಗೋಪಾಲ್ ಯಾದವೆ ಸಿನಾನ್‌ನ ಮೋನೆ ತೂಯೆ.

"ಲಾಲ್ ಮಾತಿಯಾ ಬಿಹಾರ ದುಂಡು..ಏ ಮೇರಾ ಗಾಂವ್..."

"ತುಂ ಜೋಕ್ ಮತ್ ಭೋಲಾ ಭಾಯಿ. ಅವು ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಡುಪ್ಪುನು. ಮೂಲು ತೂಲೆ" ಪುನತ ಮೋನೆಡ್ದ್ ಬೊಲ್ದು ಕುಂಟು ಜಾರಯಿಲೆಕ್ಕ ಮೊಬೈಲ್ ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ಡ್ ಇಹಾರಡ್ಗ್ ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಪೋದು ಬೂರ್ನ ಲಾಲ್ ಮಾತಿಯಾನ್ ಗೋಪಾಲಗ್ ತೋಜಯೆ.

'ಎನ ಲೆಕ್ಕನೇ ಎನ್ನ ಊರುಲ ಬಿಹಾರನ್ ಬುಡ್ತುಂಡು.. ' ಗೋಪಾಲೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಎನ್ನಿಯೆ. ಅಯೆ ನಿದಾನೊಡು ಶ್ವಾಸೊನು ಉಲಯಿ ಒಯಿತೊಂಡೆ. ಅತೇ ನಿಧನೊಡು ಪಿದಯಿ ಬುಡಿಯೆ. ತನ್ನ ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿದಕ್ಲು ಸೈತೆರ್‌ಂಡ ಅಯೆ ಅಂಚೆನೇ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ.

ಗೋಪಾಲ ಯಾದವೆ ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ತಾರ್‌ದಿತ್ತ್‌ನ ಪಿಕ್ಕಾಸ್‌ನ್ ದೆರ್ತ ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ಬತ್ತನ ಪಜ್ಜಿ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಗಿಟ್ಟೆಡ್ ಬಹಾರನ್ ನೆನೆತೊಂಡೆ. ಕೋಪೊಡು ಪಿಕ್ಕಾಸ್‌ದ ಕಡೆಡ್ದ್ ಬೇರ್‌ದ ಒಂಜಿ ಪೆಟ್ಟ್ ಅ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಗಿಟ್ಟೆಗ್ ಪಾಡಿಯೆ.. ತಲೆಬುರ್ಡೆದ ಲೆಕ್ಕ ಅವು ರಡ್ಡ್ ತುಂಡಾಂಡ್. ಒಂಜಿ ಬಿಹಾರ.. ಕುಡೊಂಜಿ ಜಾರ್ಖಂಡ್..!

"ಇಂದೆಟ್ಟ್ ಯಾನ್ ಓಲುಲ್ಲೆ..? ಅಯನಾತಿಗೇ ಅಯೆ ಕೇನೊಂಡೆ ಬೊಕ್ಕ ದಾಲ ನೆಂಪಿಜ್ಜಿ.. ಅಕುಲು ಪೂರಾ ಸಾಲ್ ಸಾಲಾದ್ ಯಾತ್ರೆಗ್ ಪಿದಾಡ್ಡೆರೆ. ಯಾದವೆರ್,

ಕೋಯೇರಿಲು, ಸಂತಾಲೆರ್...

ಪೆಡ್ಲ್ ತುಂಡಾಯಿದ ಸೈಕಲ್‌ದ ಬಾರ್‌ದ ಮಿತ್ತ್‌ಲ ಇರ್ನೂತ್ತೈವ ಕಿಲೋ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು. ಬಂಜಿದ ಬಂಡೆಕಲ್ಲ್‌ದ ಚಡವುದ ಸಾದಿಡೆಲ್ಲೆರ್ ಶ್ವಾಸ ಮಿತ್ತ್ ತಿರ್ತ್.. ಗಾಳಿ ದಿಂಜಿನ ಶ್ವಾಸ ಕೋಶೊಲು ತಿಗಲೆದ ಗೂಡುನು ಪೊಡಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಿದಯಿ ಬರ್ಪುಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಕಾಂಡೆಕಾಯಿ ಕಜಿಪು ಪಾಡ್ದ್ ಬೆಯಿಪಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಕೈಲ್ ಗಂಜಿ ಮಾತ್ರ ಗೋಪಾಲ ಬಂಜಿಗ್ ಪೋತುಂಡು.

ತರೆ ತಿರ್ಗೊಂದುಂಡು.. ಎದುರು ಪೋವೊಂದಿತ್ತ್‌ನ ಮನ್ಜಿ ಒರ ಕುಂಬರಿಯೆ. 'ದಾನೆ ಆಂಡ್ ಕೇನುನೆತ್ತ ಉಲಯಿ, ಕಟ್ಟ ಗಿದ್‌ರ್‌ನ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗೋಣಿದೊಟ್ಟಿಗೆ ಗುಡ್ಡೆದ ಬರಿಟಿತ್ತ್‌ನ ಮಾಮಲ್ಲ ಗುಂಡಿಗ್ ಜಾರ್ದ್ ಬೂರಿಯೆ.

ಸುತ್ತಲ ಕತ್ತಲೆ. ಪೊರ್ತು ಏತಾಂಡ ದಾನ್ನ..? ಗರ್ತ್‌ನ ಗುಂಡಿನ್ ತೂನಗ ಗೋಪಾಲಗೇ ಅಚಿರ ಅಂಡ್. ಒಂಜಾಳ್ ಉಂಡಿ... ಒಂಜಾಳ್ ಅಗೆಲ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್‌ಡ್ದ್ ಕಾರುಲು ಪೋಪುನ ಸೊರ. ಲೇಸ್ ಮುಗಿಯೋದು ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ಗೌಜಿ, ಗಲಾಟೆ ಒವುಲ ಕೇನುಜಿ. ಅಯೆ ಗುಂಡಿದ ಅ ಪಜ್ಜಿ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಬೂರೊಂದೆ. ಗಾಳಿದೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬೊಂದಿತ್ತ್‌ನ ತಾರೆದ ಒಲಿತ ಇಡೆಡ್ದ್ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಬೊಲ್ಪು ಒಂಜಿ ಚೂರು ಗುಂಡಗ್ ಬೂರುಂಡು.

ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಿನಾನ್‌ಲ.. ಮಣ್ಣ್‌ದ ರಾಸಿಗ್ ಕಾರ್ ದೀದ್ ಗುಂಡಿಗ್ ನಿಲ್ಕಿಯೆ. ಅಯೆ ಕೇಂಡೆ..

ಹೋಗಯಾ..?

"ಹಾ..ಜೀ..."

ಗೋಪಾಲ ಯಾದವೆ ಲಕ್ಯೆ ಸಿನಾನ್ ಕೈ ಕೊರ್ದು ಅಯನ್ ಮಿತ್ತ್ ಒಯಿತ್. ಅತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಒಲಿತ್ತೆರಾ ಮೂಜಿ ನಾಲ್ ಜನ.. ಮಲ್ಲ ಕಟಾರೊನು ತುಂಬೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅ ಗುಂಡಿಗೆ ಕಂಕನೆ ಪಾಡಿಯೆರ್ ಮಾಸದ ತುಂಡುದೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಿರಿಯಾನಿ ರಾಸಿ ರಾಸಿ ಗುಂಡಿಗ್ ಬೂರ್ನಗ ಗೋಪಾಲನ ತಿಗಲೆದ ಎಡ್ಪಾಟ ಜೋರಾಂಡ್. ತರೆ ದೆರ್ತ್ ತೂಂಡ ಕುಡೊಂಜಿ ಕಟಾರ ಬರೊಂದುಂಡು ಅಯಿತ ಪಿರವುಡ್ದು ಏತ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಲೆಕ್ಕ ದೀತ್‌ಜೆ, ಕಡೇತ ನನಲಾ 'ದಂ' ದೆಪ್ಪಂದಿನ ಮಲ್ಲಕರ ಬತ್ತಂಡ್. ಮಡೆಟ್ಟ್ ಹಿಂಡಿ ದಿಂಜಿಂಡ್.

"ಸೈದಲ್"

"ಸೈದಲಾ..?" ತಿಗಲೆ ಪುಡವುನಂಚಿನ ಜವಾಬು ಅಯಗ್ ಅತ್ತ್‌ಂದಾಂಕಲ ಅಣಿನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ನಾಟ್‌ಂಡ್.

"ಎಂಚ..." ಅಯೆ ಕೆಂಡೆ.

"ಬಡವುಡು...!"

ಗೋಪಾಲೆ ಕುಡೊಂಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಣ್ಣ್ ಬಾಸ್ಮತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಪಾಡಿಯೆ ಬೊಕ್ಕ ನಿದಾನೊಡು ಶ್ವಾಸಉಲಯಿಒಯಿತೊಂಡೆ. ಅತೇ ನಿಧಾನೊಡು ಪಿದಯಿ ಬುಡಿಯೆ.

ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡಪಾಯಿ ಕಜ್ಜೊಲು

"ಒಡಲ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಬೆಳಗಿಸಿದ ದೀಪ ಜಗತ್ತಿನ ಮಂಥತೆ ಓಡಿಸಲಿ"
– ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ರಾಯಿನ ದಯಾನಂದ ಜಿ.ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್ ಮೇರ್ "ದೀಪಗಳ ಹಬ್ಬ ದೀಪಾವಳಿ", ಉಂದು ಕೃಷಿ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆನ್ ನೆನಪು ಮಲ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ, ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ಪರ್ಬ, ಸುರುಕ್ ನಮ ನಮ್ಮ 'ಒಡಲ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಬೆಳಗಿಸಿದ ದೀಪ ಜಗತ್ತಿನ ಮಂಥತೆ ಓಡಿಸಲಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ದೀಪಾವಳಿ ಪರ್ಬದ ಆಚರಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಐತ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತೆರಿಯೆರ್.

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ವತಿರ್ದ್ ಕಲಾ ಸವ್ಯಸಾಚಿ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಸಿ.ಕೆ. ಮೆರ್ನ ಸಂಯೋಜನೆಡ್ ದೀಪಾವಳಿ ಪರ್ಬದ ಸಲುವಾದ್ ವಿಶೇಷ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ತಾಳಮದ್ದಳೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತುಳುಭವನದ ಸಿರಿಚಾವಡಿಡ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ವರ್ಷ ಸೌಂಡ್ಸ್ ನೆತ್ತ ಮಾಲಕೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಶೇಖರ್ ಮೇರ್ ಬೊಲ್ಪು ಪೊತ್ತಾದ್ ಲೇಸ್‌ನ್ ಉದೀಪನ ಮಲ್ತೆರ್.

ಬೊಕ್ಕ "ಬೀಷ್ಮನಗೆಲ್ಪು" ಪನ್ಪಿನ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ತಾಳಮದ್ದಲೆ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆಟ್ ಭಾಗವತೆರಾದ್ ದಯಾನಂದ ಕೋಡಿಕಲ್, ಚೆಂಡೆಡ್ ಅನಿರುಧ್ ಭಟ್, ಮದ್ದಳೆಡ್ ವಿಘ್ನೇಶ್,ಚಕ್ರತಾಳಡ್ ಗಣೇಶ್, ಅರ್ಥದಾರಿಲು ಆದ್ ಪ್ರಜ್ವಲ್‌ಕುಮಾರ್ ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ದಯಾನಂದ ಜಿ.ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್, ಕಲಾ ಸವ್ಯಸಾಚಿ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಸಿ.ಕೆ. ಪಾಲ್ ಪಡೆದಿತ್ತೆರ್.

ತುಳುನಾಡ ತುತ್ತೈತ ಜೋಕುಲೆನ ಭಾವಚಿತ್ರ ಪಂಥಡ್ ಗೆಂದಿನಕ್ಲೆಗ್ ಇನಾಮ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಲೇಸ್

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ವತಿರ್ದ್ ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಕುಡ್ಲ ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ, ರೋಟರಿ ಕ್ಲಬ್ ಮುಲ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿನ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಮ್ಮಣ್ಯ ಮಹಾಗಣಪತಿ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್(ರಿ) ತೋಕೂರು,ಹಳೆಯಂಗಡಿ ಮೊಕಲ್ನ ಸಹಕಾರೊಡು ದಕ್ಷಿನ ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆದ ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ಜೊಕುಲ್ನ ದಿನಾಚರಣೆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಆಯೋಜಿಸಾಯಿನ "ತುಳುನಾಡ ತುತ್ತೈತ ಜೋಕುಲೆನ ಭಾವಚಿತ್ರ ಪಂಥ"ದ ಸಮಾರೋಪದ ಲೇಸ್ ದಿನೊ: 21/11/2020 ಆನಿ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಿರಿಚಾವಡಿಡ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಬಯ್ಯ 3.30ಗ್ ನಡತಿನ ಈ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ ಜಿ. ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್ ಮೇರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸೊನಿಯೆರ್.

ರೋಟರಿದ ಜಿಲ್ಲೆದ ಗವರ್ನರ್ ರೊ.ರಂಗನಾಥ್ ಭಟ್, ರೋಟರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ವಲಯ-1ತ ಸಹಾಯಕ ಗವರ್ನರ್ ರೊ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಕಳ್ಳಿಗೆ, ಲಯನ್ ಸೇಸಾನಿ ರೊ. ಎಮ್.ನಾರಾಯಣ್, ಮೂಲ್ಕಿ ರೋಟರಿ ಕ್ಲಬ್‌ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ರೊ.ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಕುಡ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆದ ಸಂಪಾದಕೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್.ಬಂಡಿಮಾರ್, ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಮ್ಮಣ್ಯ ಮಹಾಗಣಪತಿ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್(ರಿ) ತೋಕೂರು, ಹಳೆಯಂಗಡಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ್ ದೇವಾಡಿಗ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೆರ್. ಶ್ರೀಮತಿ ನೀಮಾ ಹಳೆಯಂಗಡಿ, ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯೆ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಿ.ರೈ, ಯಶೋಧರ ಕೋಟ್ಯಾನ್, ಬೊಕ್ಕ ಭಾಗ್ಯವಾನ್ ಸನಿಲ್ ಮುಲ್ಕಿ ಪಂಥದ ತೀರ್ಪುಗಾರೆರಾದ್ ಸಹಕಾರ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಹಳೆಯಂಗಡಿ, ತೋಕೂರ್‌ದ ಶ್ರೀಮತಿ ರಶ್ಮಿತಾ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಹಿಮಕರ ಮೊಕ್ಲೆನ ಮಗೆ ಲತೀಶ್ ಎಚ್.ಕುಮಾರ್ ಮೇರ್ ಸುರುತ ಇನಾಮು, ಕುಡ್ಲ ಕುಳಾಯಿದ ಶ್ರೀಮತಿ ದಿಶಾ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ರಸಾದ್ ಮೊಕಲ್ನ ಮಗಲ್ ಯುಕ್ತಿ ಎಸ್.ಪ್ರಸಾದ್ ರಡ್ಡನೇ ಇನಾಮು, ಕುಡ್ಲದ ಬಾಳ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀಮತಿ ರಜಿನಿ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ರಾಜೇಶ್ ಮೊಕಲ್ನ ಮಗಲ್ ಜಶ್ವಿ ಆರ್.ಕುಲಾಲ್ ಮೂಜಿನೇ ಇನಾಮು ಗೆಂದಿಯೆರ್. ಅಧಿತ್ರಿ ಬೆಳಿವಾಯಿ, ಮೋಕ್ಷಿತ ಪಿ.ಎನ್ ತೋಕೂರು. ಸಾಕ್ಷಿ ಉಡುಪಿ ಬೊಕ್ಕ ಈಶಾನ್ ಭಟ್ ಉಡುಪಿ ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ಸಮಾಧಾನಕರ ಬಹುಮಾನ ಕೊರ್ತುಂಡು.ತೀರ್ಪುಗಾರೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ನೀಮಾ ಹಳೆಯಂಗಡಿ, ಯಶೋಧರ ಕೋಟ್ಯಾನ್ ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಕಾರ್ಕಳ ಹಿರ್ಗಾನ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ ನುಜೂರು ಪೂವಪ್ಪ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೊಲಾಕ್ಷಿ ದಂಪತಿಲೆನ 7 ವರುಷದ ಗಾಯಕೆ ಕಾರ್ತಿಕ್ ಮೆರೆಗ್ 'ತುಳುವ ಕುರಲ್' ಪನ್ಪಿನ ಬಿರುದು ಕೊರ್ದು ಅಂಚೆನೆ ತುಳು ಡ್ರಾಮಾ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಖ್ಯಾತಿದ ಮಾಸ್ಟರ್ ಅಚಿಂತ್ಯ ಮೆರೆನ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ನಿಟ್ಟೆ ಶಶಿಧರ ಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀ ಲೀಲಾಕ್ಷ ಕರ್ಕೇರ,, ಶ್ರೀ ಕಡಬ ದಿನೇಶ್ ರೈ, ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ್ ಪೂಜಾರಿ, ಶ್ರೀ ಚೇತಕ್ ಪೂಜಾರಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿತ್ತೆರ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸದಸ್ಯ ಸಂಚಾಲಕ ಬೊಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಕೆರೆಕಾಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ್ ನಿರೂಪಿಸಾಯೆರ್.

ಡಿಸೆಂಬರ್ 28: ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ವತಿರ್ದ್

ಎಂ.ಎ ತುಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಕೆರೆಗ್ ಅಭಿನಂದನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸಂಧ್ಯಾ ಕಾಲೇಜ್‌ದ್ ಎಂ.ಎ ತುಳು ಸುರುತ ಬ್ಯಾಚ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್, ಶಿಕ್ಷಕೆರೆಗ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ವತಿರ್ದ್ ಅಭಿನಂದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ದಿನೊ 28.12.2020ದ ಸೋಮವಾರ ಕಾಂಡೆ 10

ಗಂಟೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಿರಿಚಾವಡಿಡ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ 2018–2019ನೇ ಸಾಲ್‌ಡ್ ತುಳು ಎಂ.ಎ ಪದವಿ ತರಗತಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಆತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸುರುತ ವರ್ಷ 20, ರಡ್ಡನೇ ವರ್ಷ 16 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಇತ್ತೆರ್. ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಿನ 14 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲುಲ ಪಾಸ್ ಆದ್ 100% ಫಲಿತಾಂಶ ಕಂದೆರ್

ಕಾಂಡೆ 10.30ಗ್ ನಡತ್ತಿನ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭಡ್ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಉಪ ಕುಲಪತಿ ಆಯಿನ ಪ್ರೊ.ಪಿ.ಎಸ್. ಯಡಪಡಿತ್ತಾಯ ಉದಿಪನ ಮಲ್ತೆರ್. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ ಜಿ. ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸೊಂದೆರ್. ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸಂಧ್ಯಾ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲೆರಾಯಿನ ಡಾ. ಶುಭಾಷಿಣಿ ಶ್ರೀವತ್ಸ, ಮಾಜಿ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಯಿನ ಡಾ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಬಿ.ಎಂ. ಹಾಗೂ ತುಳು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ತುಳು ಪೀಠ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸಂಯೋಜಕೆರಾಯಿನ ಡಾ. ಮಾಧವ ಎಂ.ಕೆ. ಮೊಕುಲು ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೆರ್.

ಈ ಸಂದರ್ಭಡ್ ಮಾನ್ಯ ಉಪಕುಲಪತಿ ಆಯಿನ ಪ್ರೊ. ಪಿ.ಎಸ್. ಯಡಪಡಿತ್ತಾಯೆರೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ವತಿರ್ದ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚೆನೆ ಶಿಕ್ಷಕೆರಾಯಿನ ಡಾ.ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಬಿ.ಎಮ್, ಡಾ.ಮಾಧವ ಎಂ.ಕೆ, ಶ್ಯಾಮ್ ಪ್ರಸಾದ್, ಡಾ.ವಿನೋದ, ಶ್ರೀಮತಿ ದುರ್ಗಾ ಮೆನನ್, ಆನಂದ,ಗಿರೀಶ್ ಬೊಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಿ. ರೈ ಉಪಸ್ಥಿತರಿತ್ತೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿನ ಶಶಿಧರ ನಿಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರೂಪಿಸಾಯೆರ್.

ತುಳು ಯಕ್ಷಜಾತ್ರೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಯಕ್ಷಬೊಳ್ಳಿ ಅಭಿಮಾನಿ ಬಳಗ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಗೆಡ್ ದಾಯ್ಜಿವರ್ಲ್ಡ್ ಅರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪುನ 8 ದಿನೊತ್ತ ತುಳು ಯಕ್ಷಜಾತ್ರೆ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಿರಿಚಾವಡಿಡ್ ನಡತ್ತಂಡ್. ನವೆಂಬರ್ 22ನೇ ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ 'ಯಕ್ಷಜಾತ್ರೆ' ಉದಿಪನದ ಲೇಸ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಮೋಹನದಾಸ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶ್ರೀಧಾಮ ಮಾಣಿಲ ಆಶೀರ್ವಚನ ಮಲ್ತೆರ್. ಆಳ್ವಾಸ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ದ ಗುರಿಕಾರೆ ಡಾ. ಎಂ. ಮೋಹನ ಆಳ್ವ, ಯಕ್ಷಧ್ರುವ ಪಟ್ಲ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಸ್ಥಾಪಕೆರ್, ಪಟ್ಲ ಸತೀಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಸುಂಕದಕಟ್ಟೆ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಆಡಳಿತ ಮೊಕ್ತೇಸರೆ ನಾರಾಯಣ ಪೂಜಾರಿ, ನಿರಂಜನ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಸುಂಕದಕಟ್ಟೆ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ದ ದೀಪಕ್ ಪೇರ್ಮುದೆ, ಯಕ್ಷರಂಗ (ರಿ.) ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ದಯಾಕರ ಆಳ್ವ, ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಸುಬಾಷ್‌ಚಂದ್ರ

ರೈ ತೋಟ, ಗುಣವತಿ ಬೆಳ್ಳಾರೆ, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆರ್ ನಿಟ್ಟೆ ಶಶಿಧರ ಶೆಟ್ಟ್, ಚೇತಕ್ ಪೂಜಾರಿ, ಸದಸ್ಯ ಸಂಚಾಲಕೆ ಕಡಬ ದಿನೇಶ್ ರೈ ಉಪಸ್ಥಿತೆರಿತ್ತೆರ್. ದಯಾನಂದ ಜಿ. ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ವಹಿಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ನಮ್ಮ ಕುಡ್ಲ ಚಾನಲ್‌ದ ಡಾ. ಪ್ರಿಯಾ ಹರೀಶ್ ಸಭೆ ಸುದಾರಿತೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಯಕ್ಷರಂಗ (ರಿ.) ಬೆಳ್ಳಾರೆದ ಜೋಕುಲೆನ ವಾಸುದೇವ ರೈ ಬೆಳ್ಳಾರೆ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು 'ಶಶಿಪ್ರಭಾ ಪರಿಣಯ' ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡತ್‌ಂಡ್.

ನ.23ಕ್ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ಯಕ್ಷಮಿತ್ರ ಬಳಗ ಪದವು ಪ್ರಸಂಗ "ಬೂಡುದ ಭಂಡಾರ" ನಡತ್‌ಂಡ್.

ನ.24ಕ್ ಅಂಬುರುಹ ಯಕ್ಷಕಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲೆಮಾರ್ ಮಂಗಳೂರು, ಪ್ರಸಂಗ "ಮಹಿಮೆದ ಬಬ್ಬುಸ್ವಾಮಿ" ನಡತ್‌ಂಡ್.

ನ.25ಕ್ ಯಕ್ಷಸಂಗಮ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ, ಪ್ರಸಂಗ "ಸುದರ್ಶನ ವಿಜಯ" ನಡತ್‌ಂಡ್.

ನ.26ಕ್ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ಕೃಪಾಶ್ರಿತ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾಸಂಪದ ಕೇಶವ ಶಿಶು ಮಂದಿರ ಕಿನ್ಯ-ತಲಪಾಡಿ, ಪ್ರಸಂಗ " ಮಹಿಮೆದ ಬಾಲೆ ಸಿರಿಕೃಷ್ಣೆ ನಡತ್‌ಂಡ್.

ನ.27ಕ್ ಶ್ರೀ ಮೂಕಾಂಬಿಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ, ಮಂಗಳಾದೇವಿ, ಪ್ರಸಂಗ" ಕುಡಿಯನ ಕೊಬಿರೆಲ್" ನಡತ್‌ಂಡ್.

ನ.28ಕ್ ಶ್ರೀ ದೇವಿ ಯಕ್ಷವೃಂದ ಕೋಟೆ ಸೂರಿಂಜೆ, ಪ್ರಸಂಗ "ಮಹಿಮೆದ ಅಪ್ಪೆ" ನಡತ್‌ಂಡ್.

ನ.29ಕ್ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಆನಿ ರಂಗೊದ ಬಿರ್ಸೆ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಸಿ.ಕೆ ಸಂಯೋಜನೆಡ್ ಅತಿಥಿ ಕಲಾವಿದೆರೆರ್ದ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ: "ಜಾಂಬವತಿ ಮದ್ಮೆ" ನಡತ್‌ಂಡ್.

ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿರ್ದ್ "ನಾಟಕ ಪರ್ಬ" - ಅಕ್ಟೋಬರ್ 14-20

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ತೆಲಿಕೆದ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವ ಬೊಳ್ಳಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ್ ನೆತ್ತ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಗೆಡ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 14 ಬುಧವಾರರ್ದ್ 20 ಅಂಗಾರೆ ಮುಟ ದಿನೊಲಾ ಬಯ್ಯ 4.30 ಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಿರಿಚಾವಡಿಡ್ "ತುಳು ನಾಟಕ ಪರ್ಬ" ನಡತ್‌ಂಡ್.

ದಿನೊ 14.10.2020 ಲೀಲಾವತಿ ಪೊಸಲಾಯಿ ಸಾರಥ್ಯಡ್ ಸಿಂಧೂರ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಕಾರ್ಲ "ಪನೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಸಾರಿ" ನಡತ್‌ಂಡ್.

15.10.2020 ರಮೇಶ್ ಎಮ್. ಸಂಗಮ ಕಲಾವಿದರು ಉಜಿರೆ "ತೂಯರೆ ಬರ್ಪೆರ್" ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಂಡ್.

16.10.2020 ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಕುಲಾಲ್ ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಪಂಚಶ್ರೀ ಕಲಾವಿದರು ಚಾರ್ಮಾಡಿ "ಏತುಂಡ ಆತೆ" ನಾಟಕ ನಡತ್ಂಡ್.

17.10.2020 ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಕಲಾತಂಡ ಇಂಚರ "ಮದಿಮಾಲ್" ನಾಟಕ ನಡತ್ಂಡ್.

18.10.2020 ಶರತ್ ಆಳ್ವ ಕೂರೇಲು ಬೊಳ್ಳು ಬೊಲ್ಪು ಕಲಾವಿದರು ಪುತ್ತೂರು "ಕಾಸ್‌ದ ಕಸರತ್ತ್" ನಡತ್ಂಡ್.

19.10.2020 ಪುರಲ್ದಪ್ಪೆನ ಮೋಕೆದ ಕಲಾಪಿವರು ಪೊಳಳಿ " ಈ ಪನ್ಪನ ಯಾನ್ ಪನೊಢ" ನಡತ್ಂಡ್.

20.10.2020 ಕಲಾಸವ್ಯಸಾಚಿ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಸಿ.ಕೆ ಶ್ರೀ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ತೆಲಿಕೆದ ಕಲಾವಿದೆರ್ "ಸತ್ಯೊದ ಬಿರುವೆರ್" ನಡತ್ಂಡ್.

ಈ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೆರ್ಮೆದ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚನೆ 20.10.2020 ಮಂಗಳವಾರ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭ ನಡತ್ಂಡ್.

ಸರಕಾರದ ನಿಯಮಾವಳಿಗನುಸಾರ ನಾಟಕದ ಅಗತ್ಯ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಬುಡ್ದ್ ಬೇತೆಕ್ಲೆಗ್ ಬರಿಯೆರೆ ಇಜ್ಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಮ್ಮ ಟಿ.ವಿ ಡ್ ನೇರಪ್ರಸಾರ ಆಪುಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ರಾಜೇಶ್ ಜಿ. ತೆರಿಪಾಯೆರ್.

"ಮನುಷ್ಯ ಬೆಳೆಯಲು ರಂಗಚಾವಡಿಯಂತಹ ಸಂಘಟನೆ ಅಗತ್ಯ"– ಗುರ್ಮೆ ಸುರೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ

ತುಳುನಾಡು ಇಂದು ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಜನರು, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚರಣೆಗಳು ಕೂಡ ಬದಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ, ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯೆಯೂ ಜನರನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಬೆಸೆಯುವ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಂಗಚಾವಡಿ ಸಂಘಟನೆಯ ಶ್ರಮ ಶ್ಲಾಘನೀಯ " ಪಂಡ್‌ದ್ ರಾಜ್ಯ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿದ ಸದಸ್ಯೆ, ಉದ್ಯಮಿ ಗುರ್ಮೆ ಸುರೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಪಂಡೆರ್. ಆರ್ ತುಳುಭವನದ ಸಿರಿ ಚಾವಡಿಡ್, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ರಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯ –ಸಂಘಟನೆದ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಗೆಡ್ ನಡತ್ತಿನ ರಂಗಚಾವಡಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾರಂಭೊನು ಉದಿಪನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಾತೆರಿಯೆರ್.

ಖ್ಯಾತ ಗಾಯಕೆ, ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶಕೆ ಮುರಳೀಧರ ಕಾಮತ್ ಕೊಂಚಾಡಿ ಮೆರೆಗ್ ರಂಗಛಾವಡಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕಾರೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಾತೆರ್ನ್ಯ ಆರ್ "ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸದಾ ಜೊತಿಗಿದ್ದು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದ ಮನೆಮಂದಿ,ಮಿತ್ರರು,ಹಿತೈಷಿಗಳು ಕಾರಣ. ಅವರೆಲ್ಲರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಈ ಗೌರವ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ರಂಗಚಾವಡಿ ಸಂಘಟನೆಯ ಈ ಸ್ಪೂರ್ತಿ

ತುಂಬುವ ಕೆಲಸ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರ ನಡೆಯಲಿ, ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಲಾವಿದರು ಇದರಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ" ಪಂಡೆರ್

ಅಂಚೆನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆನ್ ವಹಿಸೊಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಪಾತೆರಿಯೆರ್

ವೇದಿಕೆಡ್ ಗೋಲ್ಡ್‌ಪಿಂಚ್‌ದ ಪ್ರಸಾದ್ ಕುಮಾರ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಸುರತ್ಕಲ್ ಮಾತಾ ಡೆವಲಪರ್ಸ್ ಮಾಲಕೆ ಸಂತೋಷ್ ಕುಮಾರ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಉದ್ಯಮಿ ರಮಾನಾಥ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೈಕಂಪಾಡಿ, ದಿವ್ಯರೂಪ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಲಕೆ ಯಾದವ ಕೋಟ್ಯಾನ್ ಪೆರ್ಮುದೆ, ಸುರತ್ಕಲ್ ಬಂಟರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಸುಧಾಕರ್ ಪೂಂಜಾ, ರಂಗಚಾವಡಿ ಸಂಚಾಲಕ ಜಗನ್ನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಬಾಳ, ರಂಗನಟ ವಿ.ಜಿ.ಪಾಲ್, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ರಾಜೇಶ್ ಜಿ. ಉಪಸ್ಥಿತರಿತ್ತೆರ್. ನಿತೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರೂಪಣೆ ಮಲ್ತೆರ್. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯ ನರೇಂದ್ರ ಕೆರೆಕಾಡು ಧನ್ಯವಾದ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿಬೊಕ್ಕ "ರಾಗಧ್ವನಿ ಬಳಗ ಕುಡ್ಲ" ಮೊಕ್ಲೆರ್ದ್ ಪದರಂಗಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತ್ತ್ಂಡ್.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 10: ತುಳುಲಿಪಿ ಬ್ರಹ್ಮ, ತುಳುರತ್ನ, ಪುಂಡೂರು ಡಾ. ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ ಅರೆನ ಪುಟ್ಟುಪರ್ಬ ಆಚರಣೆ

"ತುಳುಲಿಪಿ ದಿನ" ಘೋಷಣೆದೊಟ್ಟುಗು "ಪು.ವೆಂ.ಪು. ನೂತೊಂಜಿ ನೆಂಪು"

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರ್ದ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 10.2020 ಶನಿವಾರ ಕಾಂಡೆ 10.00 ಗಂಟೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ತುಳುಭವನದ ಸಿರಿಚಾವಡಿಡ್ ತುಳುಲಿಪಿಗ್ ಮಲ್ಲ ಕೊಡುಗೆ ಕೊರ್ತಿನ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ ಅರೆನ ಜನ್ಮ ದಿನನ್ "ತುಳುಲಿಪಿ ದಿನ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಘೋಷಣೆ ಮಲ್ತೆರ್.

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಐಲೇಸ ಬೆಂಗಳೂರು ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ವರ್ಲ್ಡ್ ಕುಡ್ಲ ಮೊಕ್ಲೆನ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಗೆಡ್ ತುಳುಭಾಷೆ ಗ್ ಲಿಪಿ ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪರಿಚಯಿಸಾಯಿನ ಬಹುಭಾಷಾ ಪಂಡಿತೆ, ತುಳು ಸಂಶೋಧಕೆ ಡಾ.ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ ಮೆರೆನ 84 ನೇ ಪುಟ್ಟುಪರ್ಬದಾನಿ "ಪು.ವೆಂ.ಪು. ನೂತೊಂಜಿ ನೆಂಪು" ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕುಲು ನಡಪರೆ ಉಂಡು ಅಂಚೆನೆ ಆನಿ ತುಳುಲಿಪಿ ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿನ ಪ್ರೊ.ಎಸ್.ಎ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ, ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು ಬೊಕ್ಕ ಡಾ.ಎಸ್. ಆರ್.ವಿಘ್ನರಾಜ್ ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ನಡತ್ತ್ಂಡ್.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 04: "ಯೋಗಾಯನೋ" (ಉಚಿತ ಧ್ಯಾನ ಯೋಗ ಶಿಬಿರ)

ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ರೋಟರಿ ಕ್ಲಬ್ ಮಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರೊಡು

ಧಿಶಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನ ಯೋಗ ವತಿರ್ದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಿರಿಚಾವಡಿಡ್ ಧಿಶಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನಯೋಗದ ಗುರೂಜಿರ್ದ್ "ಯೋಗಾಯನೋ" (ಉಚಿತ ಧ್ಯಾನ ಯೋಗ ಶಿಬಿರ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್.

ದಿನೊ;04.10.2020 ನೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3.30 ಗ್ ನಡಪುನ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭಡ್ ಶ್ರೀ ರಾಮ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರ ಕಲ್ಲಡ್ಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಡಾ.ಪ್ರಭಾಕರ್ ಭಟ್ ಕಲ್ಲಡ್ಕ ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ ಜಿ.ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಕುಡ್ಲದ ಶಾಸಕೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸಕಾಮತ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಗವರ್ನರ್ ರೊ. ಆನಂದಶೆಟ್ಟಿ ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರ್ ಆದ್ ಪಾಲ್‌ಪಡೆಯೆರ್.

ತುಳುವೆರೆ ಏಳಾಟೊ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ವತಿರ್ದ್ ತುಳುಭವನದ ರಂಗ ಚಾವಡಿಡ್ ಸರಯೂ ಬಾಲಯಕ್ಷವೃಂದ, ಕೋಡಿಕಲ್ ಮೊಕ್ಲೆರ್ದ್ ತುಳುವೆರೆ ಏಳಾಟೊ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್, ದಿನೊ 26.12.2020 ಶನಿವಾರ ಕೊಟಿಚೆನ್ನಯ,27.12.2020 ಐತಾರ-ಕಾರ್ನಿಕದಪ್ಪೆ ಕೌಶಿಕೆ,28.12.2020 ಸೋಮಾರ-ಬಲಿ-ವಾಮನೆ, 29.12.2020 ಅಂಗಾರೆ-ಗುಣತಾಲೇ ಗುಣ ಸುಂದರಿ, 30.12.2020 ಬುಧಾರ -ಪಾರಿಜಾತ ಪ್ರಸಂಗೊ, 31.12.2020 ಗುರುವಾರೊ-ಮಲೆತ ದೀಪೊ, 1.01.2021 ಶುಕ್ರಾರೊ-ಮಾಯಕೊದ ಬಿನ್ನೆದಿ, ಒಟ್ಟು 07 ಯಕ್ಷಗಾನ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ ಜಿ.ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದೀಪನ ಮಲ್ತೆರ್.ನಿವೃತ್ತ ಅಧ್ಯಾಪಕೆ ಶ್ರೀ ಸುಧಾಕರ್ ರಾವ್ ಪೇಜಾವರ ನಿರೂಪಣೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಸಂಜೀವ ಕಜೆಪದವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಟ್ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞೆ ಡಾ.ಶ್ರೀಪತಿ ರಾವ್ ಡಿ. ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಗುರುವನ ದುರ್ಗಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಧಾನ ಅರ್ಚಕೆರಾಯಿನ ಕಡೆಕಾರ್ ವೆಂಕಟರಾಜ ಕಾರಂತ ಕುಕ್ಕಾಜೆ ಮೊಕ್ಲೆನ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ, ಸಂಜಯಕುಮಾರ್ ಗೋಣಿಬೀಡು, ಜಂಬೂಸವಾರಿ ಪತ್ರಿಕೆದ ಸಂಪಾದಕೆ ಶರತುಕುಮಾರ್ ಭಟ್, ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಮಾರ್ ಕಟೀಲ್, ಮನಪಾ ಸದಸ್ಯ ಮನೋಜ್ ಕುಮಾರ್, ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಪುನರೂರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿತ್ತೆರ್. ಮಾಧವ ನಾವಡೆರ್, ಡಾ.ದಿನೇಶ್ ನಾಯಕ್, ಶಾಂತ ಆರ್.ಎರ್ಮಾಳ್ ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರ ಓದಿಯೆರ್,ಚೇತಕ್ ಪೂಜಾರಿ ಧನ್ಯವಾದ ಮಲ್ತೆರ್.

ಲೇಖಕೆರೆನ ಪತ್ತೆ

ಆನಂದ ಸಾಲ್ಯಾನ್ ಮೈರ
ಮೈರ ಮನೆ, ವೀರಕಂಭ ಅಂಚೆ,
ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು

ರಘು ಗುರುಪುರ
'ಶ್ರೀ ಶಾರ್ಥ', ಕಂದಾವರ ಪದವು
ಗುರುಪುರ, ಕೈಕಂಬ, ಪೋಸ್ಟ್ ಕಿನ್ನಿಕಂಬಳ
ಮಂಗಳೂರು - 574 151
ಮೊಬೈಲ್ : 9964023104

ಪುಷ್ಪಾ ಜೋಗಿ
ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕಿ
ಕಾಪಿಕಾಡ್, ಬಿಜೈ, ಮಂಗಳೂರು - 4

ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ.
ರಜತಶ್ರೀ, ಕದ್ರಿ ದೇವಳ ಹೊಸರಸ್ತೆ
ಮಂಗಳೂರು-575004

ನಾರಾಯಣ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ
ನಿತಿನಾ, ನಿಡ್ಪಳ್ಳಿ, ಪುತ್ತೂರು - 574259

ಗೀತಾ
w/o ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ್, ಜಿ-1,
ವೆಸ್ಟ್‌ಗೇಟ್ ಟೆರೆಸಸ್, ಪಾಂಡೇಶ್ವರ,
ಮಂಗಳೂರು - 575001
ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ:9449924481

ಅನಿತಾ ಪಿ ಪೂಜಾರಿ ತಾಕೊಡೆ
ಕಸ್ತೂರಿ ಅಶಿರ್ವಾದ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್
ರೂಮ್‌ನಂ 303. ಸಿ ವಿಂಗ್ 3ನೇ ಮಹಡಿ
ಶಾಸ್ತ್ರಿ ನಗರ, ಓಲ್ಡ್ ಡೊಂಬಿವಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ
ಥಾಣೆ. ಮುಂಬೈ. 421202.
ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ:9702901848

ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು
'ಕ್ಷಿತಿಜಾ', ಸೈಟ್ ನಂ.382, ಚೇಳ್ಯಾರು
ಅಂಚೆ, ವಯಾ ಹಳೆಯಂಗಡಿ,
ಮಂಗಳೂರು - 574 146

ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ
'ವಿದ್ಯಾ', ಕದ್ರಿ ಕಂಬಳ, ಮಂಗಳೂರು

ಕೆ.ಎ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕುಂಜತ್ತೂರು ಕಾರ್ಕಳ
ಕೃಷ್ಣ ಚಕ್ರತೀರ್ಥ, ನಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್
ಸಂತೃಪ್ತಿ ತೆಳ್ಳಾರು ರಸ್ತೆ ಕಾರ್ಕಳ
9611474445

ರಾಜಶ್ರೀ ಟಿ ಪೆರ್ಲ
ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಸನ್ನಿಧಿ, ಪೆರ್ಲ ಅಂಚೆ,
ಕಾಸರಗೋಡು - 671 552 ಕೇರಳ

ಪ್ರಶಾಂತಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಇರುವೈಲು
ಬಾರ್ದಿಲ, ಇರುವೈಲು - 574144
ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು, ದ.ಕ.

ಕುಶಾಲಾಕ್ಷಿ ವಿ. ಕುಲಾಲ್
(ಕುವಿಕು ಕಣ್ವತೀರ್ಥ)
ಕುಂಜತ್ತೂರು, ಮಂಜೇಶ್ವರ

ರಾಜೇಂದ್ರ ಕೇದಿಗೆ
ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡ, ಮಂಗಳೂರು - 03.

ಸುಭಾಷಿಣಿ
ಕಾಡಂಗಡಿ ಮನೆ, ಮಂಚಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು
ಅಂಚೆ, ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು - 574323
6362287455

ಶ್ಯಾಮ್ ಪ್ರಸಾದ್
ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಶೇಣಿ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಬಾ
ಹೈಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆ, ಕಾಸರಗೋಡು

ದೇಜು ಪೆಜತ್ತಿಮಾರ್
ಪಜತ್ತಿಮಾರು ಮನೆ, ನಡುಗೋಡು ಗ್ರಾಮ,
ಕೊಡೆತ್ತೂರು

ಚಂದ್ರಹಾಸ ಕಣಂತೂರು
'ಪೌರ್ಣಮಿ', ಹೂಹಾಕುವ ಕಲ್ಲು,
ಕೈರಂಗಳ ಗ್ರಾಮ, ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು

ಎಂ.ಎ. ತುಳು ಕಡೇರ್‌ದ ಕಲ್ಪಾರ್ತಿಲೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಲ್ಪಾದಿಲೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆದ ಲೇಸ್‌ದ ಉದಿಪನ

ಎಂ.ಎ. ತುಳು ಕಡೇರ್‌ದ ಕಲ್ಪಾರ್ತಿಲೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಲ್ಪಾದಿಲೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆದ ಲೇಸ್

ದೀಪಾವಳಿ ಕುಟುಂಬ ಮಿಲನ ಲೇಸ್‌ಡ್ ತಾಳಮದ್ದಳೆ

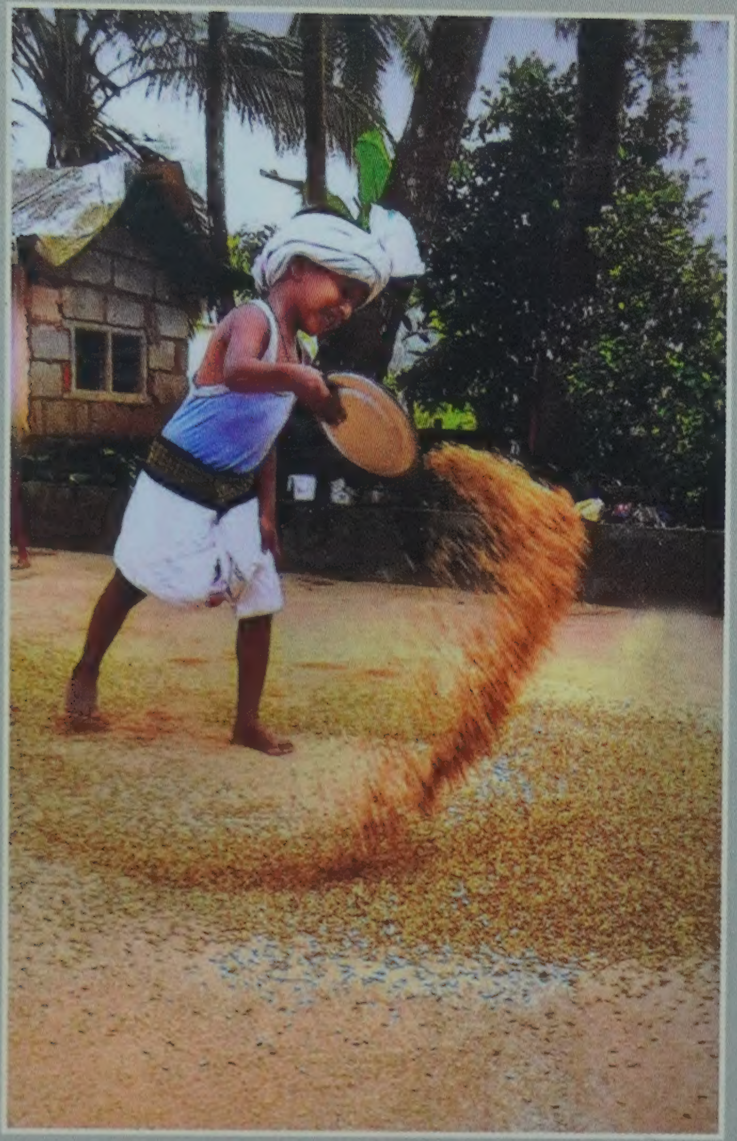

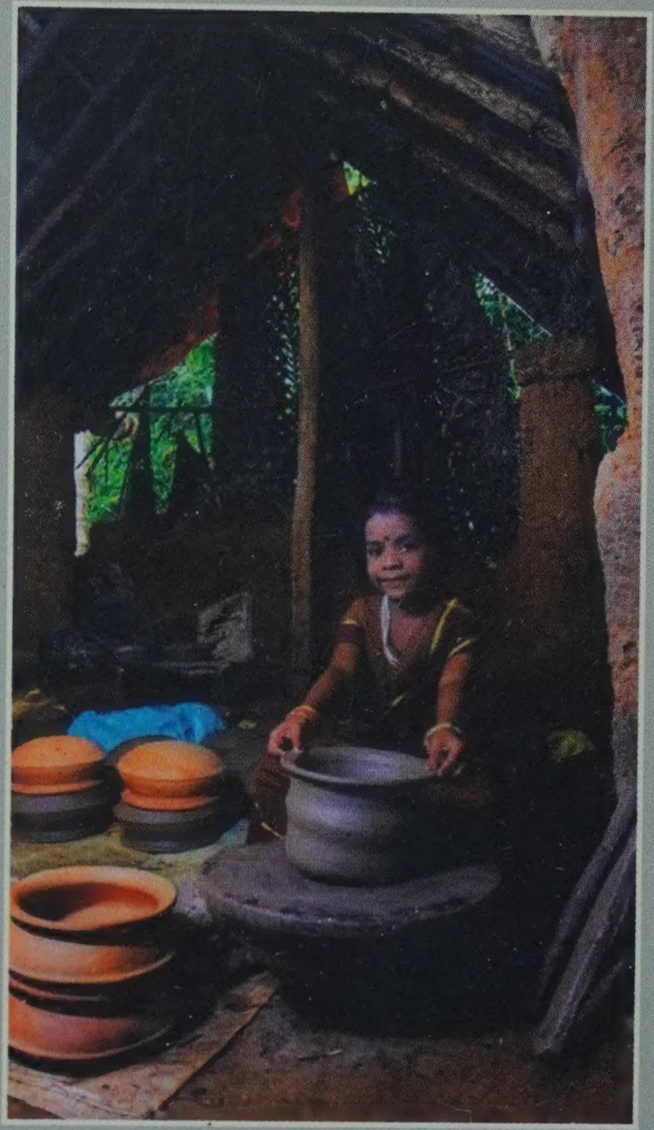

ತುಳುನಾಡ ತುತ್ತೈತೊಡು ಪಂತೊಡು ಇನಾಮು ಪಡೆತಿನ ಜೋಕುಲು

RNI No. KARTUL / 2015 / 63563